

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VI legislatura

Setè període

Sèrie P - Número 109

Dilluns, 16 de desembre de 2002

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN RIGOL I ROIG

Sessió plenària núm. 72, primera reunió

Í N D E X

Projecte de la primera llei

del Codi civil de Catalunya (tram. 200-00064/06) (p. 4)

Projecte de llei

de creació de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran (tram. 200-00057/06) (p. 18)

Proposició de llei

de modificació de la Llei 4/1998, de 12 de març, de protecció de Cap de Creus (presa en consideració)
(tram. 202-00127/06) (retirada) (p. 27)

Proposició de llei

de reconeixement i foment de l'associacionisme educatiu per a infants i adolescents en el temps de lleure
(presa en consideració) (tram. 202-00147/06) (p. 28)

Proposta de resolució

per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei orgànica,
per via de l'article 150.2 de la Constitució, de transferència a la Generalitat de Catalunya
de les competències en matèria d'autorització per a la convocatòria de referèndum
(presa en consideració) (tram. 270-00014/06) (p. 35)

Interpel·lació

al Consell Executiu sobre la concertació dels serveis sanitaris a Catalunya (tram. 300-00385/06) (p. 41)

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 72.1

La sessió s'obre a les quatre de la tarda i quatre minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i el lletrat Sr. Sol i Ordís.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat del conseller en cap, la consellera de Justícia i Interior i els consellers de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i de Treball, Indústria, Comerç i Turisme.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Projecte de la primera llei del Codi civil de Catalunya (tram. 200-00064/06). Govern de la Generalitat. Debat i votació del Dictamen de la Comissió (Text Dictamen: BOPC, 369).

2. Projecte de llei de creació de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran (tram. 200-00057/06). Govern de la Generalitat. Debat i votació del Dictamen de la Comissió (Text Dictamen: BOPC, 369).

3. Proposició de llei de modificació de Llei 4/1998, del 12 de març, de protecció de Cap de Creus (tram. 202-00127/06). Grup Parlamentari Popular. Debat i votació de la presa en consideració.

4. Proposició de llei de reconeixement i foment de l'associacionisme educatiu per a infants i adolescents en el temps de lleure (tram. 202-00147/06). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la presa en consideració.

5. Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei orgànica, per via de l'article 150.2 de la Constitució, de transferència a la Generalitat de Catalunya de les competències en matèria d'autorització per a la convocatòria de referèndum (tram. 270-00014/06). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la presa en consideració.

6. Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei del procediment per a la declaració de canvi de sexe d'una persona (tram. 270-00044/06). Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds. Debat i votació de la presa en consideració.

7. Document de la Comissió d'Estudi per a l'Aprofundiment de l'Autogovern (tram. 260-00002/06). Comissió d'Estudi per a l'Aprofundiment de l'Autogovern. Debat i votació del document que recull el resultat dels treballs de la Comissió (Text informe: BOPC, 366).

8. Interpелlació al Consell Executiu sobre el finançament dels municipis, especialment pel que fa als municipis turístics (tram. 300-00506/06). Sr. Jaume Oliveras i Maristany, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació.

9. Interpелlació al Consell Executiu sobre la cooperació internacional per al desenvolupament (tram. 300-00292/06). Sr. Àlex Masllorens i Escubós, del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Substanciació.

10. Interpелlació al Consell Executiu sobre les polítiques industrials a aplicar a Catalunya (tram. 300-00102/06). Sr. Miquel Barceló i Roca, del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Substanciació.

11. Interpелlació al Consell Executiu sobre les energies alternatives i renovables (tram. 300-00468/06). Sr. Ricard Fernández Deu, del Grup Parlamentari Popular. Substanciació.

12. Interpелlació al Consell Executiu sobre la concertació dels serveis sanitaris a Catalunya (tram. 300-00385/06). Sra. M. Ángeles Esteller Ruedas, del Grup Parlamentari Popular. Substanciació.

13. Interpелlació al Consell Executiu sobre el seu capteniment amb relació a les característiques del creixement de l'economia catalana (tram. 300-00220/06). Sr. Martí Carnicer i Vidal, del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Substanciació.

14. Interpелlació al Consell Executiu sobre la inflació a Catalunya (tram. 300-01026/06). Sr. José Luis López Bulla, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds. Substanciació.

15. Interpелlació al Consell Executiu sobre les concessions per a la prestació del servei de radiodifusió sonora (tram. 300-01055/06). Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Substanciació pel procediment d'urgència.

16. Interpелlació al Consell Executiu sobre els mitjans de comunicació (tram. 300-00755/06). Sr. Josep Bargalló Valls, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació.

17. Interpелlació al Consell Executiu sobre la conurbació urbana de Barcelona i la realitat metropolitana (tram. 300-01054/06). Sr. Alberto Fernández Díaz, del Grup Parlamentari Popular. Substanciació pel procediment d'urgència.

18. Interpелlació al Consell Executiu sobre la seguretat marítima a Catalunya (tram. 300-01056/06). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació pel procediment d'urgència.

19. Interpелlació al Consell Executiu sobre les mesures de prevenció, control i vigilància en el cas de sinistres que afecten el medi marí (tram. 300-01057/06). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Substanciació pel procediment d'urgència.

20. Interpелlació al Consell Executiu sobre la prevenció de riscos de contaminació del medi marítim a causa d'accidents i la reacció en cas d'emergència (tram. 300-01058/06). Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds. Substanciació pel procediment d'urgència.

21. Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2003 (tram. 200-00072/06). Govern de la Generalitat. Debat i votació del Dictamen de la Comissió (Text Dictamen: BOPC, 371).

22. Projecte de llei de mesures fiscals i administratives (tram. 200-00073/06). Govern de la Generalitat. Debat i votació del Dictamen de la Comissió (Text Dictamen: BOPC, 371-A).

23. Preguntes amb resposta oral.

El president

S'obre la sessió.

Permetin-me dos advertiments previs. La llista de les preguntes que s'han de respondre oralment en el Ple és inclosa en el dossier de la sessió. Les preguntes, d'acord amb l'article 133.3 del Reglament, seran substanciades demà a dos quarts de cinc.

Projecte de la primera llei del Codi civil de Catalunya (tram. 200-00064/06)

S'adverteix que hi ha hagut uns errors tipogràfics al Dictamen sobre aquest Projecte de llei, les rectificacions dels quals han estat distribuïdes a les senyores i als senyors diputats, per la qual cosa prego que s'eximeixi de la seva lectura, perquè els tenen tots vostès.

I comencem immediatament amb el primer punt de l'ordre del dia, que és el Projecte de la primera llei del Codi civil català, i, d'acord amb l'article 101 del Reglament, en fa la presentació, d'aquesta iniciativa, i per part del Consell Executiu, l'honorable consellera de Justícia i Interior, senyora Núria de Gispert, que té la paraula.

La consellera de Justícia i Interior (Sra. Núria de Gispert i Català)

Moltes gràcies, molt honorable president del Parlament. Senyores i senyors diputats, em plau presentar tot seguit el Projecte de llei de la primera llei del Codi civil de Catalunya. Aquest Projecte de llei se situa en el marc del procés d'actualització del dret civil català, en ús de les competències que l'article 149.1.8 de la Constitució i l'article 9.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atorguen a la Generalitat en matèria de conservació, modificació i desenvolupament del nostre dret civil.

L'exercici d'aquestes competències s'ha concretat en un procés que, iniciat l'any 1980, va donar lloc al Decret legislatiu 1/1984, de 19 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Compilació del dret civil de Catalunya. L'actualització del nostre dret civil va continuar amb posteriors reformes de la Compilació, que van significar la promulgació, entre d'altres lleis, del Codi de successions per causa de mort, mitjançant la Llei 40/1991, i del Codi de família, aprovat per la Llei 9/1988. Així mateix, s'han promulgat un conjunt important de lleis, d'entre les quals cal remarcar les referides al dret patrimonial. Cal dir que actualment continua el procés d'actualització en aquest àmbit. Totes aquestes lleis formaran part del futur Codi civil de Catalunya.

El Projecte de llei que avui els presento és l'onzè en aquesta legislatura en matèria de dret civil català. La tasca que ara s'escomet és la de continuar el desenvolupament i l'actualització del nostre dret privat, per tal d'avançar en el procés cap a la codificació, amb la finalitat de tenir un únic cos legal que abasti el dret civil de Catalunya. Aquest desig de fer un codi civil es va exterioritzar en les jornades celebrades a Barcelona l'any 1998, sota el nom «Cap a un codi civil de Catalunya», on es va fer partícip d'aquesta voluntat el món jurídic català.

L'opinió unànime de la comunitat jurídica fou la d'enegar l'elaboració del Codi civil tot impulsant a curt termini la preparació de diferents lleis especials, actualitzant algunes institucions de la Compilació i revisant les lleis existents. Si bé en un primer moment es va pensar a elaborar un codi de dret patrimonial que hauria de sumar-se als altres dos existents, aquesta idea, però, es va descartar, ja que es va considerar que no tenia massa sentit el pas intermedi de fer un codi sec-

torial, quan el que es pretenia era fer un codi civil en el qual tots estarien incorporats i, per tant, treballar en paral·lel, codi i lleis patrimonials.

En la cloenda de les esmentades jornades, ja vaig avançar la creació de l'Observatori de Dret Privat de Catalunya i, dins d'aquest, la creació d'una comissió de codificació amb el mandat immediat de revisar els textos legals existents i donar forma al Codi civil de Catalunya. Abans de donar compte dels objectius que persegueix aquest Projecte, vull expressar, molt honorable president i senyores diputades i diputats, i deixar constància de la gran tasca feta, en aquesta etapa inicial de l'Observatori del Dret Privat de Catalunya, pel meu antecessor, l'honorable senyor Josep Delfí Guàrdia Canela, que ha tingut una actuació decisiva com a conseller de Justícia impulsant els treballs de desenvolupament del nostre dret i essent també el principal motor del Projecte de llei que avui es presenta; deixar constància i agraïment pel seu esforç. Avui, el que jo estic fent és ser receptora d'una herència, i ho faig amb goig i satisfacció. També la comunitat jurídica catalana ho agrairà.

Aquest Projecte de llei té dos grans objectius. El primer és el següent: establir l'estructura, el contingut i el procediment de tramitació del Codi civil de Catalunya, que estarà compost per sis llibres i s'elaborarà en forma de codi obert, amb la finalitat de possibilitar l'actualització del nostre dret civil d'una manera continuada, per tal d'adequar-lo als canvis que es puguin produir derivats del progrés social i del desenvolupament científicotecnològic.

Pretenem que el Codi civil de Catalunya conjugui modernitat amb identitat; que assoleixi la unitat, la sistematització i la màxima complexitat possible; que garanteixi la cohesió de les normes d'un mateix àmbit, i que contribueixi a l'estabilitat del dret i a la seguretat jurídica, la qual cosa és compatible amb procurar la seva revisió quan correspongui. Pretenem també facilitar el seu coneixement, la seva aplicació, i que sigui un codi modern i progressista, equiparable als codis occidentals més avançats, com ho són, per exemple, el del Quebec o l'holandès.

Des de l'any 2000, en què es va crear l'Observatori de Dret Privat de Catalunya, tots els juristes de reconegut prestigi en el món del nostre dret intervenen en les tasques prelegislatives. Es va plantejar, per tant, la idea de com havia de ser el Codi civil. Era evident que no podia ser com un codi del segle XIX —un codi de fa dos segles—, sinó que havia de ser un codi del segle XXI, que aspirés, com he assenyalat, a una complexitat total i, alhora, una certa immutabilitat, tenint en compte, d'una banda, els límits constitucionals a què ha d'atenir-se el dret català, com també el fet que hauria d'inserir-se en un marc europeu.

És difícil conjugar aquesta necessitat de certa immutabilitat a què feia referència fa uns moments en una societat dinàmica com la nostra, on el canvi social és molt accelerat i on la integració europea comporta que es vagin transposant directives que suposen la modificació periòdica del dret. Per aquestes raons, es va considerar que un codi que volgués superar aquests reptes havia de tenir una estructura àgil i flexible. La fórmu-

la dissenyada del codi obert, és a dir, de formació successiva, permet aquesta agilitat i que a partir d'un nucli inicial suficientment ampli es pugui reordenar la dispersió momentània de les matèries relatives a la persona, la família, la successió per causa de mort, els drets sobre els béns, les obligacions i els contractes i, alhora, s'hi puguin anar introduint noves incorporacions. No es tracta de fer una carcassa amb aparença de codi civil, d'on penjar d'una manera desordenada unes lleis, sinó de trobar una estructura tecnicolegislativa que permeti un codi flexible, adaptable i que vagi creixent de manera continuada, segons les necessitats de cada moment.

Un codi civil no és una eina legislativa per demostrar que Catalunya és diferent –que també–, sinó que, més enllà de la superació d'un greuge històric, és un instrument destinat a satisfer unes necessitats d'ordre pràctic, per tal de resoldre les controvèrsies i conflictes entre els particulars. Tampoc no és una obra legislativa l'objectiu de la qual sigui recuperar institucions jurídiques del passat, sinó que intenta trobar les solucions normatives més adequades a les exigències actuals, solucions que a Catalunya han estat, en nombroses ocasions, pioneres i avançades. Recordem la regulació de la figura mal anomenada «autotutela», la situació del cònjuge vidu, les unions estables de parella, etcètera; tema, aquest, al qual s'han sumat iniciatives d'altres comunitats autònomes, algunes de les quals mai havien gaudit de competències en matèria de dret civil.

La idea del dret civil català com a ordenament jurídic, és a dir, com a sistema jurídic diferent del Codi civil, apareix en la sentència del Tribunal Suprem de 28 de juny de 1968; es consolida en la Llei 3/1973, de 17 de març, de bases per a la modificació del títol preliminar del Codi civil; en el posterior Decret 1836 de 1974, «por el que se sanciona con fuerza de ley el texto articulado del título preliminar del Código civil», i culmina en la Constitució.

S'ha de fer esment també que la idea de la codificació enllaça amb la que afirma que l'àmbit territorial sobre el qual s'aplica un codi constitueix una autèntica nació dotada d'autonomia legislativa, tingui o no forma jurídica d'Estat.

El segon objectiu d'aquesta iniciativa legislativa és donar redacció al llibre primer del Codi, amb la rubrica «Disposicions generals», que s'estructura en dos títols. El títol primer, sota l'epígraf de «Disposicions preliminars», recull i sistematitza els preceptes continguts en el títol preliminar i en les disposicions finals segona i quarta de la Compilació del dret civil de Catalunya, i els completa. D'una banda, incorporant principis i doctrines que, si bé són substancials al dret civil de Catalunya, s'expressen de manera explícita per primer cop; de l'altra, amb normes que, encara que de manera dispersa, ja es troben en l'ordenament jurídic català vigent.

Aquestes disposicions preliminars caracteritzen el Codi civil com a dret comú a Catalunya i, per tant, com a supletori de les altres lleis. Pretenen ser el pòrtic del sistema normatiu català, en la mesura que constitueixen una part general, una norma introductòria, una mena de norma general bàsica. Ensenms, la majoria dels princi-

pis i de les normes contingudes en les disposicions preliminars són l'expressió d'un sistema de creences i de tècniques que ja estaven presents com a base en l'ordenament jurídic del país, si bé el que s'ha fet ara és una tasca de sistematització i de modernització.

Pel que fa als elements que componen el dret civil de Catalunya, són: les disposicions del Codi, les altres lleis del Parlament de Catalunya en matèria civil, els costums, els principis generals del dret propi i la jurisprudència. Aquests elements tenen un valor diferent dins del sistema de fonts. La llei, com a font principal, és d'aplicació preferent. El costum té caràcter de norma secundària o subsidiària, ja que s'aplica en defecte de llei. Els principis generals del dret propi tenen la funció d'autointegració del dret civil de Catalunya i de límit a una eventual al·legació indiscriminada de la tradició jurídica catalana.

Davant algunes objeccions que s'han fet des d'algun sector relatives a una possible inconstitucionalitat, cal dir que el Projecte de llei que es presenta és plenament respectuós amb les competències que, en matèria de legislació civil, ens reconeix la Constitució. La competència per determinar les fonts del dret civil propi correspon a la comunitat autònoma de què es tracti, sense altres límits que els que es deriven dels principis constitucionals, com ara, i entre d'altres, els de legalitat i el de jerarquia normativa.

Quan l'article 141.1.8 de la Constitució espanyola assenyalava «las competencias que, en todo caso», corresponen a l'Estat, exclou la determinació de «las fuentes del derecho civil propio», que denomina «foral» o «especial». També l'article 26.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que en la determinació de les fonts del dret civil l'Estat respectarà les normes de dret civil català. D'altra banda, la Constitució reconeix la potestat legislativa a les comunitats autònomes en aquesta matèria, i cal recordar que, en exercici d'aquesta competència, el dret civil aragonès i el de Navarra han desenvolupat les seves pròpies fonts.

En el Projecte també es fa referència a la jurisprudència del Tribunal de Cassació de Catalunya, que, si bé no com a font del dret, pot ser invocada com a doctrina jurisprudencial als efectes del recurs de cassació. Aquí el que es fa és recollir la legalitat vigent actualment en la disposició final segona de la Compilació, que diu textualment: «La doctrina jurisprudencial del Tribunal de Cassació de Catalunya en matèria de dret civil català no modificada per aquesta Compilació o per altres lleis forma part de la tradició jurídica catalana i pot ser invocada com a doctrina legal als efectes del recurs de cassació».

No cal dir que aquest Tribunal durant els pocs anys que, malauradament, va estar en funcionament va complir un gran paper, va elaborar una jurisprudència civil de gran qualitat tècnica i molt respectuosa amb les fonts històriques del dret civil català, i que ja des de la primera sentència dictada per l'actual Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'ha invocat aquesta jurisprudència de manera constant i reiterada. El legislador català també l'ha tinguda en compte en l'elaboració de les lleis.

Es recull el principi de llibertat civil, que té el caràcter de principi general, no limitat, per tant, a l'àmbit de

l'autonomia contractual, com succeeix en el Codi civil espanyol; alhora, es palesa la prevalença de l'autonomia privada sobre les disposicions que no siguin imperatives; així mateix, s'incorpora una norma sobre la bona fe, perquè en la tradició civil catalana és un principi de caràcter general no limitable a l'àmbit contractual; també es fa referència, si bé diferenciadament, al concepte d'honoradesa en els tractes, d'acord amb la línia més recent del dret privat europeu; també es recull la doctrina dels actes propis, i la necessitat de tenir en compte l'equitat en l'aplicació de les normes quan la llei ho autoritzi expressament.

Davant d'algunes crítiques en el sentit que alguns d'aquests articles reproduïen normes del Codi civil o que són una simple traducció d'aquest, a banda que regulen matèries reservades a la competència de l'Estat, cal dir, amb referència a la llibertat civil, que aquest és un principi tradicional bàsic en el dret civil català, igual que la bona fe, que compleix moltes i variades funcions, tant dintre el Codi de família com dins del Codi de successions. El principi de la llibertat civil ja es reconeix expressament en la memòria de Duran i Bas com a llibertat que és complement de la llibertat política, ambdues derivades del pactisme, i que han estat reiteradament assenyalades per eminents juristes, un dels quals, Borrell i Soler, la considerava com l'esperit del dret català.

Per la seva part, l'equitat estava continguda en el capítol de les Corts de Barcelona de 1599, en el qual es va establir, de forma definitiva i permanent, el sistema de fonts de l'ordenament català, i el projecte el que fa és reproduir-la.

Pel que fa a la regulació del còmput de terminis, es tracta d'una matèria intrínseca a la competència en matèria de les fonts del dret, i, per tant, correspon a la Generalitat la seva determinació. Efectivament, la Generalitat té la competència pel que fa a la promulgació, publicació i entrada en vigor de les normes, i això li permet regular els dies que han de transcórrer per a la seva entrada en vigor i la forma com es computen els terminis.

En conclusió, podem dir que amb la regulació que es proposa la identitat que ens distingeix com a poble es manté, perquè es manté la tradició jurídica catalana i les seves peculiaritats, i que no s'ha pretès copiar o reproduir normes del Codi Civil, sinó desenvolupar i configurar un dret propi de Catalunya.

El títol segon del llibre primer, sota l'epígraf de la prescripció i la caducitat, pretén actualitzar i sistematitzar aquestes institucions, buscant una regulació substantiva més completa i moderna i tot tenint en compte els ordenaments jurídics del nostre entorn: codi francès, alemany, suís, italià, portuguès, el del Quebec, entre d'altres.

La prescripció extintiva i la caducitat són institucions que estan relacionades de manera estreta, ja que són una manifestació de la incidència del transcurs del temps sobre les relacions jurídiques. Comporten l'extinció de les pretensions i de les accions i els poders de configuració jurídica respectivament. La prescripció extintiva, que té antecedents en el dret històric català, és un mode d'extinció de les pretensions degut a la in-

acció del titular d'aquestes durant el temps que determina la llei, i està regulada a la Compilació i al Codi civil espanyol, a què es remet la Compilació, si bé no totes les normes d'aquest són aplicables a Catalunya. La caducitat es produeix quan la llei o la voluntat dels particulars assenyalen un termini fix per a la duració d'una acció o d'un poder de configuració jurídica, de tal manera que un cop ha transcorregut aquest termini ja no pot ésser exercitada.

Doncs, bé, s'ha considerat que, en el seu desenvolupament legislatiu, el dret català necessita, juntament amb un règim legal propi i autònom de la prescripció, una regulació general i paral·lela de la caducitat que concreti la seva concepció i el seu règim, la doti d'unes regles congruents i proporcionis un denominador comú a les nombroses normes civils catalanes que avui s'hi refereixen.

El dret històric català ha regulat sempre la figura jurídica de la prescripció. Fou l'usatge *Omnes causae, Constitutiones i altres drets de Catalunya*, llibre VII, títol II, volum I, el que va modificar les normes del dret romà i canònic aplicables. Juntament amb aquest usatge, el capítol 44 del *Recognoverum Proceres* va recollir una norma semblant en matèria de prescripció, que va excloure els terminis de deu i vint anys del dret romà i va generalitzar el termini de trenta anys establert en l'esmentat usatge. També hi subsistien d'altres terminis més curts, que venien recollits a les *Constitutiones*. La jurisprudència del Tribunal Suprem fou sempre molt respectuosa amb la normativa catalana sobre prescripció aplicant el termini de trenta anys dels usatges en nombroses sentències i exclouent els terminis del Codi civil.

L'estreta connexió entre prescripció i caducitat resulta del fet que la segona no és més que una variant o desenvolupament de la primera. Podríem dir que és una forma d'entendre-la. De fet, alguns ordenaments, com l'alemany, la configuren com una variació de la prescripció i en fan una regulació unitària.

En el nostre país la caducitat no solament no es troba regulada, amb caràcter general, en el dret civil català, sinó que tampoc es regula en el Codi civil espanyol. Aquest fet no ha de sorprendre, perquè a Espanya la caducitat és fruit de la creació jurisprudencial a partir d'una determinada concepció de la prescripció. No obstant, aquesta construcció jurisprudencial no és del tot satisfactòria ni sempre ha estat coherent, la qual cosa ha provocat greus disfuncions i ha donat lloc a innumerables dubtes i a discussions inacabables que el legislador català pretén acabar amb aquesta regulació.

El legislador català podria haver optat, preventivament, per regular ambdues varietats sota el nom genèric de «prescripció», però aquesta prevenció hauria estat innecessària, a banda de contraproduent, ja que la legislació civil catalana actualment en vigor ja coneix la institució de la caducitat i regula d'una forma fragmentària i finalista alguns dels seus efectes.

Així, doncs...

El president

Senyora consellera, hauria d'anar acabant...

La consellera de Justícia i Interior

Ja estic acabant.

El president

Molt bé.

La consellera de Justícia i Interior

Les normes relatives a la caducitat són un mer desenvolupament normatiu de l'actual dret civil de Catalunya, i s'ha optat per regular-la d'una forma expressa i diferenciada de la prescripció, com ja van fer els redactors de l'Avantprojecte d'apèndix de 1955.

Ja, per acabar, considero que l'aprovació de la primera llei del Codi civil de Catalunya és una eina molt important per tal d'avançar vers la codificació del dret civil català. Preveu l'estructura, el contingut i el procediment de tramitació del Codi civil de Catalunya, sota el principi rector que s'elabori en forma de codi obert, amb la finalitat de possibilitar, d'una manera continuada, el procés d'actualització del nostre dret civil.

Senyores i senyors diputats, per acabar, els agraeixo les esmenes introduïdes, que milloren el text inicial, així com l'alt nivell d'acord assolit, i els demano la votació favorable al Dictamen emès per la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies a vostè, senyora consellera. Hi ha reservada una esmena a la totalitat de retorn del Projecte de llei i vint-i-quatre esmenes a l'articulat, i per defensar-les té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Popular, la il·lustre diputada la senyora Dolors Nadal, que té la paraula.

(Pausa.)

La Sra. Nadal i Aymerich

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el primer que vol fer el Grup Popular és anunciar la retirada de l'esmena a la totalitat en el Projecte de llei primera del Codi Civil, i si que passaria a, si m'ho permet, senyor president, defensar conjuntament les esmenes que té reservades el Grup Popular i fer el posicionament del nostre Grup Parlamentari, tot conjuntament.

Senyores i senyors diputats, quan estem davant d'una llei, sens dubte, important, perquè el que estem debatent és la llei primera del Codi civil de Catalunya, em sembla important refermar que a la Catalunya del segle XXI el dret civil català continua sent un senyal d'identitat importantíssim del nostre poble, un patrimoni col·lectiu que aporta valuosos instruments de vertebració i de cohesió social al nostre país, i no resisteixo la temptació, senyores i senyors diputats, de dir que en la meua opinió és, precisament, el tret definitori del nostre país més important. El dret civil de Catalunya és el tret més important de Catalunya com a poble.

La pervivència d'una part tan important de la nostra personalitat com a poble ha estat possible perquè l'any

1980 no partíem de zero. Partíem, precisament, del dret compilat, que va suposar una reelaboració de disposicions diverses, de costums, de tradicions jurídiques i de vivències genuïnes de la societat catalana.

Els treballs realitzats per tal de preservar el nostre patrimoni jurídic ens van facilitar, van facilitar enormement a aquest Parlament, la tasca d'abordar la renovació i la innovació del nostre dret. Cal reconèixer, per tant, l'esforç efectuat pels compiladors, que van unir a una sòlida formació científica una gran dosi d'habilitat i de talent per superar les evidents dificultats polítiques que representava, justament, recuperar el dret propi de Catalunya en plena dictadura.

Els compiladors van ser capaços de reordenar, simplificar, sistematitzar, fins i tot convertir en norma escrita, quelcom que semblava impossible, convertir, en plena dictadura, en norma escrita les nostres velles institucions. L'exposició de motius de la Compilació no va decebre, deia: «D'ara en endavant, coneixerem quin és el dret especial de Catalunya només examinant la Compilació.»

Efectivament, la Compilació va facilitar un instrument utilíssim, perquè permetia invocar el nostre dret amb comoditat, sense haver de recórrer al dret comú per desconèixerment o per les dificultats que suposava, fins aleshores, haver-se de capbussar en les nostres, com dic, velles i disperses institucions. No és, per tant, exagerat afirmar que va ser un autèntic renaixement d'un dret que es trobava anquilosat, amputat, limitat, sense fonts per a la seva renovació i que, malgrat tot, gràcies a l'esforç del poble de Catalunya, havia aconseguit sobreviure.

Però és clar que ha estat la recuperació de les nostres institucions d'autogovern el que ens ha permès donar un salt qualitatiu mitjançant una política legislativa, com deia, facilitada, i molt facilitada, pels compiladors, i continuada, a partir de l'any 84, pel Parlament de Catalunya.

Fins ara, les manifestacions codificadores s'han limitat, com saben, senyores i senyors diputats, al Codi de successions, aprovat l'any 1991, i al Codi de família, que vàrem aprovar recentment, l'any 1998. El que el Partit Popular veu amb una gran preocupació és el canvi que s'ha produït. Vostès coneixen perfectament que s'ha aturat de manera sobtada, inesperada, interessada, diria jo, l'elaboració d'un codi patrimonial que havia de culminar, mitjançant la seva integració dels tres codis, és a dir, Codi de successions, Codi de família i Codi patrimonial..., s'havia d'integrar en aquest ideal codificador en el Codi civil de Catalunya.

El cert és que, a punt d'iniciar-se el període preelectoral, Convergència i Unió fa un gir de cent vuitanta graus i canvia completament un procediment legislatiu que havia aconseguit sumar moltes lleis, i això és un valor, era un valor que s'hagués aconseguit sumar a través del sistema de les lleis especials i s'hagués pogut anar a les codificacions parcials, com deia, en aquest ideal codificador, però si era i és molt important que se sumessin moltes lleis, era i és encara més important que s'hagués aconseguit sumar moltes voluntats polítiques.

Perquè, senyores i senyors diputats, el Partit Popular considera que per tal de garantir la coherència interna del dret civil català, la claredat, la sistemàtica, del nostre dret, no és necessari, com pretén ara Convergència i Unió, canviant completament el criteri que s'havia seguit, aquest canvi de tècnica legislativa per aprovar, a tota pressa, un codi civil virtual, un codi civil, senyora consellera, hi insisteixo, virtual, un codi civil en què tota omissió ha d'entendre's com a provisional, que altera el sistema de relació de normes establert en el nostre model constitucional i estatutari, que instaura un sistema de fons basat en el principi d'autointegració més radical, en el sentit que trenca el principi de coexistència d'ordenaments civils, que vostè sap perfectament, senyora consellera, que, en cap cas, és definit per oposició, exclusió o negació, sinó, ben al contrari, un sistema que és definit per la coexistència pacífica de normes; un model, senyora consellera, que converteix el nostre dret civil en un compartiment aïllat, estanc i tancat.

Aquestes són les premisses que el Partit Popular ha analitzat i que fan que anunciï que el Grup Popular votarà en contra de l'article 111, apartat primer, en què s'estableix un sistema de fons propi del dret civil català que té caràcter exclouent respecte del sistema de fons fixat en caràcter general a la legislació civil comuna.

Votarem també en contra, senyores i senyors diputats, l'article 111-2, perquè aquest precepte estableix una regulació sobre eficàcia de les normes del dret civil de Catalunya basat, com deia, en el principi de territorialitat, de forma que aquestes normes regiran les relacions jurídiques que presenten algun punt de connexió amb el territori de Catalunya i això es fa donant-li preferència, amb caràcter preferent, per davant de l'estatut personal, que vostès saben, senyores i senyors diputats, que està precisament vinculat al concepte de veïnatge civil. Amb això, a més a més, el que s'està fent és determinar un règim de resolució de conflictes, de normes interterritorials o interregionals que en cap cas, senyora consellera, podem compartir.

Pel que fa als articles 111-3 i 4, estableixen una definició de les disposicions del nou Codi civil, com dret comú a Catalunya. Ja es prescriu que serà d'aplicació supletòria a les altres lleis, afegint que el dret supletori només regirà en la mesura que no s'oposi a les disposicions del dret civil català o als principis generals que l'informen. S'estableix, per tant, una supletorietat de caràcter residual i condicionada a les disposicions del Codi civil català, el costum i la jurisprudència, i subordinada, a més a més, a la seva no oposició a uns inconcrets, ambigus, vaporosos principis generals del dret; subordinació que altera, senyores i senyors diputats, el criteri general bàsic, fonamental en dret, que és el de prevalença, sempre, de les lleis per damunt dels principis generals.

És, per tant, senyores i senyors diputats, que tampoc no compartim aquesta regulació que es fa en la Llei primera del Codi civil de Catalunya.

Senyores i senyors diputats, pel que fa als articles 111-5, 6, 8, 9 i 10, hem de dir que la regulació que es fa de la institució de la llibertat civil coincideix, còpia allò

que estableix l'article 6.2 del Codi civil sobre l'exclusió voluntària de la llei aplicable i la renúncia als drets que en ella es reconeixen, però és fa atorgant una major amplitud a la possibilitat de renúncia o exclusió a la llei aplicable, només limitada per la inexistència de perjudici a tercers. S'obvia, així, es deixa a fora, d'aquesta manera, l'exigència que la renúncia no sigui en cap cas, no pugui en cap cas ser contrària a l'interès general o a l'ordre públic.

Però el que és més preocupant encara és que la regulació que es fa de la bona fe, la regulació que es fa de l'equitat en l'aplicació de les normes, la regulació que es fa de les disposicions sobre el còmput de terminis i la regulació que es fa sobre l'eficàcia de les normes, senyora consellera, vostè pot dir el que millor li sembli, però, miri el Codi civil, fotocopien, reproduïen, deixen aquesta cambra en condició de simple amanuense per traslladar en el dret civil de Catalunya el Codi civil. Però és que això, senyora consellera, suposa una intoxicació del nostre dret, suposa una pèrdua de personalitat del dret civil de Catalunya que el Partit Popular no pot, en cap cas, compartir.

En els articles 121-1 a 5 es regula, en el Projecte de llei, l'abast general i, de manera exhaustiva, la institució de la caducitat. No m'hi entretindré, només diré que aquesta regulació manca absolutament d'antecedents en l'àmbit de la legislació catalana i, també, per tant, que hi votarem en contra.

Passo ara, senyor president, senyores i senyors diputats, a tractar tot aquell gruix important del Projecte que el Grup Popular votarà favorablement. Votarem favorablement els articles 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7, que és aquell gruix d'articles que recullen l'estructura i sistemàtica del Codi. Votarem també els articles 121-1 al 10, on es tracten les disposicions generals sobre la prescripció; també els articles 121-11 fins a 14 pel que fa al tractament de la interrupció de la prescripció, els articles 121-15 a 19 respecte al règim de suspensió i els articles 121-20 a 24 relatius als terminis de prescripció i còmput de terminis, referits, també, sempre i en tot cas a la prescripció.

Retirem, per tant, en aquest moment, i li lliuraré posteriorment, senyor president, les esmenes números 10, 11, 13, 15, 20 i 32, del Grup Popular, que afectaven justament aquests articles que acabo d'anunciar el vot favorable. Ho fem per les modificacions que s'han introduït en la tramitació que s'ha fet de la Llei, i també perquè la prescripció gaudeix d'una llarga –s'hi referia abans l'honorable consellera–, una llarguíssima tradició en el dret civil català. Se'ns recordava abans el dret històric, l'usatge on és causa, però també el dret compilat, l'article 344 de la Compilació catalana, passant –també s'ha recordat– pel *Recognoverum proceres* i per una llarga tradició jurisprudencial del Tribunal Suprem.

És sota aquestes premisses que el Grup Popular considera que la regulació de l'institut de la prescripció s'ha d'encarar des d'una perspectiva de renovació i modernització del nostre dret tradicional, que sigui alhora complerta, pràctica i realista, ajustada a les autèntiques necessitats d'una societat pròpia del segle XXI, com és la societat catalana.

En termes generals, per tant, el Grup Popular considera encertada, aquí sí, senyora consellera, la regulació que es fa de la prescripció bàsicament per les raons següents. En primer lloc, la introducció *ex novo* de la regulació de la suspensió de la prescripció, article 121-15 a 19, és encertada, atès que ni el Codi civil la preveu ni el dret civil català la regula en caràcter general. En aquest punt, l'anàlisi del dret civil comparat ens aporta arguments suficients que permeten arribar a la conclusió que la regulació de la suspensió, entesa com a mecanisme jurídic d'auxili a la persona titular del dret que no ha pogut interrompre la prescripció per causes alienes a la seva voluntat o, senzillament, per motius d'índole personal o familiar suposa un avenç important, alhora que una regulació necessària i innovadora en el nostre dret civil, que, de ben segur, haurà de produir efectes beneficiosos a les relacions entre particulars, a més, com deia, de cobrir una llacuna legal.

Pel que fa a la regulació dels terminis de la prescripció, el Grup Popular considera que, tret d'alguna excepció, són terminis realistes i que adapten la Llei civil catalana a la realitat de la nostra societat.

Finalment, el Grup Popular creu que l'expressa menció que fa l'article 121-3 de la possibilitat que les parts pactin un abreujament o un allargament del termini de prescripció legalment establert suposa, per una banda, donar plena efectivitat al principi de llibertat civil. Vostès saben, senyores i senyors diputats, que justament un dels molls de l'os dels trets més importants del nostre dret és, precisament, la llibertat civil, la llibertat de pacte propi de les relacions jurídiques privades, i, per una altra banda, encerta també aquesta regulació en introduir en el dret civil català un mecanisme que semblava limitat fins ara, fins a l'actualitat, a l'àmbit de la durada dels contractes.

Prorrogar o escurçar el termini de la prescripció al lliure arbitri de les parts, i amb les cauteles i requisits que el mateix text legal estableix, suposa, senyores i senyors diputats, en opinió del Grup Popular, donar un pas més, un pas important, un pas beneficiós en el procés modernitzador del nostre dret.

Acabo ja, senyor president. Senyores i senyors diputats, és cert que el progrés social i el desenvolupament científic, tecnològic fan imprescindible que el dret pugui donar resposta àgil i dinàmica a les necessitats que es plantegen, però hi ha un altre element. Justament el dret civil requereix estabilitat, perquè configura l'àmbit jurídic més proper al desenvolupament de la persona, de manera que no pugui ni hagi d'estar subjecte a canvis merament conjunturals, subjecte a majories circumstancials o, honorable consellera, a interessos electorals.

Lamentem que les presses en la tramitació d'aquesta Llei primera del Codi civil hagi impedit que s'hagi arribat a un acord, com ha passat sempre –sempre– en aquest Parlament amb les lleis civils.

I cal respondre a una pregunta, cal preguntar-se si aquesta proposta legislativa que ens ha fet Convergència i Unió, donat que suposa, en gran mesura, la simple traducció al català d'articles del Codi civil comú, manté allò que deia a l'inici de la meua intervenció, aquest patrimoni, aquest senyal d'identitat que ens distingeix

precisament com a poble o si, al contrari, cada vegada respon menys al que era la tradició jurídica catalana i a les nostres peculiaritats.

Es pot defensar des d'un punt de vista estrictament nacionalista que, en tenir un ordenament jurídic civil complert, no s'aplicarà el Codi civil comú com a suplementari, i això els pot fer molt i molt feliços, però hem de considerar que el que es deixa d'aplicar com a dret suplementari s'introdueix directament per la mateixa legislació catalana i, a més a més, se l'identifica amb el dret tradicional de Catalunya. I això dóna lloc al següent absurd: s'apliquen cossos legals diferents amb un contingut normatiu idèntic i això, que és dolent, no és el pitjor, això que és dolent pot donar lloc, davant de la duplicitat de normes, que només introdueixen confusió, que porti un perill que nosaltres considerem que és el resultat més indesitjable o que podria ser més perniciosos de l'aprovació d'aquest model de còpia del dret comú, del Codi civil comú, que és que s'arraconi novament el nostre dret i que tots aquells esforços que relatava dels compiladors hagin estat en va.

Senyores i senyors diputats, Catalunya ha sabut evolucionar d'un concepte originari de dret foral ancorat en el passat a una concepció de dret especial propi, que no pot ser..., ho avanço, perquè ningú no em digui que el Grup Popular vol que el dret civil de Catalunya sigui una reserva antropològica, ho dic d'antuvi, el Grup Popular no vol que el dret civil de Catalunya sigui una reserva antropològica, però tampoc no vol que sigui una mera còpia del Codi civil comú, ni volem convertir la Llei primera del Codi civil en un reclam electoral que no compleix les previsions de pretesa racionalitat, concisió i claredat exigibles a un codi. Hi ha un canvi, senyores i senyors diputats, un objectiu que sí que compleix aquesta Llei primera, compleix un objectiu: pot ser aprovada amb tota rapidesa una carcassa, amb aparença de codi, en què es vagin penjant posteriorment les lleis que l'oblit o el calendari electoral hagin deixat en el camí.

El nostre dret, senyores i senyors diputats, és una de les millors aportacions de Catalunya a l'Espanya actual, pluricultural, plurilingüística, però també plurilegislativa. Només d'aquesta manera podrem mantenir vius els nostres trets d'identitat i dotar-nos alhora d'unes normes útils per al desenvolupament i el progrés del nostre país. Només així, senyores i senyors diputats, aconseguirem que el nostre dret civil segueixi mostrant l'autèntic pols de Catalunya, que el nostre dret civil segueixi sent l'autèntic batec del nostre poble.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. *(Veus de fons.)* Molt bé, moltes gràcies. A continuació i per defensar les esmenes a l'articulat i fixar el posicionament... *(Veus de fons.)* Sí? *(Veus de fons.)* Ah!, molt bé, doncs, torn en contra. *(Veus de fons.)* Perdó, l'esmena a la totalitat ha estat retirada. *(Veus de fons.)* Sí, sí, es pot fer el torn en contra. *(Pausa.)* Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Jaume Camps.

El Sr. Camps i Rovira

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en primer lloc per agrair la retirada de l'esmena a la totalitat al Projecte de Llei primera del Codi civil; en segon lloc per manifestar-li la meua perplexitat, senyora Nadal. La contundència verbal m'ha recordat allò que quan tens raó crida i si no tens raó crida més i digues-ho amb més afirmació perquè així ho semblarà, que tens raó.

La perplexitat ve d'una defensa abrindada del nervi, del batec, del cor del dret civil català, quan en la pràctica vostè ha destrossat la Llei que emmarca el Codi civil de Catalunya. I em dol –em dol. Em dol perquè tots els grups de la cambra –el Grup d'Iniciativa, el Grup Socialista, el Grup d'Esquerra Republicana, el Grup Popular i el Grup de Convergència i Unió– havien fet un camí conjunt, un llarg camí conjunt que va, no des de l'any 60 que s'aprova la Compilació..., l'any 60 la Compilació, pobreta, va encotillar el dret civil català, el va realment fer ressorgir en alguns casos però també ens el va encotillar, no li càpiga dubte, no estic d'acord amb el cant absolutament entusiàstic amb la Compilació de l'any 60; van fer..., els pobres legisladors, els *grans* legisladors de la Compilació van fer el que van poder, però realment els temps no eren possibles.

Jo crec que l'autèntic desenvolupament i el camí que fèiem junts comença el 23 de març del 84 amb l'adaptació als principis constitucionals de la Compilació de l'any 60. Segueix, fins i tot amb senyals molt importants, l'any 91 amb el Codi d'associacions, la Llei 40 i amb la Llei 9 de l'any 98, del Codi de família, i al mig tota una sèrie de lleis amb les quals havíem fet un camí conjunt, un camí conjunt de pràctiques unanimitats –jo, si no recordo malament, em sembla que, en algun aspecte del Codi de família i de la Llei d'unions estables de parella, vostès es van abstenir o van votar en contra–, havíem fet un camí conjunt. D'aquest camí conjunt, que avui seguirà, vostè se'n separa. I se'n separa, perquè? Se'n separa perquè s'ha aixecat la veda contra el dret civil català.

Siguem clars. No vulgui confondre, senyora Nadal, discutint tècnicament si legislem sobre les fonts del dret, si legislem sobre la caducitat, la prescripció, si és o no cert que repetim o no repetim articles del Codi civil; el problema és que el PP ha aixecat la veda contra el dret civil català. El va aixecar recurrent contra l'anticresi i recurrent contra el dret de retenció sobre béns immobles, i ara recorrerà contra aquest Codi civil. I és una llàstima. És una llàstima perquè realment vostès no han entès..., millor dit, vostè sí que ho ha entès, però lamentablement avui li toca fer un paper –un trist paper, li ha tocat fer– de deslluir quin és l'esperit de l'article 9.2 de l'Estatut.

Què vol dir «conservar», què vol dir «modificar» ho tenim molt clar. Què vol dir «modificar» i què vol dir «desenvolupar»? Desenvolupar el dret civil català vol dir no deixar el dret civil català –vostè ho ha dit– en una situació antropològica, no vol dir quedar presoner de la connectivitat entre les institucions marcades a la Compilació i el que es desenvolupa; vol dir realment inno-

var, vol dir realment posar al dia un dret viu, un dret que forçosament ha d'estar en una sèrie de lleis seriadess que pegen d'aquesta que vostè en diu «carcassa», que és la Llei primera del Codi civil de Catalunya.

I aquest és el problema, senyora Nadal. El problema, sap quin és? És que a Madrid fa mal el simple fet de l'existència d'un codi civil de Catalunya; el sol enunciat ja fa mal i el sol enunciat és intolerable.

Ara, jo que estic d'acord amb vostè que el dret és una traça identitària, miri, senyora Nadal, segurament amb..., i jo m'excuso perquè no faig un discurs tècnic, perquè crec que vostè no planteja, per més que ho hagi expressat en les seves paraules, no planteja discrepàncies tècniques, no és cert: planteja una discrepància política i jo la contesto políticament.

Segurament els corrents immigratoris canviaran molt Catalunya; Catalunya es transformarà d'una forma autènticament –autènticament– diferent de com és ara: com la coneixeran els nostres fills, segurament ni nosaltres podem imaginar-ho. Segur, senyora Nadal, que les traces identitàries són absolutament necessàries perquè els nostres fills es trobin amb Catalunya, i l'hagin coneguda com l'hagin coneguda, tal com és, tal com nosaltres la coneixem. Segur, senyora Nadal, que caldrà trobar una nova simbologia col·lectiva, que permeti integrar els vinguts de fora, que permeti trobar aquesta, repeteixo, nova simbologia col·lectiva que sigui assumible per tots. Ara, si nosaltres no lluitem per conservar aquestes traces identitàries, si no lluitem per la llengua, per la cultura, pel dret com a nervi de la nació, no ens en sortirem; tindrem un país absolutament deixatat, tindrem un país en què realment no tindrà un dret propi, tindrà un dret anquilosat, un dret que potser ens divertirà perquè regularà l'*aquae pluvia arcendae* o la servitud de degotís, o regularà, com regulava, ara és inconstitucional, el testament sacramental de l'església de Sant Just i Pastor, però no serà un dret civil viu.

I un dret civil viu és aquell que pot regular les relacions entre les persones i les regula amb modernitat, i modificant-lo quan calgui. I això és el que nosaltres volem i això és el que vol tota la cambra. I vostès s'han separat d'aquesta voluntat comuna. I em sap greu i em dol que no hagin pogut fer més camí.

Aquesta és l'autèntica veritat. I em dol haver de votar en contra de les seves esmenes, perquè sap que serà la primera vegada, perquè fins ara les havíem transaccionat o les havíem acceptat; serà la primera que vostès es separen de la unanimitat d'aquesta cambra. La culpa no és nostra.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. (*La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.*) Senyora Nadal, té un minut.

La Sra. Nadal i Aymerich

Sí. Gràcies, senyor president; per contradiccions constants, no?

Miri, senyor Camps, li he reconegut que en aquest camí que hem fet en l'ideal codificador havíem aconseguit sumar moltes lleis, i el que era un valor és que s'havia

aconseguit sumar encara més voluntats polítiques. Vostès saben perfectament que hi ha lleis que necessiten calma. Quan s'acosten les eleccions, el Govern envia, accelera els projectes de llei que envia en aquest Parlament. Però això hauria de tenir una limitació, i hauria de tenir una limitació clara quan es tracta de lleis civils, perquè vostè sap que és indirectament proporcional el temps que triga una llei a ser aprovada en aquest Parlament amb la voluntat de buscar consensos per tirar-la endavant.

En qualsevol cas, senyor Camp, vostè ha estat incapaç de contestar-me el que jo li he plantejat...

El president

Senyora Nadal...

La Sra. Nadal i Aymerich

...el que estem fent és fotocopiar, amb percentatges que arriben al 85%, el Codi civil comú...

El president

Senyora Nadal...

La Sra. Nadal i Aymerich

Vostè creu –acabo, senyor president–, vostè creu que aquesta és una forma de defensar la personalitat del nostre dret? *(Pausa.)* Doncs, allà vostè; nosaltres no ho creiem. Nosaltres creiem que d'aquesta manera perd personalitat el nostre dret civil i l'únic que fem és, per interessos electorals, intoxicar un dels nostres trets d'identitat.

El president

Senyora Nadal...

La Sra. Nadal i Aymerich

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Senyor Camps, té la paraula.

El Sr. Camps i Rovira

Gràcies, senyor president. Miri, senyora Nadal, la Llei primera del Codi civil va entrar el 26 de març de l'any 2002. Si a vostè li sembla que hem corregut molt amb una llei de pocs articles, que baixi no sé qui i ho vegi.

Segon punt. A partir de l'any 2000 es va crear a Catalunya l'Observatori de Dret Privat, del qual penja la Comissió de Codificació. Aquest Observatori de Dret Privat, format per juristes d'eminent prestigi, entre els quals són representats delegats de tots els grups parlamentaris, inclòs el seu, han treballat àrduament en l'elaboració d'aquest Codi civil, d'aquesta Llei primera del Codi civil. Per tant, s'hi està treballant des de l'any 2000; dos anys, gairebé tres anys, no permeten dir que és una llei a impulsos electorals. Senyora Nadal, si guem seriosos.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. *(Pausa.)* Ara ja..., si li sembla, ja tindrà un altre torn. Ja n'hi ha prou.

Ara té la paraula en nom d'Esquerra Republicana, l'il·lustre diputat senyor Joan Ridao.

El Sr. Ridao i Martín

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en el moment de la presentació d'aquest Projecte de llei l'honorable consellera ens recordava que la idea de fer un codi civil de Catalunya amb caràcter més o menys urgent o immediat va ser comunicada al conjunt del món jurídic català en unes jornades organitzades pel Departament de Justícia l'any 98.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vice-president primer el substitueix en la direcció del debat.)

Jo els confesso que en aquell moment, i també posteriorment durant la tramitació d'aquest Projecte de llei, aquesta iniciativa i aquesta voluntat expressada pel Govern, per dir-ho d'alguna forma, no ens va deixar de sorprendre, i, per tant, en una sola paraula, no ens va resultar o no ens va deixar indiferents. Perquè d'entrada això alterava els pressupòsits legislatius del dret civil iniciats l'any 1984, com s'ha explicat, i fins ara; suposava un tall en la lenta i constant, de tota manera, obra codificadora iniciada amb la promulgació de diferents lleis especials que intentaven de cobrir alguns buits més urgents per després abordar una refosa més o menys harmònica i que després fos compilada de forma moderna i sistemàtica, en el conjunt d'institucions del nostre dret civil, de Catalunya, sense excloure, d'altra banda, també un conjunt, un grapat d'iniciatives d'allò que s'anomena «la legislació *ex novo*», aprofitant les aleshores –perquè ara no es pot dir el mateix– àmplies possibilitats que el Tribunal Constitucional ens donava pel que fa al denominat «creixement orgànic» del nostre dret civil, a partir no únicament de les institucions anacròniques del dret civil, sinó a partir de la doctrina, del costum i de la mateixa jurisprudència.

Per això també els confesso que les intencions inicials expressades pel Departament de Justícia i per aquest Govern van ser vistes amb una certa desconfiança política, sobretot perquè una de les especials característiques que entenem que ha de tenir un codi civil és el seu caràcter exhaustiu, la seva completesa... I perquè és obvi que s'hi ha treballat molt durant aquests anys, i aquest diputat ha estat ponent en gairebé una desena de diferents lleis del dret civil, però és obvi que encara resten per regular diferents àmbits i moltes institucions, sobretot en matèria d'obligacions i contractes, amb l'horitzó que ens havíem proposat, amb un termini raonable de disposar d'un codi patrimonial propi.

A més a més, les dificultats en aquest sentit eren, i encara són, importants, sobretot en un àmbit com el dels contractes en què a partir de la competència estatal sobre determinació i establiment de les bases, de les obligacions contractuals, segurament –segurament– les dificultats interpretatives per part de l'Estat ens abocaran a conflictes competencials que només sanaran, espero, amb el pas del temps i amb les sentències, esperem, favorables del Tribunal Constitucional.

Existia, també per aquesta desconfiança inicial, una raó afegida i sobrevinguda per a l'escepticisme, com són les dificultats materials per raó de temps perquè aquest Codi civil veïés la llum en l'actual legislatura. Creiem, i no és la primera vegada que ho diem, que les premses no són bones conselleres, i els intents en ocasions..., no sé si deliberats, però almenys els intents de treure'n un profit i de fer un ús electoralista d'un tema tan sensible i tan important com el dret civil, entenem que han pogut fins i tot posar en perill i en qüestió la qualitat i la bona tècnica legislativa en aquest àmbit.

De tota manera, el nostre Grup Parlamentari s'ha inclinat finalment per fer costat, juntament amb la majoria de grups d'aquesta cambra, a la iniciativa del Govern. Una iniciativa que, com s'ha explicat, consisteix en un aspecte tan innovador i avantguardista fins i tot de fer un codi civil obert que permeti d'anar incorporant successivament noves regulacions a mesura que les demandes socials ho requereixin.

I ho hem fet confiats del bon criteri d'un organisme, i de les recomanacions d'aquest organisme, com és l'Observatori de Dret Privat de Catalunya, molt qualificat i participat pel conjunt del món acadèmic, i fins i tot participat per representants del conjunt de grups polítics d'aquesta cambra.

Ho hem fet també confiats i portats per la bona fe de què parla aquest Projecte de llei a la vista de les experiències i models que ens dona el dret comparat, perquè, precisament, la fórmula del codi obert combina una certa voluntat de permanència, d'estabilitat, d'immutabilitat –com parlava l'honorable consellera– amb la possibilitat, també, d'anar incorporant de forma successiva diferents aportacions. I és aquesta una fórmula explorada amb èxit en altres àmbits, i s'ha citat reiteradament l'èxit assolit en el cas del Codi civil holandès, iniciat l'any 1970.

I, sobretot i a partir d'aquest debat, de fet, en la nostra actitud i capteniment final gairebé ha actuat com un autèntic estímul, també, l'actitud hostil d'algun altre grup polític, i fins i tot el fet que s'hagi arribat a anticipar, abans de l'aprovació d'aquesta Llei, fins i tot, la imminent presentació d'un conflicte de competències i d'un recurs d'inconstitucionalitat.

Al marge d'aquest episodi que hem viscut fa uns instants i d'aquesta baralla, per altra banda, d'un matrimoni tan ben avingut en moltes altres qüestions, jo vull recordar en aquests moments un article d'un catedràtic, l'Antoni Mirambell, que ens deia que, al voltant de la normalització del dret civil català i al voltant també de la iniciativa de la presentació d'aquest Projecte, un codi civil no és una eina legislativa per demostrar que Catalunya és diferent. És obvi que el dret civil és un nervi o un dels nervis o un dels elements que fan bategar aquesta societat i aquest país. Però nosaltres creiem i coincidim amb el que deia el professor Mirambell, que no és tan sols un instrument destinat a satisfer, en aquest cas, les ànsies o el fervor nacional de ningú, sinó que bàsicament és un instrument destinat a satisfer una necessitat d'ordre pràctic. I un codi civil tampoc no és una obra legislativa per recuperar institucions jurídiques del passat, que també, i per això ens enorgulleix

participar en aquesta intensa obra codificadora i legislativa d'aquest últims anys, sinó que es tracta de trobar solucions normatives i adequades a les exigències del moment, adaptades a l'actualitat.

Per això es preguntava, d'una forma una mica retòrica, el professor Mirambell en aquell article, per què en les circumstàncies i amb els condicionaments actuals algú sembla estar preocupat, doncs, perquè Catalunya, amb rigor, amb discreció, amb prudència, amb sensatesa i sense ocasionar cap mena de trastorns socials o econòmics, pugui arribar a exercir la seva autonomia política en un àmbit com el dret privat, en un àmbit com el del seu dret propi. I és, per tant, aquest un argument, per nosaltres, totalment sensible, i jo gairebé diria que decisiu, perquè el nostre Grup Parlamentari acabi donant suport a aquesta iniciativa legislativa.

La Llei que avui aprovarem, d'aquí a uns instants, és tributària, per tant, d'aquest esforç; és tributària d'aquest futur codi obert, que ja ha estat experimentat amb èxit en altres indrets, i, a més a més, forma part de l'estructura bàsica del que serà el Codi civil, resolt ja algun dels problemes pràctics, per exemple, la numeració dels seus articles, i respon també a la necessitat lògica d'incloure en el futur Codi civil una mínima regulació, en què jo no entraré perquè ja ha estat sobradament explicat i ponderat per la resta d'intervinents, però ho és en aspectes distints al dret de família, de successions o de drets reals i obligacions i contractes, que són els aspectes en què fonamentalment aquesta cambra s'ha detingut en els últims temps, únicament transposant –i això ens sembla totalment innocu, encara que és important– principis continguts en el títol preliminar de la Compilació de dret civil de Catalunya, de la disposició final segona i quarta, afegint-hi alguns criteris sobre el còmput de terminis, vigoritzant i actualitzant la institució de la prescripció de la caducitat, introduint els principis de bona fe, de l'equitat, de l'eficàcia territorial i de la preferència i supletorietat de la norma.

És en aquest sentit, per tant, que el nostre Grup Parlamentari, malgrat les seves reserves i objeccions inicials, va presentar un total de vint esmenes al Projecte de llei primera, de les quals només ens resten, després de l'aprovació del Dictamen en comissió, tres esmenes, com són: la número 8, la número 19 i la número 32.

En aquest moments, senyor president, anuncio la retirada de la número 8 i de la número 19.

I finalment mantenim una esmena, que tinc entès que el Grup Parlamentari de Convergència i Unió té la intenció d'acceptar, juntament amb la resta de grups parlamentaris; una esmena purament d'estil, a l'apartat primer del preàmbul, per identificar adequadament des d'una perspectiva nacional el legislador català.

Només em resta, per tant, doncs, agrair, en aquest sentit, tant a l'autèntic impulsor i estimulador d'aquest Projecte, l'anterior conseller de Justícia, senyor Delfí Guàrdia, com a l'actual consellera, així com a la resta de ponents, als serveis de la cambra i al lletrat, la seva feina, el seu treball, la seva dedicació i el seu entusiasme.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Ridao. En nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té... (*El Sr. Camps i Rovira demana per parlar.*) Senyor Camps, digui'm.

El Sr. Camps i Rovira

Per un aclariment, per contestar al senyor Ridao que efectivament votarem favorablement l'esmena 28-101.

I, segona, per dir-li que em sembla que les esmenes de les quals feia menció, en l'actual numeració, són la 8 i la 18.

El vicepresident primer

La 8 i la 18, en lloc de la 19.

El Sr. Camps i Rovira

Exacte; és la 40 de l'Informe de ponència, que actualment és la 8, i és la 77 de la numeració de ponència, que actualment és la 18.

Gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, gràcies, senyor Camps, pel seu aclariment.

Ara sí, en nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula l'illustre diputat senyor Josep Maria Vallès.

El Sr. Vallès i Casadevall

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, faré una intervenció breu, però no per treure importància al Projecte de Llei que debatem en aquest punt de l'ordre del dia.

És un assumpte important perquè, com s'ha dit ja també abans, afecta un dels elements del patrimoni col·lectiu que Catalunya ha pogut conservar durant la seva història. No podem entrar aquí, i especialment amb la presència d'experts de renom, en les raons que han possibilitat aquesta conservació històrica.

Quan Catalunya perd les seves institucions públiques, les seves institucions de dret públic, manté les seves institucions de dret privat. Paradoxalment, els qui defensen la conservació d'aquestes institucions de dret privat són sovint els mateixos que són favorables a la supressió de les institucions públiques, arreglats i col·laboradors del bàndol borbònic. Són ironies de la història que ens ensenyen que sempre és abusiva la catalogació entre bons i dolents quan es tracta de conflictes com el que va patir Catalunya a principis del segle XVIII, però això és història.

I el dret civil català ha esdevingut, juntament amb la llengua, el senyal més visible, més tangible, d'una especificitat nacional. Cap de les tradicions del catalanisme polític ha renunciat a aquest símbol, com no han renunciat a la defensa de l'idioma. I per això és important tot el que l'afecta i el transforma.

S'ha de dir, diguem, que el nostre Grup, Socialistes - Ciutadans pel Canvi, contempla el dret civil català no

com un monument del passat que s'hauria de conservar amb esperit d'arqueologia jurídica. El dret, tant el públic, per exemple l'Estatut, com el privat, és una eina que ha d'adaptar-se a les necessitats canviants de la societat; no és un fòssil que es conservi en una vitrina o en una biblioteca.

Per això el nostre Grup ha sostingut sempre, durant la història d'aquest Parlament restaurat l'any 80, una interpretació de les competències de la Generalitat i del Parlament en aquesta matèria que fessin possible una resposta jurídica eficient a les transformacions socials i econòmiques que regula el dret privat.

Per això entenem que la Constitució i l'Estatut no ens han confiat el dret civil com un dipòsit inalterable, com un tresor sagrat, sinó que ens atribueixen la competència i l'obligació de servir els interessos dels catalans d'avui, protegint-los amb les eines del dret civil.

I anem ara al projecte que debatem. Hem tingut, com altres grups, alguns dubtes sobre el canvi d'orientació de la política legislativa del Govern en aquesta matèria. Però també haig de dir que aquests dubtes els hem anat superant, tot i mantenir alguna reserva.

El Projecte, com ja s'ha dit, es proposa estructurar el dret civil de Catalunya en un codi de caràcter obert entès com un procés permanent en comptes de contemplar-lo com una operació que acaba en ella mateixa i que té un final. Això es podia pretendre, efectivament, en el temps de la diligència o del ferrocarril a vapor, i és el que van fer les codificacions del segle XIX, però no es pot pretendre en ple segle XXI quan les relacions econòmiques i socials evolucionen a ritme d'Internet. És útil, doncs, establir aquest quadre obert que el Projecte preveu per incorporar lleis ja aprovades, les que hagin de venir i les que hagin de reformar les que ja hem fet.

Voldria fer notar –voldria fer notar–, però, que aquesta aspiració a ordenar el nostre dret civil en un codi, que és una exigència també de la seguretat jurídica, no hauria de caure en algunes desviacions que farien un mal servei a l'objectiu que ens hem plantejat.

Una desviació seria repetir sistemàticament en la nostra legislació civil, per raons d'estètica, per raons polítiques o per raons d'estètica política, disposicions i regles que ja consten en el dret comú espanyol i en un futur immediat en el dret europeu. Ens podem preguntar, efectivament, si incorporar-les a la nostra legislació, repetint-les gairebé de manera literal, no és solament redundant, sinó que pot introduir alguna confusió.

Una altra desviació seria la de voler marcar diferències menors, o no tan menors, sense justificació suficient o només amb la justificació d'accentuar diferències. En matèria jurídica, com vostès saben, el que compta no és la similitud o la diferència per si mateixa, el que val és la utilitat de l'instrument que s'aplica per resoldre eficaçment un conflicte d'interessos entre ciutadans. El dret, i el dret privat, no és un objecte artístic en què pot comptar l'originalitat com un valor; el dret és sobretot una eina i el que compta en les eines és que funcionin bé, encara que siguin poc originals.

La Unió Europea, senyores diputades i senyors diputats, camina cap a l'homogeneïtzació de bona part del

dret privat, perquè ha constituït, està constituint un mercat únic de relacions econòmiques, de la mateixa manera que el dret va homogeneïtzar-se en l'àmbit estatal quan es va constituir el mercat únic a l'interior de l'Estat. Això pot ser, com sabem, menys transcendent per al dret de família o per al dret de successions, però ho serà cada cop més per al dret que regula obligacions i contractes que s'estableixen cada cop més enllà de fronteres de nació i d'Estat.

Per nosaltres, per tant, conservació no equival a fossilització, però tampoc equival a originalitat supèrflua; sí que equival a originalitat quan és capaç de donar solució a situacions socials noves –i s'ha fet ja esment aquí, en aquesta mateixa tribuna, d'algunes normes aprovades en aquest Parlament que podem catalogar com a normes de qualitat d'exportació, és a dir, que han estat reproduïdes, copiades o adaptades per altres organismes legislatius per la seva pròpia capacitat innovadora.

És amb aquest esperit, diríem, que el nostre Grup ha participat en la Ponència que ha dictaminat la Llei. El nostre Grup va presentar més de cinquanta esmenes a un articulat d'un centenar d'articles; amb el treball de la Ponència s'han acceptat tretze de les nostres esmenes, se n'han transaccionat divuit i hem considerat oportú retirar-ne unes altres quinze.

No cal dir que això ho ha facilitat la bona disposició de la Ponència, del ponent de la minoria majoritària i la disposició gens sectària i la competència jurídica del mateix conseller Guàrdia i Canela. Hem arribat, doncs, a solucions de compromís i de consens en la majoria dels punts discutits.

Hem mantingut vives algunes esmenes fins arribar a aquest plenari perquè consideràvem que la solució adoptada en el Projecte no era la millor. És el cas de l'esmena referida a l'entrada en vigor de la Llei. La transacció que intueixo que ens oferirà el ponent de la minoria majoritària satisfà l'exigència de més rigor i claredat que demanàvem nosaltres i, en conseqüència, l'acceptarem.

Hem mantingut també altres esmenes que fan referència als terminis de la prescripció. Partim de l'acord que calia escurçar els trenta anys de la legislació vigent –ja hem dit que ja no som en el temps de la diligència. Ens sembla, però, que l'escurçament a deu anys és en el cas de les accions personals encara massa llarg i que podria limitar-se més; i amb les obligacions tributàries contretes amb l'Estat, per exemple, prescriuen als quatre anys i es tracta d'obligacions que, si bé d'una altra naturalesa, tenen un component d'interès públic molt notable. Deixem, per tant..., o estimulem, per tant, que el creditor s'afanyi a fer valer les seves pretensions.

En ares, però, de l'acord a què aspirem, i tenint en compte que les nostres objeccions són opcions de política legislativa, retirem aquestes esmenes que havíem fet i que consten ara en l'Informe amb els números 12, 16, 17 i 34. Després les repetiré per a la informació de la Presidència.

Finalment hem mantingut una esmena de supressió de l'article 111-9, que fa referència al còmput de terminis. Quina és la raó d'aquesta esmena? Entenem que in-

cloure una regulació general del còmput de terminis en aquest títol de disposicions preliminars frega la competència exclusiva de l'Estat en matèria d'eficàcia i aplicació del dret, i ofereix, per tant, un argument a un eventual recurs d'inconstitucionalitat per part de l'Estat. Preferim, per tant, que el còmput de termini s'estableixi específicament per a aquelles institucions i en atenció a la seva naturalesa respectiva.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

He afirmat, al principi de la meua intervenció, que el nostre Grup opta, com hi ha optat sempre, per una visió no reduccionista de les competències de la Generalitat en matèria de dret civil. I per això mateix podem afrontar amb arguments qualsevol visió restrictiva que vulgui fer del nostre dret una curiositat. Però per aquesta mateixa raó cal no facilitar una reacció estatalista, amb decisions discutibles, com seria la que volem esmenar. Hem d'explorar al màxim tot el que creiem que correspon a aquest Parlament en matèria de dret civil català, ho hem de fer amb escrupolositat i sense temeritat, per tal de no deslegitimar les nostres pròpies pretensions. Sortosament, diguem-ne, la meua intuïció em porta a preveure una oferta de transacció sobre aquest punt, que gustosament acceptarem perquè va en el sentit de la nostra esmena.

En conclusió, i per resumir les posicions, recapitem: retirem les esmenes 12, 16, 17 i 34; acceptarem les transaccions que em sembla que ens oferirà el senyor Camps pel que fa a les esmenes 23 i 8 bis, i confio que pugui ser acceptada també pel senyor Camps la nostra esmena número 9.

Havia dit que seria breu, i no he fet honor a aquest compromís, en contra del meu costum, però crec que l'assumpte s'ho valia, perquè el dret civil, com ja hem dit, és part d'un patrimoni que volem conservar i perquè, malgrat l'aridesa tècnica de la matèria, diríem, com hauran comprovat els que no són tan experts en dret, és una matèria que afecta molt directament el benestar i el patrimoni dels nostres conciutadans.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades i senyors diputats.

El president

A vostè, senyor diputat. En nom d'Iniciativa per Catalunya Verds... Perdó... El senyor Camps? *(Pausa.)* Ah!, molt bé.

El Sr. Camps i Rovira

Gràcies, senyor president; molt breument. Efectivament, senyor Vallès, li votarem favorablement la seva esmena número 9, que és l'antiga 48 del text de ponència, i li ofereixo un parell de transaccionals, una d'elles compartida amb Iniciativa per Catalunya Verds, amb el senyor Ribó.

La primera fa referència a l'esmena 23, és a dir, la 89 de l'Informe de ponència, que és la modificació de la disposició final segona per a la incorporació d'un text: que «aquesta Llei entrarà en vigor als vint dies d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat*, llevat de l'article 7, que aprova els títols I i II» –amb

romanes— «del llibre primer del Codi civil de Catalunya, i de la disposició final primera, que entren en vigor l'1 de gener de 2004», termini a bastament suficient que vostè demanava, crec que amb bon criteri.

Aquestes dues transaccionals, amb què s'accepta, bàsicament, una aportació del senyor Ribó respecte al naixement i la concreció del dret, és a dir, el naixement i l'exercici de la pretensió per al còmput del termini de prescripció..., a part d'aquest afegit, hem sigut sensibles a la seva petició de que figurés en cada institució el còmput dels terminis de prescripció i caducitat. Esperem que vostè tingui raó i que això eviti, en ares a l'eficàcia i aplicació del dret —i em sembla que és l'article 149.1.8 o 1.9 de la Constitució—, ens puguem evitar el recurs d'inconstitucionalitat. Tant de bo el director general de Política Autònoma i altres autoritats de l'Estat vulguin fer-li cas. Nosaltres ens en sentirem satisfets.

I per últim, després de presentar aquestes transaccionals, agrair a tots els ponents, també a la senyora Nadal —també a la senyora Nadal—, l'esforç de consens que s'ha fet, lamentant que no hagi pogut sumar-s'hi, però és evident que, un cop més, hem aconseguit, amb l'esforç del senyor Vallès, amb l'esforç de la senyora Ridaó, amb l'esforç de la senyora Nadal i del senyor Ribó, arribar que no quedi una sola esmena, llevat de les del PP en aquest cas. I en això també cal agrair el treball del lletrat senyor Sol, del personal administratiu del Parlament, i si em permeten una menció especial, a part de l'honorable consellera, jo vull fer una menció especial de l'honorable exconseller de Justícia senyor Delfí Guàrdia Canela. Avatars de la política, circumstàncies, fan que ell no pugui presidir avui aquest Ple, però crec que és un homenatge...

El president

No li toca, senyor... Deixi'm defensar-me: no li toca presidir el Ple.

El Sr. Camps i Rovira

Presidir no, evidentment. Mai voldria que volgués que...

Avatars de la política així ho han volgut, però, en tot cas, jo l'encoratjo, de qualsevol forma, a seguir treballant pel desenvolupament, per l'enfortiment del dret civil català, i estic convençut que, sigui allà on sigui, ell també ho farà, juntament amb les autoritats acadèmiques que ens acompanyen.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

A vostè, senyor diputat. En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, encara que moltes diputades i diputats potser no arriben a percebre aquest debat, per mi és un debat molt solemne, pel contingut de la Llei i, fins

i tot, per la forma d'aquesta Llei. És la Llei que ha d'iniciar el Codi civil català. Tots podem parlar dels orígens medievals del nostre dret civil; jo voldria recordar també la tasca legisladora que es va fer durant la Segona República pel dret civil, que sovint l'oblidem. I ara enfoquem una llei que té, sobretot, temàtiques generals.

Ens hem de felicitar que ho fem. Jo vull felicitar la consellera, que, si m'ho permet, li diré dues coses —una que li pot agradar; l'altra també, espero—: li va millor Justícia que no pas altres conselleries, se li veu més l'estimació per aquestes temàtiques, però en aquest cas —ve la segona cosa— jo voldria també donar-li molt de mèrit al senyor Guàrdia, que des de la seva tasca anterior i davant la Conselleria és un impulsor de totes aquestes temàtiques. I avui es dona la casualitat que les discutim i tenim entre nosaltres bastants experts en la matèria que comparteixen tribuna de convidats amb gent de l'Alt Pirineu, que seran usuaris també, segurament, d'alguna de les normes que contindrà el nostre dret civil.

Per això a nosaltres ens sorprenia i ens continua sorprenent la posició del Grup del Partit Popular, fins i tot en alguns temes que crec que s'han citat erròniament. Senyora Nadal, la territorialitat que defensa aquesta Llei és la reproducció literal de la que hi ha a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i, per tant, si vostè creu que està fora de lloc, no ho està en aquesta Llei: ho està en l'article 7 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Li citaria altres d'aquestes qüestions que a mi em sembla que, com ja li ha dit el senyor Camps, li ha portat més el seu fervor polític que no pas el contingut de la Llei, en la defensa que ha fet de les seves posicions, que són absolutament legítimes, però que queden tocades, essent legítimes, pel legítim recurs que puguin interposar al Tribunal Constitucional. Encara queda més apaïvat el contingut de les seves posicions.

Aquesta Llei continua un camí modernitzador i innovador del dret civil. Ho fa definint l'estructura —un tema no pas petit—, ho fa en l'enumeració —prou enrevesada pels que no hi estem usats; se'ns diu que són vents que bufen de la modernitat europea, però, evidentment, canvia sensiblement aquesta numeració—, ho fa en el llenguatge —per exemple, col·loca un concepte que alguns juristes no el feien servir, no dic que desconeguessin, però que no era habitual al dret civil, com la pretensió—, ho fa en els terminis, portant-los a deu anys —malgrat que en aquest cas, també cal recordar, perquè tampoc ens inflen tots d'orgull, que el dret civil de Castella ja parla de quinze anys, o sigui que no..., ja se'ns ha escurçat abans respecte als trenta anys—, i ho fa amb una sèrie de millores que s'han elaborat des de la Conselleria, des dels grups parlamentaris, des de les recomanacions de l'Observatori —que jo voldria reblar en una d'elles, que és que no correguem; compte amb fer les coses ben fetes i al seu ritme—, i jo els puc garantir —mirin que ho dic des del grup més petit de la cambra— que anirem i s'anirà, siguin qui sigui el govern després de les properes eleccions i la majoria parlamentària pertinent, segur que s'anirà omplint, aquest codi civil, de mesures que innovaran i modernitzaran el nostre dret.

En aquest sentit, vull subratllar que la Ponència ha treballat bé, amb una gran receptivitat de les esmenes –a nosaltres ens queda una esmena que ja s'ha dit aquí que és objecte d'una transacció amb el Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi i amb el Grup de Convergència i Unió, la número 19–, hi ha hagut una gran receptivitat als arguments, i voldria dir, amb tota transparència, arguments que sovint no eren nostres, o com a mínim no eren meus, com diria el senyor Camps: eren dels savis, d'aquells que ens assessoren i, de vegades, ens ensenyen sobre matèries que jo reconec que desconec absolutament. Són matèries prou tècniques i d'elaboració prou fina com perquè reconeguem el paper de cadascú.

En aquest sentit, nosaltres hem gaudit de la col·laboració de molts assessors, però voldria citar-ne un, o una, que està present en aquesta sala també, la Teresa Cervelló, que ha tingut una gran categoria tècnica, des de la seva professionalitat coneguda com a jurista, per millorar també aquesta Llei, i a més des d'una perspectiva que segur que ni a la consellera molestarà, perquè tot queda en família.

Senyor Camps, jo el vull felicitar per aquesta Llei, pel grau de consens que vostè ha aconseguit en aquesta Llei –i dic «vostè» perquè, en definitiva, sempre, la ponència queda bastant dirigida per les posicions que porti elponent del grup majoritari. I perquè ho ha fet amb tota la prudència que el temps demanava, sense cap pausa, i perquè ho ha fet amb un gran rigor, i sobretot, perquè ho ha fet amb una cosa que m'agradaria que en els mesos que ens queden de legislatura fos una pauta: ho ha fet també des del dubte, des d'una actitud que –perdonin– no és molt sovintejada per la majoria, saber que els altres grups parlamentaris també tenen part de raó.

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. (*La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.*) Senyora Nadal...

La Sra. Nadal i Aymerich

Moltes gràcies, senyor president. Hi ha hagut una al·lusió directa a la meva persona per part del senyor Ribó.

El president

Té la paraula.

La Sra. Nadal i Aymerich

Sí, senyor Ribó, a mi em semblava que, més que el posicionament del seu Grup, el que estava fent és el torn en contra al Grup Popular, de les esmenes que nosaltres hem defensat.

En qualsevol cas, vostè mateix ha reconegut que no tenia massa coneixements tècnics en aquesta matèria, per la qual cosa aleshores em sorprèn que acusi el Grup Popular d'equivocar-se ne la defensa de l'aplicació territorial que han de tenir les lleis catalanes i a continuació digui que no té massa coneixements tècnics.

Senyor Ribó: Sentència del Tribunal Constitucional 156/1993, de 6 de maig; clarament s'afirma que el ve-

inatge civil constitueix criteri per apreciar la subjecció a qualsevol dels règims jurídics coexistents en el territori i punt de connexió tant per a la identificació de la llei personal en els conflictes de lleis que sorgeixin d'aquella coexistència... Per resoldre els conflictes de llei, senyor Ribó, el criteri de connexió és el de veïnatge civil. Així ho ha declarat reiteradament el Tribunal Constitucional; així ho ha defensat aquesta diputada, senyor president.

El president

Moltes gràcies. (*El Sr. Ribó i Massó demana per parlar.*) Senyor Ribó... Un minut.

El Sr. Ribó i Massó

Senyora Nadal, des del que vostè ha dit reproduint les meves paraules literals del desconeixement... Jo l'he escoltat, com tothom, i vostè ha dit que aquesta Llei estableix un principi de territorialitat que és il·legal i que pot ser inconstitucional. I el principi de territorialitat que vostè, amb les paraules que hagi utilitzat, s'ha carregat des d'aquesta tribuna, el que no em podrà negar –i té la mateixa facilitat de lectura amb l'Estatut i amb la Llei com l'ha tingut amb la Sentència, que poca gent entén–..., està en l'article 7 d'un estatut que fou aprovat l'any 1979, que és la norma suprema de l'ordenament de Catalunya.

Per tant, si aquella territorialitat que vostè ha criticat està fora de joc, el que està fora de joc és l'Estatut. I aquí és on ensenyen el llautó.

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. (*La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.*) Mig minut, senyora diputada, i tancarem el torn, si no me'l tornen a demanar.

La Sra. Nadal i Aymerich

Senyor president, no es poden interpretar paraules dites per una diputada que, taxativament, el que ha dit és que el que s'utilitza és un canvi en el concepte de connexió. Aquesta diputada coneix perfectament l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Vostè sap que el coneix perfectament, senyor Ribó. Hem estat treballant conjuntament i li estalvio llegir no només els articles de l'Estatut, sinó també tot un reguitzell de sentències del Tribunal Constitucional que han estat estudiades per aquesta diputada...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Nadal i Aymerich

...i no han estat estudiades per vostè, senyor Ribó.

El president

Senyora diputada, moltes gràcies. (*El Sr. Ribó i Massó demana per parlar.*) Senyor Ribó, mig minut.

El Sr. Ribó i Massó

Senyora Nadal, em torna a guanyar, perquè jo no conec perfectament l'Estatut. Ja li ho dic de ben antuvi: jo no el conec perfectament, eh?, ni m'atreveria mai a dir, mai, que conec perfectament cap mena de llei, no? El que li puc dir és que vostè ha citat l'article, en concret, 111-2 de la Llei que anem a votar, i, si ho vol –no crec que valgui la pena–, és l'article de territorialitat, i l'ha objectat perquè ha dit que és inacceptable.

El president

Senyor diputat...

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies.

Truquem a votació. (*Veus de fons.*) No ara, no; ara ja prou. (*Pausa. La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.*) Senyora diputada, digui.

La Sra. Nadal i Aymerich

No, senyor president. És que fins i tot per una qüestió d'ordre. O sigui, no pot ser...

El president

Només per una qüestió d'ordre.

La Sra. Nadal i Aymerich

Sí, senyor president. Llegiré literalment el que ha dit aquesta diputada.

El president

No, no cal, senyora diputada. Ho pot fer en una altra ocasió, ara no correspon obrir un altre torn.

La Sra. Nadal i Aymerich

Senyor president, mig segon. El que hem dit és que predetermina un règim de resolució de conflictes de normes interterritorials. Senyor Ribó, escolti la resta de diputats quan parlen.

El president

Gràcies, senyora diputada. (*Pausa. Remor de veus.*)

Prego a les senyores i als senyors diputats que ens possem en disposició de fer les votacions corresponents al debat que acabem de tenir.

Votarem, primer, les esmenes que queden vives del Grup Popular, que són la 1, la 2, la 3, la 4, la 5, la 6, la 7, la 21, la 24, la 25, la 26, la 27, la 29, la 30 i la 31. És així? (*Pausa.*) Molt bé.

Comença la votació.

Han estat rebutjades per 12 vots a favor, 118 en contra i cap abstenció.

A continuació, l'esmena que queda viva d'Esquerra Republicana de Catalunya, que és la número 28.

Comença la votació.

Ha estat aprovada per 118 vots a favor, 12 en contra i cap abstenció.

A continuació, la número 9, del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

Comença la votació.

Ha estat aprovada per 118 vots a favor, 12 en contra i cap abstenció.

A continuació, les dues esmenes transaccionals que estan sustentades per les esmenes número 8 bis i 19.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 118 vots a favor, 12 en contra i cap abstenció.

A continuació, votarem la resta dels articles, el preàmbul i el títol del Projecte de Llei.

Comença la votació. Perdó..., s'anulla la votació. (*La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.*) Sí...? (*Veus de fons.*)

La Sra. Nadal i Aymerich

Senyor president, el Grup Popular havia lliurat un grup d'articles per fer votació separada.

El president

És veritat. Té tota la raó, senyora diputada.

Votarem, primer, separadament, els articles 111-1, 111-1 bis, 111-2, 111-3, 111-4, 111-5, 111-6, 111-8, 111-9 i 111-10. I del títol II, tot això conjuntament –ho suposo, senyora diputada– amb els articles 122, apartats 1, 2, 3, 4 i 5.

I, de l'exposició de motius, tot l'apartat II, excepte el paràgraf novè, on diu: «Per la seva banda, l'article 111-7 formula la doctrina dels actes propis». I, de l'apartat III, els paràgrafs primer, tercer i desè. Primer fem la votació separada, conjuntament, de tot el que els acaba de relatar.

Comença la votació. Perdó..., tornem a suprimir la votació. (*La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.*)

La Sra. Nadal i Aymerich

Dispensi, senyor president. Em sembla que li he lliurat un paper sobre la votació separada que volíem, que incloïa, per una banda, els articles 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7, també.

El president

No, no consta en aquest paper, però podem fer-ho, si vostè ho demana, lògicament.

La Sra. Nadal i Aymerich

Sí, senyor president. 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7, 111-7, tots els 121 que vostè ha dit, senyor president. També, de l'exposició de motius, l'apartat que vostè ha assenyalat.

(*Veus de fons.*)

El president

Senyora diputada, em diuen que l'article 7 inclou tots els altres articles, i que, per tant, no es pot fer aquesta votació separada, del 7, eh? Per tant, en tot el bloc que abans he esmentat, acceptariem els articles 1, 2, 3, 4, 5 i 6. *(Veus de fons.)*

Senyores i senyors diputats, votarem separatament el que he relatat en la meua primera intervenció en aquest sentit, sense afegir-hi els articles que van de l'1 al 7. Això no va a la votació, perquè es votarà en un altre sentit. Sí, tot allò que he dit anteriorment. Els queda clar als portaveus? *(Veus de fons.)* Moltes gràcies.

Doncs, comença aquesta votació separada.

Comença la votació.

Han estat aprovats per 117 vots a favor, 12 en contra i una abstenció. *(Remor de veus.)*

A continuació, sotmetem a votació la resta d'articles, el preàmbul i el títol del Projecte de llei.

Comença la votació.

Han estat aprovats per 130 vots a favor, la unanimitat dels presents.

Projecte de llei de creació de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran (tram. 200-00057/06)

El segon punt de l'ordre del dia és el debat i votació del Dictamen de la Comissió d'Organització i Administració de la Generalitat i Govern Local sobre el Projecte de llei de creació de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran. Té la paraula, per presentar-lo, l'honorable conseller de Política Territorial i Obres Públiques, senyor Felip Puig. *(Remor de veus.)* Esperis's un segon, senyor conseller. *(Pausa.)*

Prego a les senyores i als senyors diputats silenci, que anem a començar.

Té la paraula, senyor conseller.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques
(Sr. Felip Puig i Godes)

Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, avui tinc l'honor de presentar-los el Projecte de llei de creació de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran.

Abans de parlar-los, però, del Projecte en concret i abans de referir-me a la filosofia i als objectius d'aquest nou Institut, voldria començar fent una breu referència als esforços i a l'atenció que des de fa anys el Govern de la Generalitat, el Govern de Convergència i Unió, ha destinat i està destinant a les comarques de muntanya, a les comarques del Pirineu i de l'Aran.

El nostre discurs actual i les actuacions del Govern a l'Alt Pirineu i a l'Aran no són un discurs ni unes actuacions que parteixin de zero. Res del que fem no és improvisat. Fa molts anys que hi pensem i que hi actuem. I m'agradaria que quedés clar que, si avui ens trobem en aquesta cambra per presentar aquest Projecte de

lleí d'aquest nou Institut, és, en bona part –en molt bona part–, el resultat i un pas més de la feina que estem fent.

Podríem parlar, fent un balanç molt breu, de la Llei de muntanya de Catalunya, de l'any 83, que en el seu moment va ser pionera i que va connectar molt bé amb les necessitats bàsiques que en aquell moment tenien les comarques de muntanya.

Avui, gairebé vint anys després de la seva aprovació, no podem obviar de cap manera que la realitat i la situació de les comarques de muntanya han fet un gir copernicà. El seu nivell de vida no només s'ha igualat amb la resta de Catalunya, sinó que la renda mitjana *per capita* a les comarques del Pirineu ha incrementat d'una manera realment considerable. La xarxa d'infraestructures, les xarxes d'equipaments que estem construint fan que al Pirineu avui tothom tingui un accés als serveis públics d'un nivell digne. Això, malgrat que fa uns anys semblava quasi impossible, malgrat que els objectius de la Llei podien semblar, inicialment, un grapat de paraules i de bones intencions, és una realitat incontestable.

Naturalment, aquestes millores, els passos endavant realitzats, han estat possibles gràcies a l'esforç i a les aportacions de tothom: del món local, dels ajuntaments, dels consells comarcals, del Govern de la nació, de la Generalitat de Catalunya, de la gent emprenedora del Pirineu i de fora del Pirineu, i de tots aquells i aquelles que han cregut i que creuen en el futur d'aquestes comarques.

En aquest procés, han estat determinants els plans comarcals de muntanya, que han estat un dels principals instruments vertebradors del canvi i del progrés assolit aquests anys. La inversió total realitzada en el marc d'aquests plans comarcals a les comarques que formaran part de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran –és a dir: l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran–, arriba fins a més de 700 milions d'euros, estrictament, en els darrers deu anys.

Aquests plans comarcals han determinat durant aquests anys –i les continuaran determinant en el futur més immediat– les actuacions a dur a terme per part de la Generalitat de Catalunya amb un procés d'informació pública i de participació en què són els ajuntaments i els consells comarcals, és a dir, els ciutadans, en definitiva, els que marquen i marcaran les prioritats.

I, en aquest marc, voldria recordar, també, que el Govern de la Generalitat va aprovar, el febrer d'aquest any, la creació del Programa de Política General de Muntanya, que, a part de ser un interlocutor directe per a tots aquests territoris, coordina les actuacions del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i del Govern en matèria de política de muntanya.

L'objectiu fonamental d'aquest Programa, que s'emmarca en l'impuls que..., des del Govern de la Generalitat, a aquelles iniciatives vinculades especialment en l'àmbit de la planificació territorial, és promoure i supervisar els plans comarcals de muntanya d'una forma coherent, integral i en coordinació amb la resta de departaments de la Generalitat i de les administracions públiques que tenen competències en aquest àmbit.

D'altra banda, i en la mateixa línia, el Grup Interdepartamental de Muntanya, creat recentment en el si del Govern de la Generalitat, neix amb la voluntat d'esdevenir una eina que serveixi per coordinar l'actuació dels departaments que intervenen en matèria de política de muntanya i que ajudarà, sens dubte, a impulsar de manera més decidida i eficaç una política transversal, global, a les comarques i municipis de muntanya.

I, finalment, en aquest repàs també cal fer un esment important al Consell General de Muntanya, que, si bé avui és un punt de diàleg entre el Govern i el territori, volem que arribi en el futur a ser un ens reforçat políticament. De fet, el fet que avui ja s'hagi creat i funcioni un grup de treball per començar a elaborar els eixos que haurien de dirigir la reforma de la futura nova llei de muntanya ja és un fet que apunta cap a on ha d'anar: el Consell General de Muntanya ha de ser la veu política de les comarques de muntanya, l'instrument de penetració entre el Govern de la nació i els governs del territori.

Dit tot això, quina és la filosofia, quins són els objectius que haurà d'incardinar l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran? Com se situa en aquest marc que he volgut referenciar breument? Tan important és el que hem fet i el que estem fent com el que volem fer. D'una banda, molts dels projectes de futur que avui tenim entre mans requereixen una cooperació activa i permanent entre les autoritats locals i les autoritats nacionals. De l'altra, cal seguir actuant amb la mateixa proactivitat i visió de futur amb què hem intentat anar responnent fins ara als reptes de futur d'aquestes comarques.

Per aconseguir-ho amb èxit creiem que ens hem de dotar d'un instrument que vehiculi i faciliti aquesta cooperació necessària per a molts projectes i programes de desenvolupament. Aquest Institut ha de ser aquest instrument, un organisme autònom que tindrà com a objecte fonamental el desenvolupament integral i sostenible de les sis comarques esmentades.

Per fer més comprensible el model d'institut que presentem i que perseguim, deixaré clars tres plantejaments que rebutgem, és a dir, el definiré, en primera instància, amb el seu negatiu.

L'Institut no ha de ser un instrument per rescatar el Pirineu del seu subdesenvolupament. Si algú fes aquest plantejament, creiem que s'equivocaria, perquè és fals d'entrada. Ho és, en primer lloc, perquè de subdesenvolupament avui ja no n'hi ha. És clar que encara hi ha mancances i és clar que encara cal adreçar i millorar molts aspectes; és evident que hi ha riscos latents, que reclamen la nostra atenció i l'acció permanent, però d'aquí a jutjar que la situació del Pirineu és una situació d'endarreriment hi ha una gran diferència. Malgrat les queixes reiterades per part d'alguns, la situació del Pirineu avui és una situació en una línia molt clara de progrés i de desenvolupament, que, com he dit, es situa clarament en la línia de progrés i desenvolupament generals del país.

El que més cal en aquest moments, en què ja hem estat capaços de posicionar el Pirineu en una bona línia de progrés i desenvolupament social i econòmic, és fo-

mentar més i més la confiança de la mateixa gent en la seva pròpia capacitat d'aprofitar les oportunitats que es presenten. Centrar l'atenció en reivindicacions més o menys abstractes, preocupades només per les formes, desinteressades pels continguts, a més de comportar el risc de frustracions, pot ser només una estratègia de distracció i l'evidència també de manca de model i de projectes alternatius a les polítiques que ja s'estan implementant des del Govern de la Generalitat. Repeteixo: no estic dient que no hi hagi mancances, és evident que n'hi ha i que cal continuar treballant per eradicar-les; el que sí que vull dir és que el que cal per progressar encara més és reconèixer que s'ha avançat positivament i, sobre aquesta consideració, que s'han sabut aprofitar moltes de les oportunitats i que avui les capacitats dins les potencialitats del Pirineu són ja molt més evidents que els seus handicaps.

Davant de la visió d'un Pirineu subdesenvolupat que necessita permanentment l'ajut, la tutela, de les administracions, i també una certa compassió caritativa per part dels poders públics, nosaltres, el Govern de la Generalitat, apostem per una visió més optimista, una visió que insisteix en les potencialitats del territori, que veu l'embranchida de la seva gent com una font de possibilitats, i que el que vol és, sobretot, que les institucions consolidin unes condicions bàsiques que permetin desenvolupar aquestes potencialitats per la mateixa gent del Pirineu i unes condicions que s'han de basar en un equilibri estructural entre sostenibilitat i progrés, en una simbiosi entre les infraestructures, el capital social i humà i el patrimoni natural.

En segon lloc, l'Institut no ha de ser vist com un pas cap a la vegueria. No és ni tan sols un substitut del que podria ser la vegueria, ni un simple òrgan de descentralització. Creiem, sincerament, que és molt més que això. Amb la idea de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran plantejem un model de cogestió i concertació entre el Govern nacional i els governs locals amb la finalitat d'executar projectes estratègics per a aquests territoris de forma eficaç i activa. Per tant, no es pot crear l'expectativa que l'Institut sigui el pas previ a una vegueria, perquè amb aquest instrument volem anar més enllà del que seria un estricte òrgan de descentralització.

I, en tercer lloc, l'Institut no ha de ser un organisme burocràtic, carregat d'estructura, personal, organigrames complicats. Nosaltres el concebem, sobretot, com un organisme promotor d'iniciatives i propostes, i per això valorem millor un òrgan àgil, capaç de crear equips *ad hoc* del mateix territori, amb una organització eficient i eficaç, amb tres objectius fonamentals: l'elaboració de projectes de desenvolupament amb visió de futur, la concertació com a mètode de treball i de composició i esdevenir un intermediari i un organisme facilitador de polítiques i de projectes.

Les possibilitats d'èxit de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran dependran, com a mínim, de tres consideracions o variables que cal tenir en compte, creiem, des del principi: en primer lloc, naturalment, caldrà que se'l tingui pel que realment és, en la línia del que acabo d'exposar, i que siguem capaços tots plegats de potenciar el seu ús actiu; que esdevingui,

també, un instrument del territori i per al territori, és a dir, que estigui integrat i circumscrit al territori i que sigui capaç, en definitiva, de materialitzar les iniciatives que sorgeixin del mateix territori; finalment, caldrà, també, saber escollir amb encert els projectes, sempre en funció i amb aportacions reals. És a dir, per començar bé, crec que caldrà identificar i delimitar clarament les prioritats estratègiques. La veu del Pirineu, tal com he intentat exposar breument, ha tingut i té fins ara diversos instruments d'expressió. L'Institut, com ho va ser en el seu moment la Llei de l'any 83, vol ser un organisme que respongui a necessitats dels nous temps, vol ser una veu de la gent de l'Alt Pirineu i l'Aran adaptada a aquests nous reptes.

S'han fet moltes polítiques que calia fer, que calia fer i desenvolupar perquè l'Alt Pirineu i l'Aran adquireixin un estatus d'autèntica homologació amb la resta del territori, i sovint aquesta feina l'hem fet amb instruments aprovats i creats per aquest mateix Parlament. S'ha consolidat una situació que m'atreveiria a dir que ha arribat a ser, fins i tot, envejable per a altres comarques del país. Estic convençut que la gran majoria de la gent del Pirineu reconeix els esforços i el progrés assolit, com he dit al principi, gràcies a tothom. Ara amb l'Institut ens volem situar de nou per davant per poder respondre amb capacitat d'anticipació als nous reptes i a les noves oportunitats que vagin sortint.

Per acabar voldria recordar que el Govern ha esmerçat el màxim d'esforços per assolir el màxim de consens possible. En moltes qüestions la majoria ha estat possible; en d'altres, no. Tanmateix, nosaltres hem prioritzat els punts on el màxim consens ha estat possible, perquè és la millor manera, entenem, que el Pirineu pugui continuar avançant.

El senyor Joan Ganyet, alcalde de la Seu, deia: «Oh, és que no fa gaires dies que em produeix un cert nerviosisme el fet de qualsevol intent de fragmentar el Pirineu.» I jo els haig de dir que coincidim plenament amb aquesta percepció i amb aquesta concepció. Tampoc considerem oportú ni convenient fragmentar aquest territori. Estem convençuts que, tard o d'hora, es veurà que el més eficaç per a aquest Institut és que s'acabin agrupant el conjunt de les deu comarques de muntanya.

El Pirineu és una realitat diversa, però també és una realitat comuna. Amb visió de futur a mitjà i a llarg termini, fragmentar-lo pot representar una minva d'oportunitats per al conjunt i també per a cadascuna de les seves parts, el temps creiem que ho acabarà demostrant. Tanmateix, hem cregut que per començar amb bon peu calia prioritzar el màxim de consens en totes les qüestions, i estem convençuts que en un futur no gaire llunyà tots plegats –tots plegats– rectificarem. En qualsevol cas, és evident que el temor o el recel que pugui haver-hi a les comarques del Berguedà, del Solsonès, de la Garrotxa i del Ripollès que aquest Institut pugui representar un greuge serà molt tingut en compte pel Govern, que garantirà igualtat d'acció i de suport públic.

Finalment, agraeixo molt sincerament la feina i la voluntat d'acord i de consens que han expressat tots els

grups d'aquest Parlament en els treballs de ponència i comissió, i l'ajuda, evidentment, dels diputats que l'han treballat i el suport tècnic i jurídic d'aquest Parlament, amb aquesta predisposició, que espero i desitjo que avui es reiteri en aquesta sessió plenària i que, sobretot, es traslladi a la posada en marxa d'aquest nou instrument per potenciar les polítiques de muntanya.

Moltes gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies a vostè, senyor conseller. Per fixar el posicionament dels grups, té, en primer lloc, la paraula la il·lustre diputada senyora Bet Font, del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds.

La Sra. Font i Montanyà

Gràcies, senyor president. La veritat és que la intervenció del senyor conseller m'ha despistat una miqueta, per la primera part i per la darrera part; al mig, quan parlava de l'Institut, doncs, hi havia força coses que compartíem, però el seu inici i la seva exposició de motius o preàmbul, o com en vulguem dir, doncs, m'ha arribat a fer dubtar de per què volíem aquesta llei. És a dir, si tot va tan bé, si el Pirineu ha guanyat tant en els darrers anys, si, com diu vostè, hi ha una igualtat d'accés als serveis públics igual que a les altres comarques, no sé per què necessitem aquest Institut. El que passa és que jo mateixa em faig la resposta a aquesta seva intervenció..., i que és per això, també, que hem volgut participar en l'elaboració d'aquesta llei i hem intentat fer-hi esmenes al respecte; és que nosaltres no creiem que tot vagi tan bé com diu vostè. Entremig hi ha deixat anar algun «potser sí que hi ha alguna cosa a millorar», però, en general, es respirava un cofoisme que, al nostre entendre, no s'ajusta, aquest cofoisme, a la necessitat que hi hagi un institut com el que avui volem crear a través d'aquesta llei.

Vostè, senyor conseller, està convençut que la gent que viu al Pirineu o l'Alt Pirineu, en concret, té igualtat d'accés als serveis públics que la gent que viu a altres comarques? Vaja, que nosaltres sapiguem, poder en alguns pobles més grans, potser a les capitals de comarca, però en la majoria de municipis de l'Alt Pirineu la sensació i la realitat és que, precisament, no tenen igualtat d'oportunitats en l'accés als serveis públics. Vostè parla d'infraestructures; sí que se n'han fet en els darrers anys, però quines infraestructures? Per cobrir les necessitats de qui? Majoritàriament de la gent que hi viu o de la gent que hi va en determinats moments els caps de setmana o les vacances? També són necessàries unes determinades infraestructures per facilitar que la gent hi arribi, perquè, si no, ens trobarem amb un tipus d'economia, que la volem promocionar amb uns criteris que després en parlaré..., que si la gent de les altres comarques no hi poguessin arribar, ens fallaria alguna cosa, però, majoritàriament, les grans infraestructures, les polítiques que s'han fet, no són pensades per a les necessitats més bàsiques de la gent del territori.

Vostè ha dit que el nivell de vida de la gent ha pujat. Potser d'alguns sí, però de molta gent el seu nivell de

vida encara està per sota de la mitjana catalana, i, de fet, en els darrers temps, i no estic parlant d'ara recentment, però en els darrers anys, hi van haver uns canvis importants en la base econòmica tradicional de la zona que van fer que de molts municipis en marxés la població, perquè havien de triar si viure en precari quedant-se allà o anar-se a buscar la vida en altres comarques, i molts, molts joves, triaven marxar a altres comarques. L'Alt Pirineu és una zona on les característiques geogràfiques de funcionament, d'especificitat socioeconòmica, són molt particulars, i, per tant, calen unes estratègies que entenem que encara no s'han aplicat, sinó que s'han d'aplicar a través del que es debati en l'Institut. Si no, si tot ja va bé i si tot ja s'ha avançat per millorar la qualitat de vida de la gent i la renda de la gent, per què necessitem consells assessors i per què necessitem el debat dins de l'Institut de l'Alt Pirineu?

Senyor conseller, em sembla que la seva intervenció no s'ha ajustat, precisament, al treball de la Ponència i a les voluntats que hi han hagut d'acord i de consens. El primer que hem de fer és reconèixer que hi han moltes coses a fer i que no tot va bé, a l'Alt Pirineu, i a partir d'aquí buscar les estratègies, buscar els llocs on es portaran o com es poden portar a terme, buscar –que això sí que crec que ha estat interessant de les seves opinions–, buscar aquesta cogestió entre l'Administració autonòmica i l'Administració local i, també, amb el que no és l'Administració, és a dir, amb els agents socials i els agents econòmics, que això també queda recollit a la llei.

Bé, dit tot això, afegir que quan nosaltres hem plantejat les esmenes..., van molt encaminades a recordar i a reforçar que estem parlant d'un model de desenvolupament sostenible, i hi hem insistit molt, perquè, precisament, hi han determinades actuacions que s'estan promovent des del Govern de la Generalitat que no van per bon camí, al nostre entendre. És a dir, hi han determinades actuacions que hipotequen un dels valors importants que té aquella zona com és el mateix paisatge, el patrimoni natural; el malmeten, en alguns llocs, per determinats models de desenvolupament.

I per això nosaltres, hi insisteixo, hem intentat incorporar en l'articulat de la Llei, i també en l'exposició de motius, el fet que allò que es porti a terme, allò que des de l'Institut es promogui, ha de ser basat en criteris de sostenibilitat.

I un altre element que per a nosaltres també és fonamental és la coordinació, la suma d'esforços, l'aprofitament al màxim dels recursos, que sovint vol dir compartir. Compartir estratègies, compartir propostes, compartir programes; i no només amb les comarques que formen part de l'Institut –que dins de la ponència sí que ha quedat clar que estem parlant de sis comarques–, però que si en algun moment hi ha alguna actuació que es vulgui fer participis, o que es vulgui fer en coordinació amb altres comarques de muntanya –dins del Pirineu català o fora de Catalunya–, doncs cap problema; però l'Institut és de sis comarques de l'Alt Pirineu. I això crec que en aquests moments ja no s'hauria de tornar gairebé podríem dir a tornar a posar llenya al foc, tornar a obrir aquest debat, que enteníem que ja s'havia tancat.

Les nostres propostes, ja anant més al fons de la qüestió, plantejàvem, dins dels objectius o de les funcions, com deia, quan parlàvem de fer propostes, ja sigui de caràcter global o sectorial, plantejar actuacions que es coordinin des de les administracions, plantejàvem que havien de ser, precisament, amb aquests criteris de desenvolupament sostenible, que enteníem que no podien malmetre el territori i el patrimoni natural. I lligat amb això dèiem que dins de les accions de defensa d'aquest patrimoni natural, era important que dins d'aquest Institut també es promogués la sensibilització, la divulgació, de cara a les persones del propi territori com les que vinguin de fora, per tal que es doni més valor a aquests ecosistemes naturals.

Plantejàvem també, de fet plantejem –i ha quedat recollit a la Llei– que bona part de les polítiques que es poden portar a terme en aquestes comarques pot ser que no les estiguem inventant –de fet, hi ha poc ja per inventar– i que hem de tenir com a referent, també, polítiques o actuacions que es facin pensades en territoris de muntanya, en el marc de la Unió Europea. És el que deia en un principi que havíem d'intentar aprofitar al màxim recursos, idees, projectes que s'estan fent en altres indrets. I, per tant, Europa pot ser també un bon marc de referència.

Dins de les nostres esmenes plantejàvem, també –que han quedat recollides– propostes amb relació al projecte inicial sobre qui havia de constituir el Consell Rector i el Consell Assessor; que per tant ja hi ha hagut transaccions que han quedat recollides i que ens semblen molt correctes. I valorem positivament també les transaccions a què s'ha arribat, finalment, basades, d'una banda, una d'elles que planteja que es pugui, des del Govern, utilitzar com a referència actuacions que es promoguin des de l'Institut per aprofitar-les per a altres comarques, sobretot a comarques del Pirineu o a comarques de muntanya en general.

Amb relació a això, volíem fer, també, aprofitant que el senyor conseller ha parlat de la Llei de muntanya del 83, fer una part de crítica en relació amb com s'ha aplicat aquesta Llei. És a dir, si aquesta Llei s'hagués aplicat amb els suficients recursos, amb les suficients ganes, probablement estaríem plantejant la creació d'aquest Institut en uns altres termes. Però, precisament, com que no s'ha anat a totes en aquesta Llei, ara sí que aquest darrer any, doncs, com que era l'Any Internacional de la Muntanya, i perquè sembla que no els ha quedat més remei donada la pressió del territori, doncs sembla que s'estan posant una mica les piles; però això ja s'havia d'haver fet abans. Des de l'any 83 fins ara ha passat molt de temps, i ens sembla que és un temps malaguanyat pensant en el desenvolupament de moltes comarques.

Bé, doncs deia que nosaltres valorem positivament les transaccions a què s'ha arribat; tant aquesta que planteja de tenir en compte les actuacions que es facin, que es plantegin a l'Institut, aprofitar-ho per a altres comarques, com la resta de transaccions que suposo que els diputats que parlaran a partir d'ara les explicaran, perquè crec que no em pertocaria a mi, tenint en compte que estan basades en esmenes seves. Val a dir que les esmenes d'Iniciativa per Catalunya Verds han estat to-

tes recollides en aquest Projecte de Llei i que, per tant, el nostre vot, en aquest cas, serà del tot favorable.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies a vostè, senyora diputada. Pel Grup d'Esquerra Republicana té la paraula l'il·lustre diputat senyor Jordi Ausàs.

El Sr. Ausàs i Coll

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, avui el Grup Parlamentari d'Esquerra creu, considera, està convençut que és un dia molt important, és un dia molt important per a les comarques de l'Alt Pirineu i la Vall d'Aran, un dia molt important per a la seva gent per les expectatives de futur que s'albiren per a aquest territori, i un dia molt important també per al conjunt del país.

Avui aprovem, per unanimitat, la Llei de creació de l'Institut de Desenvolupament i Promoció de l'Alt Pirineu i l'Aran. I ho fem, com dic, per unanimitat de tots els grups, després de tantes iniciatives parlamentàries presentades durant anys, després de tantes demandes d'institucions, d'alcaldes, d'organitzacions cíviques i polítiques, després de tantes negatives injustificades, o, si més no, poc raonades durant anys pel Grup que avui té la majoria i que ho fa des de fa anys.

Avui, per tant, s'ha corregit, s'ha imposat el sentit comú i, per primera vegada, l'Alt Pirineu disposarà d'un ens, disposarà d'un organisme de treball, d'un organisme de decisió política també, que reconeix aquesta realitat territorial, aquesta realitat específica, aquesta realitat diferenciada, perquè, efectivament, contràriament al que algú havia gosat a dir fa aproximadament un any, l'Alt Pirineu té entitat. Un organisme, per tant, que permetrà treballar, que permetrà conèixer-nos millor entre la gent, les institucions i els representants polítics de l'Alt Pirineu i l'Aran, sovint tan a prop, però sovint tan lluny alhora.

A prop en la diagnosi, en la radiografia, en la foto fixa d'unes realitats i d'unes problemàtiques comunes; i allunyats, també, per unes comunicacions transversals, clarament deficitàries, que ens separen d'una comarca a l'altra.

Però, sense cap mena de dubte, l'Alt Pirineu té entitat. L'Alt Pirineu –ho recull precisament l'exposició de motius del Projecte de Llei que avui aprovarem–, l'Alt Pirineu és una àrea socioeconòmica homògena, amb una problemàtica específica, com així ho reconeixia també l'Informe sobre la revisió del model d'organització territorial de Catalunya, perquè precisament l'Informe Roca considerava que hi ha una àrea territorial, que és la que comprèn les comarques de l'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i la Cerdanya –i naturalment la Vall d'Aran, amb la seva especificitat clarament diferenciada–, doncs, una àrea que compleix unes condicions específiques que requereixen, d'una banda, un reconeixement i un tractament institucional diferenciat, i d'una altra banda, també, requereixen actuacions concretes. A més, la

Comissió d'Experts, la Comissió de l'Informe Roca proposava també que l'Alt Pirineu i la Vall d'Aran constituïssin un àmbit específic de planificació territorial.

Avui, amb l'aprovació de la Llei de creació de l'Institut, fem, per tant, un pas diguem-ne que gegantí –i aquí contradic el que apuntava el conseller de Política Territorial. Nosaltres sí que pensem que això vol dir posar el peu a la porta cap a un nou model territorial del país. Avui, amb l'aprovació d'aquest Institut, la creació d'aquest Institut, pensem que fem un pas gegantí en el camí d'aquest reconeixement i d'aquest tractament institucional diferenciat.

L'Alt Pirineu té entitat, malgrat que l'Alt Pirineu –ho hem dit tantes vegades perquè avui sembla per a alguns diputats i diputades que és la primera vegada que parlem d'aquesta qüestió, i fa molts anys que se'n parla–, a l'Alt Pirineu viu únicament l'1% dels catalans i de les catalanes, un 1% dels catalans i les catalanes que els correspon, justament, de gestionar el 20% del territori de Catalunya. I avui hem de dir que l'Alt Pirineu té entitat, malgrat, també, que els pirinencs i les pirinenques, evidentment, no viuen en la situació d'anys endarrer, només faltaria!, però encara, avui per avui, pateixen desigualtats importants i pateixen greuges comparatius, precisament, amb relació al conjunt de catalans, especialment en allò que fa referència a la igualtat d'oportunitats, a l'atenció sanitària, a la igualtat d'oportunitats en l'accés a la universitat, etcètera.

En aquesta cambra, en aquest Parlament, sovint els diferents grups parlamentaris presenten iniciatives en aquest mateix sentit per tal de corregir aquests greuges i aquestes desigualtats que avui encara es produeixen.

L'Institut de Desenvolupament que avui creem ha de permetre, a través de les funcions i les competències que la mateixa Llei li atorga, que a tot un seguit de necessitats sanitàries, de turisme de muntanya, ramaderes, forestals, de comunicacions, d'ensenyament, de millora de l'hàbitat rural, etcètera, diferents a les de la resta del país, s'hi pugui donar una resposta sense més dilacions, al més ràpidament possible, amb un seguit de polítiques sectorials també diferenciades. Un institut que, com a organisme autònom de caràcter administratiu i com a instrument integrador i potenciador dels esforços que faci cada Administració en el seu àmbit corresponent i respecte detecti amb més claredat, detecti millor que ningú les necessitats i s'encarregui del foment, de l'estudi i de l'execució de les polítiques encaminades al desenvolupament integral de les comarques de l'Alt Pirineu i l'Aran.

Estic convençut, senyores diputades i senyors diputats, que amb la voluntat d'acord que s'ha respirat des d'un inici en el si de la ponència parlamentària, amb les aportacions de tots els grups que han vingut a enriquir substancialment el text inicial, i a més a més –deixin-me dir-ho– amb el savi saber fer del lletrat, el senyor Ismael Pitarch, a qui, en nom del nostre Grup Parlamentari, volem reconèixer, doncs, la feina feta i les aportacions encertades en tot moment; pensem, doncs, que amb aquestes aportacions que han vingut a enriquir aquest text estem aprovant una bona llei. Una bona llei que permetrà –pensem també– un funcionament òptim

i àgil de l'organisme que ara neix. I, per tant, estem aprovant una llei que nosaltres pensem que no encotilla excessivament; per tant, en conseqüència serà una llei útil, serà una llei al servei dels ciutadans que, en definitiva, és del que es tracta en les lleis: de ser útils i de servir els ciutadans.

Pensem que la Llei l'encerta en aspectes molt concrets, com per exemple no prefixar cap ciutat com a seu de l'Institut de Desenvolupament i que, per tant, no entra en la lluita estèril, en la lluita inútil de barallar-se abans de començar el partit, per dir-ho d'alguna manera, per la capital, com probablement haurien desitjat, i fins i tot havien avançat, alguns acèrrims dels detractors de la idea de l'Alt Pirineu.

Crec, efectivament, que esmerçar el temps en baralletes improductives com ara aquesta de la capitalitat no és bo de cap de les maneres per al futur d'un organisme que ara neix, d'un organisme que és cridat a tenir un paper important per al desenvolupament integral d'aquesta àrea pirinenca. I per tant és oportú, és intel·ligent que es parli de la futura seu o bé seus, sense citar cap població en concret, perquè nosaltres som dels que pensem que a l'època de l'Internet segurament han d'estar superades moltíssimes qüestions físiques.

Un institut que serà un organisme autònom, s'ha dit, de caràcter administratiu de la Generalitat, que gaudirà de personalitat jurídica, de patrimoni propi, de plena capacitat d'actuació. I pel que fa als recursos econòmics, la Llei ja estableix claríssimament que els pressupostos de la Generalitat consignaran cada any les assignacions que hauran d'assegurar les activitats que té encomanades aquest Institut, el qual es regirà per un consell rector, la presidència, la direcció i el Consell Assessor.

Un altre aspecte molt positiu de la Llei és la relació que preveu amb les altres comarques de muntanya. Amb les altres comarques de muntanya, precisament, la Llei deixa molt clar que s'establiran acords, convenis, amb altres comarques de muntanya sempre que això suposi unir esforços i treballar en projectes comuns.

Per tant, aquest article 3.3 és l'article que permet, precisament, que ningú, cap altra comarca de muntanya, se senti exclosa del treball que pugui fer aquest Institut.

Finalment, el nostre Grup parlamentari vol agrair el canvi de posició de Convergència i Unió en el tema del reconeixement del Pirineu. Una qüestió, aquesta, que per al nostre Grup ha estat sempre de cabdal importància. I ha estat de cabdal importància com ho demostra el fet que aquest, precisament, el reconeixement de l'Alt Pirineu, la modificació del Pla territorial, la creació de l'Institut per al Desenvolupament, la creació d'una direcció general de política de muntanya, tot aquest paquet de polítiques favorables a favor de la muntanya i del Pirineu figurava en l'acord d'investidura entre l'Esquerra Republicana de Catalunya i Convergència i Unió, en l'acord d'investidura del president Pujol. Hem de reconèixer que aquell acord d'investidura, doncs, va donar fruits, es va complir, i hem d'agraciar aquí, sincerament, el paper del llavors conseller de Governació i Relacions Institucionals, el senyor Josep Antoni Duran i Lleida, que immediatament va desplegar l'acord d'investidura, tots els grups van renunciar

a la presentació, van retirar les iniciatives parlamentàries que presentaven a favor del reconeixement de l'Alt Pirineu, en favor de la composició d'una ponència conjunta, i finalment, doncs, el Govern va presentar aquest Projecte de llei l'abril del 2002, i es va constituir després la corresponent ponència parlamentària.

Per acabar, jo voldria dir, senyores diputades i senyors diputats, que aquest no és un projecte de llei ni d'un partit, ni de dos, ni de tres; aquest és un projecte de llei que reflecteix la voluntat àmplia d'un territori. Hi trobem grans defensors, d'aquest reconeixement de l'Alt Pirineu i del reconeixement i la creació d'aquest Institut, en tots els partits polítics. Jo voldria recordar avui aquí la feina important que en el seu àmbit van fer persones com Joan Ganyet, del Partit dels Socialistes, persones com l'Amadeu Clausó, de Convergència i Unió, persones com l'Amadeu Gallart, d'Iniciativa per Catalunya Verds.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

A vostè, senyor diputat. En nom del Grup Popular, té la paraula l'illustre diputat senyor Josep Maria Fabregat.

El Sr. Fabregat i Vidal

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats... Permeti'm, senyor president, que iniciï les meves paraules en aquest ja només posicionament, donat que no queden esmenes de cap grup parlamentari en la presentació d'aquest Projecte de llei, en el debat i la votació d'aquest Projecte de llei –lleï d'aquí a poc–, de creació de l'Institut de Desenvolupament de l'Alt Pirineu i Aran, donant felicitacions, no?, que és el que normalment es fa al final, donant felicitacions a la resta de grups parlamentaris per arribar al consens a què hem arribat, i –com no? – també al lletrat senyor Ismael Pitarch per la tasca que ha desenvolupat.

I dic «felicitacions» i vull estendre aquestes felicitacions a l'honorable conseller. El vull felicitar, conseller, perquè vostè ha estat capaç de provocar un debat que no volíem cap dels grups parlamentaris. Vostè ha provocat un debat, honorable conseller, que és el debat que Convergència i Unió no ha pogut tirar endavant en aquest Projecte de llei, que és el debat d'intentar confondre l'Alt Pirineu i l'Aran amb el que són les deu comarques de muntanya reflectides en la Llei de l'any 1983. I ho ha aconseguit –per això l'he felicitat–, perquè tots n'haurem de parlar, després de la seva intervenció.

Permeti'm, senyor conseller, que li faci algunes apreciacions. Si hi ha Alt Pirineu i Aran és pels grups de l'oposició d'aquest Parlament; no pas –no pas, honorable conseller– pel Govern de la Generalitat, perquè es va negar sistemàticament, fins que no va perdre la majoria absoluta, a incloure-ho i a fer un nou pla territorial parcial. I aquesta és la realitat, conseller. Com és una realitat que els plans comarcals de muntanya es van començar a executar quan diferents grups parlamentaris –Grup Parlamentari Socialista; Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, amb el senyor Jordi Ausàs;

Grup Popular, amb un servidor, i Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds—vàrem fer moció darrere moció perquè es complissin íntegrament els plans comarcals de muntanya—li recordo que els primers no es van executar més enllà del 40%.

I aquestes són realitats que hem de ficar damunt de la taula, perquè, com dic, vostè—felicitant-lo—el que ha fet és provocar aquest tipus de debat. Hi hem deixat tots molt, conseller, en aquesta creació d'aquesta Llei. Des del Grup Popular, com algun altre Grup, vam presentar fins i tot esmenes a la totalitat, perquè vèiem o prevèiem el que podia anar a cercar i quins objectius cercava el Govern. I les hem retirat—com no?—, aquestes esmenes a la totalitat, en ares del consens i després que s'hagin incorporat les diferents esmenes, no solament del Grup Popular, sinó de quasi tots els grups parlamentaris.

La Llei marca, la Llei de l'Institut marca una sèrie de funcions, que se n'ha parlat, i defineix quatre òrgans, amb les seves composicions i les seves funcions, com és el Consell Rector, la Presidència, la Direcció i el Consell Assessor. Sí que creiem que hi ha dos aspectes importants en el que és no solament l'articulat, sinó en el que són les seves disposicions addicionals i les seves disposicions finals.

Un primer, dins de les disposicions addicionals, el que és l'objectiu, en el termini d'un any, que es presenti el Pla territorial parcial, és a dir, tot allò que serveix per desenvolupar i que sabem que hi han començat a treballar des que aquest Parlament, i proposat pels grups de l'oposició—li ho torno a recordar, senyor conseller—, va fer que hi hagués un nou pla territorial parcial a Catalunya, que és l'Alt Pirineu i Aran.

Hi ha objectius, en el termini d'un any, com és aquest Pla territorial parcial, com és un pla d'infraestructures pirinenques, que tothom hi ha col·laborat, no solament el Govern de la nació catalana, com vostè deia, sinó també el Govern de la nació de l'Estat—espanyol—; també hi ha col·laborat aquest Govern, com tot el conjunt de governs i tot el conjunt d'ajuntaments, de consells comarcals, etcètera. Tots; vull dir que no ens en deixéssim cap. Com que se n'havia deixat un, jo li ho he hagut de recordar, senyor conseller. Ja li dic, el torno a felicitar, perquè vostè ha provocat un debat, un debat interessant, però, sens dubte, és un tema que hem de ficar damunt de la taula una altra vegada.

Que hi hagi l'objectiu també, dins del proper any, d'un pla de promoció i gestió integral del turisme, tan important per al conjunt de comarques de l'Alt Pirineu, i també l'Aran. I també un pla de promoció, restauració i gestió del patrimoni cultural.

Nosaltres volem també agrair a gent del territori, gent del territori com la que avui hi ha present, per exemple, aquí, de l'Ajuntament de Les, o gent que hi estan vetllant molt, com per exemple des de la Direcció General de Muntanya, també present la seva directora general avui aquí, en aquest hemicicle.

Deixi'm, en una intervenció que, conseller, nosaltres volíem fer potser més breu, no pas perquè no s'ho valguin, l'Alt Pirineu i l'Aran, però que volíem fer més breu, deixar-li alguns aspectes clars, almenys des del Grup Popular.

Nosaltres volem que s'impulsi aquest Institut de Desenvolupament tal i com hi hem arribat, amb el grau de consens, com no podia ser d'una altra manera en tots aquests aspectes, com s'ha fet en d'altres instituts de desenvolupament—i ara en parlava l'il·lustre diputat senyor Josep Curto, pel que fa, per exemple, a l'Institut de Desenvolupament de les Terres de l'Ebre—, amb un grau de consens important de tots els grups parlamentaris, i després en la seva posterior, fins i tot, modificació.

Sembla, he entès que ens ha llençat un repte: que potser ha arribat l'hora de fer modificacions a la Llei de muntanya de l'any 83. Ens hi trobarà, conseller. Ens hi trobarà perquè creiem que hi ha aspectes fonamentals i aspectes que ja s'han assolit després de vint anys, pràcticament, de la creació d'aquesta Llei. I creiem que hi ha aspectes tan importants com que es vagin desenvolupant tots aquells aspectes que fan referència als plans comarcals de muntanya, i també aspectes tan importants com és la descentralització de la Generalitat vers els plans territorials parcials, en diguem «vegüeries», en diguem «instituts», diguem-ne com vulguem, però, en tot cas, descentralització de la Generalitat en aquests plans territorials parcials, o concordant amb aquests plans territorials parcials.

Deixi'm, senyor conseller, que li digui, senyores i senyors diputats, que nosaltres, com no pot ser d'una altra manera, donarem suport avui de forma entusiasta a aquest Projecte de llei, consensuat finalment per tots. Però deixi'm, senyor conseller, que li digui que, no per modificar la Llei de muntanya de l'any 83 i no per fer un discurs que pot agradar a algú del territori, nosaltres deixarem de defensar l'Alt Pirineu i l'Aran—i l'Aran amb tots els temes específics que té amb el seu Estatut de règim especial—com sis comarques de muntanya. N'hi ha d'altres, de comarques de muntanya, conseller, a Catalunya, però, en tot cas, no formen part d'un pla territorial parcial, ni formen part de l'Institut de Desenvolupament que avui tirem endavant. Les altres comarques de muntanya formen part del paquet de deu comarques de muntanya que la Llei de muntanya de l'any 1983 va crear i que creiem que es poden desenvolupar. I des de la Direcció General de Muntanya, entre d'altres, es poden fer tasques importantíssimes.

Això no vol dir, conseller, com hem transaccionat també entre tots, que des del mateix Institut del Pirineu, quan se facin polítiques de muntanya, o des de les altres quatre comarques de muntanya, puguin ser aspectes compatibles els uns amb els altres. Però, en tot cas, no ho fiquin tot dins del mateix cistell, perquè, en tot cas, estarem expectants, senyor conseller, des del Grup Popular, perquè això no sigui i que no barregin una cosa amb l'altra.

En tot cas, honorable conseller, creiem que ens hem de felicitar tots, felicitar tots plegats, també volem felicitar el Departament que vostè dirigeix, perquè hem donat un pas important en les polítiques del Pirineu, en les polítiques de muntanya i en els temes específics, també, de l'Aran.

Gràcies, senyor president.

El president

A vostè, senyor diputat. En nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, l'illustre diputat senyor Francesc Xavier Boya.

El Sr. Boya i Alós

Gràcies, senyor president. Senyors diputats, senyores diputades... Permetetz-me tanben, com eth mèn predecessor, de préner era paraula tà hèr es arregraïments e tà saludar coraument as membres deth Plen der Ajuntament de Les, un ajuntament pirenenc e aranés, qu'aué mos acompanhhen en aquest emicicle. E per un aute costat tanben arregraïr as diuèrsi ponents d'aquesta Lei perqué creigui que toti plegats auem hèt un considerable esfòrc en favor deth consens, dideria en favor deth Pirinèu e d'Aran, en favor des sòns ciutadans, un consens que sò segur que non auesse estat possible sense era ajuda e era inestimabla collaboracion deth senhor Ismael Pitarch, qu'a auut era capacitat de sintetisar aquerò qu'èren es diferenti posicionaments deth conjunt des grops e que, finaument, donques, a auut aquesta concrecion en tèxte jurídic qu'aué presentam.

Verdaguer ja deia en el seu poema del Canigó, ja es preguntava allò de: «Què són els Pirineus?» I ell deia després: «Serpent deforme que, eixint encara de la mar d'Astúries», etcètera, no? Avui sembla que, després del segle XIX i d'aquella visió romàntica que tenia la Renai-xença de la nostra muntanya, la pregunta continua flotant aquí avui per decidir, per definir què és exactament el Pirineu. S'ha apuntat, des d'aquesta tribuna: som el 20% del territori català, som l'1% de la població, som l'1% del producte interior brut de Catalunya. Però, certament, avui aquest Parlament, finalment –finalment– ha definit quines són aquelles comarques que conformen l'Alt Pirineu i l'Aran; i l'Aran, com també s'ha dit, amb les seves particularitats d'aquell règim específic que emana de la Llei 16/1990, que va ser aprovada per aquest Parlament.

Coincideixo absolutament amb les paraules d'aquells que han dit que avui hem fet un avenç, hem fet un avenç important en aquest debat sobre el territori, que penso que ha sigut justament un dels debats mancats en aquest Parlament, perquè, després de l'embranchida de l'informe Duran - Roca, ens va deixar a les portes d'iniciar un camí per resoldre un dels grans temes pendents de Catalunya avui per avui, és a dir, la seva ordenació territorial. Al Govern li va faltar en aquell moment, i al Grup que li dona suport, el coratge suficient per fer avançar el país en la definició d'allò que ha de ser el seu ordenament territorial. *Malgré tout* –diuen els francesos– avancem; avancem amb l'empenta de l'alternativa i crec que amb la voluntat de consens del conjunt dels grups, que avui –i aquesta Llei n'és un prova– mostra aquest avanç significatiu, especialment per als pirinencs.

Jo em sumaré a tot el que s'ha dit aquí, però voldria fer una consideració nova, si m'ho permeten, en aquest sentit. És a dir, que crec que darrere d'aquesta Llei hi ha una nova manera de concebre el territori que fins ara no coneixiem. Per què? Perquè el territori és un ens viu. Catalunya és un país divers, té diferents realitats, i avui el ter-

ritori de Catalunya necessita precisament eines complexes per poder avançar, per poder assolir reptes importants en la complexitat d'una societat del segle XXI.

En aquest sentit, crec que fem un pas endavant per sortir d'una estructura territorial que fins ara ha sigut especialment piramidal, vers una Catalunya que identifica aquesta diversitat en els seus territoris. I, per tant, crec que avui podem afirmar aquí, des d'aquesta tribuna, que Catalunya avui defineix la part del seu territori, i, per tant, amb el reconeixement d'aquesta part, està fent també un reconeixement del tot.

Jo em sumo a les paraules del senyor Fabregat: crec que avui la intervenció del conseller ens obliga a entrar en un debat que potser ens l'hauríem pogut estalviar, i crec que la seva intervenció en aquest sentit ha posat una vegada més de manifest la desorientació del Govern en aquesta matèria. Aquesta Llei, aquest Institut és una reivindicació antiga, és una reivindicació que el diputat Joan Ganyet, per part del PSC, i altres diputats de la resta de grups de la cambra han presentat de manera reiterada i ha sigut votada negativament pel Grup majoritari de forma reiterada.

Per tant, jo crec que avui és un bon moment aquí per explicar als pirinencs i al conjunt de ciutadans catalans per què aquesta negativa i per què avui el vot afirmatiu a aquest Institut per al Desenvolupament del Pirineu, i reconeguim si aquest canvi d'actitud és en tot cas fruit de la seva feblesa política o una convicció nouvinguda, o potser és purament, també, un acte de fe en aquell govern que els substituirà.

Nosaltres en tot cas ens en felicitem. Nosaltres tenim molt clar, i hem manifestat de manera molt contundent en aquesta Llei amb les nostres esmenes, quines eren i per què les necessitats del territori pirinenc. I reitero el que també s'ha dit des d'aquí; és a dir, el Pirineu té avui encara un problema de desenvolupament econòmic i social. És evident, el Pirineu ha progressat, però no ha progressat de manera suficient ni ha progressat tampoc de manera homogènia a tot el conjunt del territori pirinenc. I, per tant, aquesta Llei és efectivament necessària per avançar en aquell desenvolupament.

Però l'Alt Pirineu, hem dit també en alguna de les nostres esmenes, que requereix una eina eficaç que li permeti avançar cap una situació de funcionalitat objectiva del conjunt d'aquestes terres. I crec que aquí hem de fer menció d'una qüestió que sembla ser que és el nus del debat d'aquesta matèria. Nosaltres parlem de comarques que tinguin *funcionalitat*, mentre que el Govern plantejava en el seu Projecte de llei una opció que era la dilució del conjunt d'aquestes comarques en un territori, que no era possible articular aquesta funcionalitat. I em sembla que això és el que hem de subratllar avui aquí: la necessitat de constituir un territori que sigui funcional.

L'afirmació que la muntanya requereix polítiques específiques ve de llarg, i, per tant, jo només faig que subratllar-ho, i que en aquest sentit les nostres particularitats orogràfiques, climàtiques, econòmiques o socials requereixen fer polítiques específiques per als territoris de muntanya.

I una quarta qüestió que em sembla molt important; és a dir, per primera vegada, i amb aquest Institut, el que fem és donar possibilitat als pirinencs de participar en la seva política, en la política que afecta el Pirineu, i, per tant, de dibuixar, de dissenyar aquells horitzons en els quals pensen que el seu futur i les seves oportunitats seran millors.

Per tant, nosaltres som conscients que avui el Pirineu té tres qüestions que jo determinaria com aquelles que són els problemes reals del territori i en què haurà de posar, l'Institut, tots els mitjans per tal d'avançar en les seves solucions.

Nosaltres apuntàvem, en aquest sentit, en una esmena a la disposició final, l'esmena 88 nostra, la necessitat d'incidir en un pla director de les comunicacions pirinenques, perquè aquest és segurament el problema més greu del nostre territori, en aquella recerca necessària que hi ha d'haver... –i això ho ha dit el conseller i hi estic totalment d'acord; ho ha dit també la senyora Bet Font–, la recerca de l'equilibri entre la preservació i el desenvolupament, és a dir, una harmonia entre dues qüestions que sovint van desparellades, i que aquí es tanquen moltes de les claus del nostre futur.

Hi ha d'haver, al Pirineu, preservació; som un important territori, una reserva natural molt considerable, però els pirinencs han de tenir dret al seu desenvolupament. I per tant, en aquest sentit, remarco aquesta paraula d'harmonització d'una dualitat que no pot anar per separat sinó que ha d'actuar de forma conjunta.

I, per últim, una qüestió: l'equitat en el servei públic. Avui el conseller ens ha fet afirmacions aquí que ens han posat fins i tot en dubte la necessitat d'aquest Institut, la necessitat d'aquesta Llei. Avui no hi ha equitat a Catalunya en la qüestió que afecta els serveis públics. El diputat Jordi Ausàs ho ha mencionat. Avui hi ha molts pirinencs que encara tenen una discriminació latent a l'hora d'accedir a la universitat. I aquesta és una realitat a la qual no ens podem pas negar ni girar d'esquena, perquè els pirinencs estan esperant solucions, els pirinencs volen jugar en la primera divisió d'allò que són les oportunitats personals, les expectatives laborals, les expectatives econòmiques i les polítiques públiques i socials.

I, per tant, jo crec que avui tots plegats ens hem de felicitar, és l'Any Internacional de la Muntanya, hem aconseguit un consens al voltant d'aquesta Llei, que serà un instrument útil per al conjunt de la societat pirinenca, però serà també, com he dit abans, un instrument útil per al conjunt de Catalunya. Catalunya necessitava fer aquest reconeixement específic del Pirineu; ho va fer amb l'Aran i en aquest moment ho fa amb aquest Institut per al Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran, que en definitiva el que fa és impulsar un mecanisme per a la millora de la qualitat de vida dels pirinencs, per preservar el Pirineu com un patrimoni de tots els catalans i per donar, sobretot, la possibilitat a tots aquells que avui viuen en aquelles...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Boya i Alós

...sí, senyor president, acabo–, viuen en aquestes comarques de muntanya de participar en la definició d'aquest futur que jo estic segur que serà un futur ple d'esperança i que permetrà al Pirineu recuperar aquella esplendor que va tenir anys enrere.

Gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Gràcies, a vostè, senyor diputat. En com de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Agustí López.

El Sr. López i Pla

Gràcies, senyor president. En primer lloc, saludar la directora general de la muntanya, que avui ens acompanya; salutacions també als regidors i a l'alcalde del municipi de Les, a la gent de Tremp i a la gent de Sort que ens acompanyen en aquesta reunió.

Bé. El problema avui, amb aquesta Llei, la creació d'un ens de caràcter públic que coordinarà i impulsarà accions que han de generar desenvolupament socioeconòmic del territori nord-occidental de Catalunya, del que es considera l'Alt Pirineu.

L'Alt Pirineu i Aran, tot ell és un mosaic geogràfic divers, presenta un seguit de trets que el caracteritzen. És un territori que ha estat tradicionalment mal comunicat per carretera; l'aïllament ha estat un mal endèmic, i aquest fet va propiciar que no s'enganxés als processos d'industrialització de la resta de Catalunya.

La modernització de part important d'aquest àmbit geogràfic s'inicia la primera dècada del segle xx amb els treballs hidroelèctrics, les centrals elèctriques que es construïren, com la de Cabdella, que és una de les primeres, però eren per fer..., per objectius externs al Pirineu, és a dir, per donar impuls industrial a àrees allunyades de la muntanya. Tot i així, les activitats tradicionals es varen mantindre.

Un altre tret característic és la dispersió de la població, com és ara: al Pallars Sobirà, hi comptem 6.600 persones repartides en 103 pobles –aquesta dispersió implica una densitat de població baixa, que ens oscil·la entre 4,5 persones / quilòmetre quadrat al Pallars i 23 persones per quilòmetre quadrat a la Cerdanya; la mitjana de Catalunya són 190–; una emigració de grans dimensions que es produeix a les darreries dels cinquanta i la dècada dels seixanta cap als nuclis més habitats –Barcelona, Balaguer, Mollerussa, el sud de França–, fugint del minifundisme agrari i ramader del Pirineu i d'una orografia i un terreny molt desagraït per a la ramaderia. Tot això i les dificultats de modernització de les explotacions agràries comporten o confirmen un altre tret característic d'aquest àmbit geogràfic.

Avui, tot i que persisteixen problemàtiques gens menyspreables, com la pèrdua de la població de nuclis enlairats habitats, i, entre d'altres, parlem d'un àmbit geogràfic en què es dona un canvi tendencial a les sis comarques quant a la població, que des del 1991, lle-

vat del Pallars Jussà, que li costa d'arrencar, la tendència cap al creixement d'aquestes comarques és notable. Es manifesta en la posta en marxa de llars d'infants de zero a tres a pobles on fa pocs anys la població reculava vertiginosament. Altres paràmetres econòmics, com la renda bruta familiar o el PIB, situen aquestes comarques entre el paquet de les primeres de Catalunya.

S'ha donat en aquest territori pirinenc una reconversió lenta però progressiva del sector primari cap el terciari; una reconversió exitosa on les iniciatives turístiques del sector privat i el seu caràcter emprenedor han estat els protagonistes més destacats. Avui aquest àmbit geogràfic té un dinamisme econòmic innegable; molt d'ell basat en el turisme. Cal destacar en l'àmbit turístic les pistes d'esquí, els esports d'aventura, el turisme de patrimoni, que té el seu màxim sentit en la declaració del conjunt de les valls de Boí com a patrimoni de la humanitat, però no tan sol pel tema arquitectònic, sinó també pel tema paisatgístic, i podem parlar d'altres aspectes fonamentals com són la gastronomia i d'altres.

És del tot evident que, amb les polítiques del Govern de la Generalitat, que s'inicien fa gairebé vint anys amb l'aplicació de la Llei de muntanya, aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya, es dona pas a uns instruments que asseguren una atenció i una cura en les polítiques de muntanya, com són els plans comarcals, el Consell General de Muntanya, que són precursors de la comarcalització, i les seves línies d'actuació sobre accessos a nuclis, tractament de residus, transport escolar i altres. Aquestes polítiques, doncs, actuen com a catalitzadors de les iniciatives privades, sovint amb capital de la zona i amb prou dificultats.

Tot i això, com he dit abans, aquest territori presenta unes característiques comunes i unes problemàtiques antigues i també d'altres generades per la seva dependència del turisme: la necessitat d'aturar l'emigració selectiva dels joves amb carrers universitàries, la urgència d'estudiar tots els recursos agraris i ramaders per tal que la seva explotació afavoreixi la fixació de la gent jove pagesa, o, en aquest sentit, aprofundir en iniciatives exitoses com la producció —és un exemple— de la *mozzarella* a la Poble de Segur, a Copirineu, o dels iogurts d'Ainet de Cardós, o dels trumfos, que en diuen, a l'Alt Urgell, o patates, a Peramola i Oliana, a l'Alt Urgell.

En aquest sentit, la creació d'un institut de desenvolupament incidirà de forma supracomarcals en els punts febles d'aquest territori. I la seva funció és clara: dinamitzar socioeconòmicament l'Alt Pirineu i Aran coordinant iniciatives privades i públiques de les diferents comarques; desenvolupar noves potencialitats, nous recursos agraris, turístics, el teletreball, els aspectes de telecomunicacions i la comunicació transversal d'aquestes comarques, el famós eix pirinenc, que potser el repetit alcalde de la Seu hauria fet millor fa vint anys, incidint més en la necessitat de millorar la N-260 —quan tenia possibilitats polítiques d'incidir-hi—, entre Sort i la Seu i entre Poble i Pont de Suert, que no pas tirar endavant proposicions que en aquell temps no hi havia la maduració —la maduració— suficient com per tirar endavant. Considero que la N-260, i la comunicació transversal, és molt important; em fa molta il·lusió,

doncs..., em fa il·lusió tornar a ser alcalde de Sort, a les properes eleccions municipals, per dues raons: una, d'òbvia, i la segona, se m'ha acumulat una segona raó, que és que els alcaldes de cap de comarca són al consell rector d'aquest Institut, i d'aquesta manera, amb la meua experiència del món local, podré aportar la meua experiència d'uns anys de gestió al món local del Pirineu.

Expressar, però, el meu desencant que no ens puguin acompanyar en aquest projecte les altres comarques orientals del Pirineu català, que tot i que tenen una història diferent, i potser una situació socioeconòmica diferent, és ben cert que les problemàtiques són molt semblants. Per bé del consens, el nostre Grup ha arribat a un acord en aquest sentit sobre l'àmbit d'actuació de l'Institut de l'Alt Pirineu.

Sobre el tema de les comarques nord-orientals, l'única qüestió a dir és que és evident que hi han molts pobles de les comarques del Solsonès, del Berguedà, del Ripollès i de la Garrotxa, que haurien optat i els hauria agradat de formar part d'un institut de desenvolupament del Pirineu.

Bé, res més que, finalment, agrair als companys de Ponència la seva voluntat de diàleg i les múltiples aportacions que han enriquit el text de la Llei, i un agraïment molt concret al lletrat, el senyor Ismael Pitarch, per la seva tenacitat i la il·lusió que ha posat en aquest Projecte.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Anem a cridar a votació.

(Pausa llarga.)

Prego a les senyores i els senyors diputats que es posin en disposició de votar. El que votarem serà conjuntament les esmenes transaccionals que estan aguantades sobre les esmenes 1, 9, 10, 12, 13, 19, 66, 76, 91 i 96, de Convergència i Unió, i l'altra està sustentada sobre l'esmena 86, del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Votarem en un sol acte aquestes esmenes, més tots els articles, el preàmbul i el títol del Projecte de llei.

Comença la votació.

Ha estat aprovat per la unanimitat dels presents.

Proposició de llei de modificació de la Llei 4/1998, del 12 de març, de protecció de Cap de Creus (presa en consideració) (tram. 202-00127/06) (retirada)

El següent punt de l'ordre del dia, que és la Proposició de llei sobre el Cap de Creus, el Grup Popular ha demanat la seva retirada.

Per tant, passem al següent punt de l'ordre del dia, que és el de propostes de resolució, que és el cinquè punt. (*Veus de fons.*) Exactament. Estàvem a punt de fer una gran irregularitat.

Proposició de llei de reconeixement i foment de l'associacionisme educatiu per a infants i adolescents en el temps de lleure (presa en consideració) (tram. 202-00147/06)

El quart punt és el debat i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei de reconeixement i foment de l'associacionisme educatiu per a infants i adolescents en el temps lliure. El presenta, en nom d'Esquerra Republicana, l'il·lustre diputat senyor Ernest Benach. (*Remor de veus.*) Prego a les senyores diputades i als senyors diputats que guardin silenci, si us plau. (*Remor de veus.*) Senyors diputats, els prego silenci. (*Pausa.*) Té la paraula, senyor Benach.

El Sr. Benach i Pascual

Gràcies, senyor president. Ho deia Sir Robert Baden-Powell, fundador de l'escoltisme: «No ho oblidem mai, és contrari als nostres principis imposar regles i una disciplina exterior, la nostra ambició és motivar per sobre de tot l'esforç personal i la disciplina interior.»

(*El president s'absenta del Saló de Sessions i el vice-president primer el substitueix en la direcció del debat.*)

Salto d'època. Salto de país. Salto de persona. Un article publicat recentment al diari *Avui*, concretament pel senyor Eduard Vallory, president de la Fundació Josep Carol, antic president del Consell Nacional de la Jovenut, feia una certa reflexió precisament a l'entorn d'aquesta Llei que avui discutim.

Deia el senyor Vallory: «Quan durant els Jocs Olímpics de Barcelona era cap d'agrupament, vaig escriure un article a la revista del cau sobre els voluntaris olímpics. Era el resultat de moltes converses que havíem tingut al Consell d'Agrupament on consideràvem insòlit que es fessin tants elogis públics als voluntaris olímpics que, comptat i fet, es van dedicar puntualment, durant unes setmanes, a passejar VIPs amb cotxes, a repartir documents, entre altres tasques. De fet, el que em semblava increïble era que una dedicació tan puntual i tan agraïda fos a la vegada tan reconeguda, fins i tot se'ls va dedicar una plaça, mentre nosaltres, responsables educatius d'infants i adolescents, cada cop més teníem problemes per acampar. Ja no podíem fer focs de camp, ens augmentaven les exigències de titulacions i ens costava trobar locals per als agrupaments. Qui ens reconeixia? Qui ens ajudava? Els Jocs van passar i nosaltres vam seguir, de fet, si els que ens van precedir van poder mantenir l'escoltisme en plena dictadura, nosaltres no podíem acceptar imaginar que ara era més difícil. Però un bon dia vam decidir que més enllà de creus de Sant Jordi i de declaracions d'utilitat pública, d'homenatges i d'articles, ens calia un reconeixement que ens ajudés a treballar i una empenta per fer-nos avançar.»

El 25 de febrer de l'any 2002, en aquesta casa, es presentava un document, un document que tenia l'aval de les quatre principals institucions, entitats que treballen en l'àmbit de l'educació en el lleure, la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'esplai, Escoltes Catalans, Esplais Catalans i Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi. El document portava per títol: *L'educació de la gent jove. Una declaració a l'alba del segle XXI.*

Aquestes entitats, bàsicament, recordaven que les activitats educatives tenen una importància significativa en el creixement de les persones, remarcaven que els quatre moviments s'havien posat d'acord, remarcaven també que el treball que estaven realitzant tenia una finalitat educativa. Deien, textualment: «Per fer més entenedor el que ens uneix», a les quatre entitats, als quatre moviments, «destaquem que, des de la nostra especificitat, esdevenim un espai educatiu que, junt a l'acció de la família i de l'escola, contribueix a l'educació integral de les persones. La característica més remarcable és la importància que donem a l'educació en valors, aquells com el compromís, la llibertat, l'estimació o l'altruisme, i amb el convenciment que, formant persones constructores de pau, crítiques i reflexives, lliures i compromeses, contribuïm a la construcció d'un món millor.

»*L'educació de la gent jove. Una declaració a l'alba del segle XXI*, és un document per a l'optimisme, és un document que totes les institucions, administracions i totes les persones que encara creuen que és possible un futur millor haurien de divulgar per tal d'anar prevenint la nostra societat de la rutina en què massa sovint estem immersos, i per fer entendre a tothom que l'educació per la pau, la tolerància i la solidaritat és la millor inversió que es pot fer per al futur. Les organitzacions que hem fet l'esforç de posar-nos d'acord, desitgem que els missatges i les propostes que conté aquest document siguin recollits per totes aquelles i tots aquells que creiem en l'educació com una eina de millora de la societat.» Un missatge absolutament clar i contundent.

I què diu aquest document, fet en l'àmbit internacional? No els explicaré exactament el que diu el document, sinó un resum molt breu, però em sembla que és important fer algunes consideracions al respecte. El document diu, entre d'altres coses, que «L'educació és un procés que dura tota la vida i que permet el desenvolupament continuat de les aptituds de les persones com a individus i com a membres de la societat. En el ple desenvolupament individual i social d'una persona hi intervenen diferents agents educatius. La definició de la UNESCO, generalment acceptada, reconeix l'existència de tres tipus d'educació: l'educació formal, que és el sistema educatiu, estructurat jeràrquicament, amb cursos graduats per ordre cronològic i que se segueix des de la primària fins a la universitat; l'educació informal, que és el procés pel qual els individus adquireixen actituds, valors, aptituds i coneixements de l'experiència quotidiana, per exemple, de la família, dels amics, de les amigues, de les companyes, dels companys, dels mitjans de comunicació i d'altres influències i factors del seu entorn, i l'educació no formal, que és l'activitat organitzada amb finalitats educatives fora del sistema oficial establert, que està encarada a oferir uns objectius d'aprenentatge determinats a un públic concret.»

Aquest document conclou: «La importància de l'educació no formal rau en les seves característiques específiques i intrínseques que, en gran mesura, no comparteixen l'educació formal i la informal.»

Insisteixo que el document és molt interessant. Jo, evidentment, a qualsevol diputat i diputada que el vulgui

els el facilitaria, però el temps no dona per més i, per tant, aniria a altres qüestions.

Hi ha tot un seguit de consideracions que sobre aquest document i sobre la tasca educativa que fan les quatre institucions van fer, i que, també, em sembla d'un interès especialment important.

He començat parlant d'aquest document, he començat parlant d'aquestes quatre entitats, he fet referència a l'article de l'Eduard Vallory, i he començat amb una frase de Baden-Powell, no per casualitat. Ho he fet, entre altres coses, perquè em sembla que són precedents molt clars del perquè aquesta Proposició de Llei. Personalment, penso que fa molts anys que pensem en una llei d'aquestes característiques, però el que em va acabar de convèncer, que no podíem esperar més, va ser, precisament, l'acte de força que les quatre entitats van demostrar aquell dia aquí, al Parlament de Catalunya, dient: «Nosaltres ens hem posat d'acord en tot això. Ara, potser, toca a uns altres.» Per tant, allò va decidir, va desencadenar, d'alguna manera, el fet d'incrementar els treballs que s'estaven fent en aquest àmbit.

Penso també que és molt important la feina que s'ha fet en l'àmbit del Consell Nacional de la Joventut, en relació amb aquesta qüestió, amb un grup de treball específic que ha fet aportacions valuosíssimes i que, en tot cas, si aquesta Proposició de Llei tira endavant, i per tant la seva tramitació es pot fer al llarg del proper període de sessions, és indubtable que haurem de tenir molt i molt en compte.

I què diu la Llei? La Llei, en la seva exposició de motius, planteja clarament que el dret a l'educació és un dret reconegut en diverses declaracions mundials, que l'educació ha d'orientar-se al desplegament de la personalitat i les aptituds de l'infant a fi de preparar-lo per a una vida adulta activa, i cal infondre-li el respecte vers els drets humans fonamentals, el respecte envers els seus pares, la seva llengua i el seu entorn natural, i el respecte als seus valors culturals i nacionals tant com al de les altres civilitzacions.

Els centres d'ensenyament no poden abastar altres àmbits de la vida dels infants i adolescents, com són el familiar o el del seu temps de lleure, àmbits en els quals també cal desenvolupar molts aspectes d'aquest dret.

El sistema educatiu reglat tampoc no pot garantir amb plenitud el concepte modern d'educació, és a dir, l'educació entesa com l'aprenentatge al llarg de tota la vida i en tots els àmbits de la vida.

La xarxa educativa que constitueix l'associacionisme educatiu català, principalment l'escoltisme i l'esplai, és també un dels agents destacats d'aquesta educació de les persones, malgrat que compti fins ara amb una insuficient protecció jurídica. Es fa, per tant, necessària una normativa que estableixi condicions per al manteniment i creixement d'aquestes organitzacions, en especial cal un marc legal que reforci les organitzacions d'associacionisme educatiu, és a dir, aquelles associacions o federacions amb plantejament educatiu propi que són integrades per agrupaments escoltes o centres d'esplai.

La promoció de l'educació en el lleure, avui, és encara més necessària per tres factors relativament nous: un

extens desenvolupament legal i normatiu, generat en altres àmbits de la societat que afecten les activitats de lleure; la necessitat creixent de les famílies de planificar cada cop més el lleure, i l'augment de les dificultats en el si de les famílies actuals i en el conjunt de la societat per a transmetre als infants i joves un sistema de valors.

Les associacions educatives en el temps de lleure desenvolupen avui a Catalunya una acció pedagògica de primer ordre i són un element de vitalitat i de cohesió de la societat civil catalana. Destaco, especialment, el moviment escolta que ha tingut en el passat, en la recuperació de la identitat i els drets nacionals de Catalunya, i té encara avui, en la formació en els valors democràtics i nacionals dels infants i joves, un paper especial.

La Llei parteix de la diferenciació de tres tipus d'activitats educatives, i això ho remarco especialment: les activitats educatives en el marc i el calendari escolar, les activitats de lleure, basades o no en aspectes educatius però de caràcter comercial, i, finalment, les activitats pròpies de l'associacionisme educatiu. Tan sols aquestes últimes –hi insisteixo–, tan sols aquestes últimes són objecte d'aquesta Llei que estableix el reconeixement de les organitzacions d'associacionisme educatiu, en regula els requisits i el procediment per a ser reconegudes i determina també les exigències que han de tenir les seves activitats.

Igualment, la Llei també regula un règim especial sobre el compliment de normes de rang divers, en especial les relatives a les activitats que realitzen en el medi natural. Alhora s'ofereixen unes garanties suficients de seguretat i de responsabilitat en el desenvolupament de les activitats, i que fa que les normes i prevencions que tenen sentit en caràcter general hagin de ser adaptades en el seu cas.

L'objectiu de la Llei és, doncs, el reconeixement i el foment de l'associacionisme educatiu per a infants i adolescents. És el reconeixement de les organitzacions d'associacionisme educatiu, la tasca educativa de les quals es basa en plantejament educatiu, desenvolupat i rigorós, que fomenta la seva implicació en la societat i la seva formació en valors, en especial pel que fa al respecte als drets i les llibertats fonamentals, a l'exercici de la tolerància, a la llibertat dins dels principis democràtics de convivència, al respecte a la pluralitat lingüística i cultural, a la preparació per participar activament en la vida social i cultural, a la formació per la pau i a la cooperació i la solidaritat entre les persones i els pobles.

La llei també regula activitats de lleure, com ara l'acampada i els terrenys on es du a terme, les infraestructures i els suports professionals. El foment de les organitzacions d'associacionisme educatiu i de les seves activitats té també un capítol reservat a la llei, on destaca la promoció per part del departament competent en matèria d'educació de la participació de les organitzacions d'associacionisme educatiu en els òrgans consultius dependents del Departament i que les administracions públiques han de facilitar i promoure l'accés de les organitzacions d'associacionisme educatiu a locals.

Finalment, contempla que les administracions públiques han d'establir criteris preferents en l'accés a cases de colònies i instal·lacions juvenils de titularitat pública i que el Govern haurà d'establir mesures de suport, així com d'assessorament, per tal de garantir que les organitzacions d'associacionisme educatiu disposin de l'estructura administrativa i professional mínima.

Volia deixar clar que el nostre Grup Parlamentari, un cop presentada aquesta Proposició i un cop feta la seva presa en consideració, si és així, finalment, es compromet públicament a dues coses.

En primer lloc, atès que ens consta que el Govern de la Generalitat presentarà en breu un projecte de llei de similars característiques, en el cas que es prengué en consideració aquesta Proposició de llei, a poder plantejar una ponència conjunta, una ponència conjunta que, lògicament, hauria de treballar els dos textos, el del Govern i aquest, però, evidentment, hauria de ser una ponència absolutament oberta, i oberta a què? Oberta, òbviament, a les aportacions dels diversos grups parlamentaris, només faltaria, penso que és absolutament indispensable, però també oberta al que diuen les associacions educatives. En aquest sentit, hi han precedents, en aquesta mateixa cambra, de ponències de llei que s'han convocat i s'han reunit directament amb parts afectades per una llei. Jo penso que aquest és un exemple evident i claríssim del que hem de fer. Per tant, d'alguna manera, si el que volem fer és una llei que reguli, però, al mateix temps, doni suport, és a dir, no una llei de traves, ni una llei de pegues, sinó una llei de suports, és indispensable la participació conjunta dels grups parlamentaris i de les associacions educatives afectades en el desenvolupament final de tota aquesta llei. Penso que això és possible, i, en tot cas, seria un avenç importantíssim. Com he dit abans, hi ha un gest que honora les entitats, quan van presentar el document aquí al Parlament, i que elles van dir: «Nosaltres ens hem posat d'acord, a veure si ara tots plegats som capaços de posar-nos d'acord.» Per nosaltres, la tramitació d'aquesta llei ha de ser, pràcticament, paral·lela a tot això.

Acabo amb una última reflexió, senyor president, i és que hi ha una tendència generalitzada a ridiculitzar, a menystenir, els mètodes educatius, diguem-ne, que no són habituals. L'escoltisme és un exemple clar d'això. Moltes vegades llegim a la premsa, doncs, frases més o menys despectives, frases fetes, enginyos que, de fet, són poc enginyosos, i, d'alguna manera, penso que això és molt injust.

Per això, avui, a part de posar els fonaments del que pot ser una bona llei, també fem un reconeixement específic a tots aquells i a totes aquelles que, tot i no tenir places, com els voluntaris olímpics, sí que han sabut fer de l'educació i de valors tan difícils d'aplicar com la responsabilitat i el compromís una opció de vida, una opció de vida al servei d'un país, al servei de la llibertat, i això, per cert, és tan inherent al nostre, de país...

Acabo com he començat, amb una frase de Sir Robert Baden-Powell, el fundador de l'escoltisme. L'objectiu de l'educació ha estat ben resumit per aquestes paraules: «No es pot parlar de cap home que s'hagi educat si

no té voluntat, desig i també capacitat tècnica d'agafar el seu lloc en l'escenari del món, i vet aquí el principal camí de la felicitat i del progrés per a tothom.»

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Benach. Per fixar la seva posició, en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds, té la paraula la il·lustre diputada senyora Bet Font.

La Sra. Font i Montanyà

Gràcies, senyor president. Voldria començar destacant un parell o tres d'elements que figuren, precisament, en l'exposició de motius d'aquesta Proposició de llei d'Esquerra Republicana, que podríem dir que gairebé són elements en forma de titular, però que crec que centren clarament què estem tractant avui.

Hi ha un paràgraf que parla, concretament, del fet que el sistema educatiu reglat no pot garantir amb plenitud el concepte modern d'educació proposat per la UNESCO i acceptat internacionalment, en el qual es diu que l'educació és l'aprenentatge al llarg de tota la vida i en tots els àmbits de la vida. Aquest exemple, aquest paràgraf de l'exposició de motius, crec que és important per entendre el perquè avui estem parlant d'un tipus d'educació que no és el que es dona a les escoles. Ja ho exposava el senyor Benach, que la UNESCO també reconeix diversos tipus d'educació, tres tipus d'educació: la formal, la informal i la no formal. Avui estem parlant d'aquesta darrera, de l'educació..., el que consisteix en una activitat organitzada amb finalitats educatives fora del sistema oficial establert, i crec que ningú dubta, en aquests moments, que l'associacionisme educatiu, i, en concret, l'associacionisme educatiu català, al qual avui fem referència, sobretot, doncs, l'escoltisme, l'esplai, els casals, són uns agents molt destacats en l'educació de les persones.

El senyor Benach feia referència a un document que es va presentar aquí al Parlament fa uns mesos sobre l'educació de la gent jove. Jo crec que aquest document, que recomano als diputats i a les diputades que el fullegin, si més no, i que si poden, que hi entrin a fons, valora, precisament, el paper que estan fent aquestes organitzacions d'educació no formal, perquè reuneixen unes característiques que els donen unes capacitats, podríem dir-ne, úniques per contribuir en aquest procés d'educació de les persones al llarg de tota la seva vida.

Acostumen a ser organitzacions en les quals es treballa moltíssim el sentit del compromís i de la responsabilitat individual en el procés de creixement, en el propi procés de creixement, però, a part, tenen altres elements en comú, com és que són de caràcter voluntari, tot i que, en alguns casos, doncs, hi intervenen, també, persones que hi estan treballant a títol professional, i aquest és un dels debats que quedarà obert, i aquest caràcter voluntari, podríem dir-ne, que enforteix el sentit de motivació i d'esforç.

Són associacions en les quals és molt important també aprendre mentre s'estan fent les coses. És a dir, estem

acostumats a l'escola, en què sovint ho basem gairebé tot en la teoria, i, en canvi, aquí, precisament, passa que l'aprenentatge es dona molt més en la pròpia experiència, en l'experiència de la persona, sovint, no de forma individual, sinó amb altres companys i companyes, normalment de la mateixa edat, però també de relació entre adults o persones d'edats més grans, que són els que fan de caps, de monitors, o que ajuden en aquest procés d'aprenentatge, però, de fet, el que és important és que l'individu avalua aquest procés d'aprenentatge.

Jo crec que en aquests moments no crec que hi hagi ningú que dubti d'aquest protagonisme o d'aquest paper positiu que tenen aquestes associacions, i més tenint en compte que, en aquests moments, a la nostra societat sovint ens queixem que hi ha una certa manca de compromís, manca de responsabilitat, manca d'involucrar-se en el desenvolupament de tot el que tenim en el nostre entorn per mirar de transformar-lo positivament, i, precisament, aquestes associacions treballen per això, per una també transformació positiva del que tenim en el nostre entorn, perquè un altre dels elements que comparteixen aquestes associacions és que desenvolupen un sistema de valors molt important en el desenvolupament de la persona.

Bé, com dèiem, no crec que hi hagi ningú que dubti que, en aquests moments, aquestes associacions fan un paper important, però ens trobem que sovint tenen traves, tenen dificultats, per poder portar a terme la seva tasca, i no estem parlant de les dificultats pròpies d'una associació, d'un col·lectiu de persones, que és lògic que n'existeixin, sinó que es troben amb dificultats que vénen des de l'entorn, de legislacions en què no s'han tingut en compte les seves especificitats, de manca de recursos que sovint, doncs, es destinen a altres prioritats sense haver valorat massa bé el perquè aquestes prioritats i no unes altres, i, per tant, aquestes associacions tenen més dificultats de les necessàries, podríem dir, si és que hi han dificultats necessàries, tenen moltes dificultats que no es mereixen, i que, per tant, entenem que aquesta Proposició de Llei d'Esquerra Republicana el que pretenia, o el que pretén, és donar-los suport, a aquestes associacions.

A nosaltres ens sembla bé la idea, ens sembla bé l'objectiu. El que passa és que el contingut, mirat en detall, doncs, té coses que del tot no acabem de compartir, i, de fet, el que hem de valorar encara més no només és si no ens agrada a nosaltres com a Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds, sinó que el que hem de valorar és la importància o la necessitat que hi hagi un consens entre les associacions de les quals avui estem parlant, i ens consta que no hi és del tot. Nosaltres considerem que és imprescindible, i per això ens agrada la proposta que es fa des d'Esquerra Republicana de fer una ponència conjunta. De fet, si més no, doncs, nosaltres la demanàriem perquè sigui així, perquè treballlem conjuntament els grups parlamentaris amb les associacions educatives i, si escau, doncs, fins i tot, amb altres col·lectius, perquè hi ha un aspecte que, per nosaltres, és important: dèiem que hi hauria d'haver un consens dins de les associacions educatives, però també s'ha de fer una tasca que es vegi positivament l'entorn d'aquestes associacions, dels col·lectius educatius,

és a dir, que el que no podríem fer, crec que cauríem en un error, és començar amb situacions de conflicte, i per això, doncs, per evitar-ho, la proposta aquesta de la ponència conjunta ens sembla molt bé, perquè, si no, fer-ho amb conflicte seria contraproductiu. Es podria entendre, segons com, que estem buscant un favoritisme desmesurat o uns privilegis, que som conscients que no és la idea del Grup d'Esquerra Republicana, però hem de valorar que no pugui ser entès així.

Dit això, crec que en el treball de la ponència hauríem de polir els elements que poden provocar un cert conflicte, i, alhora, jo crec que el que hauríem de deixar clar són dos elements.

Un, que aquesta llei no és suficient, ni tal com està plantejada ni tal com la puguem acabar elaborant, perquè el que és important és promoure que les lleis que es facin en aquest Parlament tinguin en compte l'especificitat d'aquestes associacions educatives, perquè podem tenir una llei que les afavoreixi, però després fer-ne d'altres que ho oblidin, i, per tant, tornarem a estar en la situació que estem en aquests moments.

I un altre element que creiem des d'Iniciativa per Catalunya Verds que també és fonamental: aquesta llei ha d'anar acompanyada de mesures de suport econòmic. Sovint les lleis són orfes de suport econòmic, les intencions hi són, les idees les compartim tots, però, després, a l'hora de la veritat, no hi han recursos, i en aquests moments crec que les associacions educatives, l'associacionisme educatiu, precisament, té dificultats per fer la seva tasca per raons de manca de suport econòmic. Moltes estan en locals en precari. Quan hi han els debats de pressupostos, doncs, sempre reclamem les prioritats pressupostàries de la Secretaria General de Joventut, que, per nosaltres, hi hauria d'haver més diners basats o pensant a pal·liar aquest dèficit històric que tenen les entitats de l'associacionisme educatiu per poder disposar d'espais on desenvolupar les seves activitats, però no només per als espais, sinó també per garantir que puguin desenvolupar la seva tasca.

Dit això, nosaltres votarem favorablement la presa en consideració d'aquesta Proposició de Llei, amb el benentès que tira endavant la idea, que crec que el senyor Benach, doncs, ja ha defensat, de treballar-ho en una ponència conjunta.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora Font. En nom del Grup Popular, per fixar la seva posició, té la paraula l'il·lustre diputada senyora Carina Mejías.

La Sra. Mejías Sánchez

Gràcies, senyor president. El senyor Benach, en la seva exposició, ja ha fet certa menció de textos que posen de manifest que Catalunya ja ha comptat al llarg dels anys amb una gran tradició d'associacionisme educatiu basat en l'escoltisme i en l'esplai, que ha contribuït de manera determinant en la formació integral de les nostres generacions d'infants i joves pel que fa a la trans-

missió de valors cívics, de convivència i democràtics, que ha estat sempre molt ben valorada pel conjunt de la societat i en part oblidada, com deia també la senyora Font, per les administracions.

La llei, en la seva exposició de motius i després en l'articulat, també fa esment que la ràpida transformació de la societat i el seu dinamisme ha generat en els últims anys una gran demanda d'activitats durant el temps de lleure dels nostres infants i joves, i, també, en molts casos, com una mesura més de conciliació de vida familiar i laboral. Les famílies busquen noves fórmules per tal que els seus infants rebin una educació integral, també en el temps de lleure –també ha estat comentat pels diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula–, que completi la seva activitat formativa amb esperit de convivència i amb transmissió de valors, alhora que reclama, cada vegada més, una major seguretat i responsabilitat.

Així s'ha anat desenvolupant tota una normativa diversa i dispersa que, en molts casos, ha limitat aquesta activitat de les associacions, que fins ara es venia realitzant amb normalitat, sobretot, en les activitats que es desenvolupaven en el medi natural i que comportaven un cert risc. Aquestes normatives han contribuït a limitar, en molts casos, l'activitat d'aquestes associacions.

Entenem que és en aquest context en què hi ha aquesta situació que aquesta llei reclama l'establiment d'un marc normatiu que reconegui la tasca que realitzen aquestes associacions de llarga tradició a Catalunya, regulació, no obstant –i només cal veure l'article 3 de la llei..., de la proposta que es fa–, regulació que, com totes, tendeix en molts casos a limitar i a exigir, i que no està exempta de perills. Limitacions que fan referència a les condicions dels locals, a la formació dels monitors, i això sempre en un context en què manquen les ajudes i que comporten molta dificultat per al desenvolupament de la seva activitat. El Grup Popular donarà suport a aquesta Proposició no de llei que avui es pren en consideració, en tant que té com a objectiu principal aquest reconeixement de què tots els diputats han mencionat, reconeixement de l'associacionisme educatiu per a infants i joves de la seva promoció com a activitat organitzada dintre del temps de lleure, i que reclama cert impuls des de les administracions, a causa que, en aquests moments, no passa per un dels seus millors moments com a conseqüència de la situació que abans hem comentat i la gran competència que ha anat generant. No obstant això, cal dir que aquesta proposta ha despertat certs recels entre diferents entitats molt reconegudes, que veuen un cert perill, precisament, en aquest intervencionisme de l'Administració, i que afirmen que una regulació massa reglamentista pot contribuir, quan no condicionar, la seva activitat i la seva tasca.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

És per això que el nostre suport ho serà amb el benentès que en el tràmit d'esmenes podrem millorar el contingut del text d'acord amb la participació de les entitats, i en això sí que coincidim amb el senyor Benach i amb la senyora Font, en la necessitat de tenir molt en compte les inquietuds de les entitats i associacions a

què va adreçada aquesta Llei, que estableixi les condicions adequades pel que fa a la responsabilitat i a la seguretat en el desenvolupament de la seva activitat, però, també, que els permeti actuar amb cert marge de llibertat, sense condicionaments excessivament rígids. Volem constituir, això sí, un marc legal que sigui un referent efectiu de reconeixement i de suport d'aquest teixit associatiu, però no en tant que constitueixi una regulació massa exigent que limiti la seva activitat. S'ha comentat, per part dels diputats, també, que hi ha la intenció, per part del Govern, de presentar una llei que reguli, més o menys, les mateixes qüestions. Nosaltres també entenem que això s'hauria de fer en una ponència conjunta en la qual totes dues comptessin amb les aportacions fetes per les entitats, que són les primeres interessades que aquesta regulació reculli les seves inquietuds.

Per tot això, nosaltres considerem que votarem favorablement aquesta Proposició no de llei, amb el benentès que, en el tràmit d'esmenes, podrà ser enriquida amb les aportacions no només de tots els grups, sinó també de les entitats i associacions a què que va adreçada.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

A vostè, senyora diputada. Té la paraula la il·lustre diputada, la senyora Assumpta Baig, en nom del Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

La Sra. Baig i Torras

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, agraeixo poder emetre la posició del nostre Grup a aquesta Proposta de llei, perquè segons un estudi dels primers anys de la democràcia, els que en aquell moment vàrem exercir responsabilitats polítiques proveníem, en gran part, del món de l'escoltisme. Som, doncs, una bona mostra que l'inici en un treball educatiu, en el temps lliure i voluntari, cercant la qualitat, la innovació i el servei als altres, no ens va deixar indiferents. Va ser una escola de ciutadania, de valors ètics i democràtics. Sortosament, de llavors ençà, des del món de l'ensenyament, de l'escola, el món més reglat, són molts els aspectes que han canviat, que s'han incorporat, també, a l'escola, però, no podem oblidar, i no ha perdut ni ha de perdre vigència, el treball voluntari en el món associatiu per a educació del lleure infantil i juvenil. I avui crec que més que mai cal que dediquem esforços pel reconeixement social i polític de les associacions de l'educació en el lleure, que han demostrat al llarg de més setanta-cinc anys d'història i de servei al país, fins i tot en moments difícils, la seva voluntat de realitzar una tasca educativa integral dels infants i joves, des de la seva faceta d'entitat sense ànim de lucre, que posa l'accent en la implicació associativa voluntària i sense remuneració econòmica de la gran majoria dels que la integren, fet que les diferencia clarament d'altres ens, serveis i organitzacions, i per no dir, també, del mercat creixent que està sorgint arreu, realitzada per entitats i/o empreses prestadores de serveis educatius, que actuen amb infants i adolescents fora del marc escolar i dels períodes lectius, tant

durant el curs com per les vacances. Cal i és important fer aquesta diferència, perquè, sovint, algunes d'aquestes empreses s'emparen en formes jurídiques de fundacions privades o cooperatives de serveis, i voluntàriament o involuntàriament pretenen formar part de la xarxa associativa especialitzada existent –i des de fa molts anys– arreu de Catalunya. Els més experts i entesos pel seu treball en aquest camp fa ja quatre o cinc anys que, malgrat la regulació que en aquest camp s'ha desenvolupat, troben a faltar una norma específica, amb rang de Llei, que reguli de forma completa, coherent i homogenia tot el que fa referència a les activitats de lleure infantil i juvenil realitzades per aquestes entitats especialitzades amb intenció pedagògica, i que serveixi per millorar l'eficàcia i coherència de la normativa existent.

Al nostre partit, i també des del Grup Parlamentari, estem en contacte i treballem amb representants d'entitats d'aquest món associatiu, amb el convenciment que en el ple desenvolupament individual i social d'una persona intervenen agents educatius –el que ja s'ha mencionat abans: l'educació formal, la no formal i la informal–, i que cadascú d'ells realitza una funció molt important i, a més, totes elles són interdependents i complementàries.

En la nostra conferència nacional del partit, que vàrem realitzar el novembre del 2001, en el capítol «Protagonisme del territori i de les seves institucions representatives», citem explícitament l'associacionisme educatiu, a través de l'escoltisme i l'esplai, en tant que agents potenciadors de l'educació integral; reconeixement que els socialistes hem intentat concretar amb propostes fecundes com les ciutats educadores, on s'intervé i es relaciona el món més escolar, l'educació en la família, l'educació en la societat, en el món del lleure i el paper de l'Administració. Són, ens sembla, experiències de govern que hem deixat arreu i en diverses ciutats de Catalunya.

El mes d'abril, però, Esquerra Republicana va entrar al Parlament aquesta Proposició de llei i, entrant en contacte amb una majoria de moviments i federacions d'educació en el lleure, ens demanen al nostre Grup i –ens consta, també– a altres la necessitat de tenir temps, amb la voluntat de ser elles mateixes les que puguin arribar a consensuar un text comú que posteriorment fos presentat al conjunt dels grups parlamentaris. Sembla, però, potser també perquè el debat s'ha donat des d'un text ja preestablert, que malgrat estar a prop de l'acord, aquest a última hora no s'ha donat, encara que se'ns insisteix que hi ha voluntat d'aconseguir-lo. Sembla que els temes clau, el que és el cor del debat és la definició de la tipologia de l'entitat beneficiària, i la inclusió en la redacció de la Llei de la possibilitat de suports professionals en les activitats d'aquestes associacions. El temps, però, va passant i, finalment, Esquerra Republicana presenta avui aquesta Proposició de llei amb el suport del Consell Nacional de la Jovenutut, per tal que durant la Ponència s'estimuli la possible negociació i els processos d'acord.

La dada que decanta el posicionament del nostre Grup és el fet que la majoria d'entitats continuen pensant que el consens és possible, i que en poc temps més s'hi ar-

ribarà; veurem si així és i escoltarem les entitats especialitzades en el lleure infantil i juvenil, i per això el nostre Grup Parlamentari anuncia que votarà positivament la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei. Pel nostre Grup, la Llei ha de conscienciar del valor educatiu del temps lliure i de la qualitat de les activitats que s'hi realitzen. Mentre els sistemes formals tendeixen a privilegiar l'accés al coneixement en detriment d'altres formes d'aprenentatge, des de l'educació no formal, és important concebre l'educació com un tot integral, tal com ens diu l'informe Delors «aprendre a viure junts, aprendre a viure amb els altres», aquest és un dels quatre pilars de l'educació i un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat per a la societat del demà. Per avançar-hi, l'educació ha de seguir dues vies complementàries, al nostre entendre: la descoberta progressiva de l'altre i, en un segon nivell, el compromís amb projectes comuns al llarg de la vida. La descoberta de l'altre passa, necessàriament, pel coneixement d'un mateix i per donar, a l'infant i a l'adolescent, una visió justa del món, lluny dels dogmatismes que eliminen la curiositat i l'esperit crític.

És important que l'educació faciliti a l'infant, tant en l'àmbit familiar com a l'escola com en el món associatiu, la descoberta de qui és, i només així podrà posar-se, realment, al lloc dels altres, i comprendre'n la seva manera de ser i la percepció de les interdependències, realitzar projectes comuns i preparar-se per controlar conflictes. La confrontació a través del diàleg i de l'intercanvi d'arguments és una de les eines necessàries per a l'educació d'aquest segle, tot respectant els valors del pluralisme, de la comprensió mútua i de la pau.

Ens sembla que aquest va ser un dels aprenentatges que nosaltres, els que en aquell moment vàrem poder gaudir d'aquell espai de llibertat que va ser el món associatiu, el món de l'escoltisme, el món de l'esplai, ens va donar com a valors. Per això ens sembla que cal sortir de les rutines individuals i prioritzar el que hi ha en comú, més que les diferències com a aprenentatge de resolució de conflictes i de referència per a la vida futura com a ciutadà democràtic i responsable.

És ben cert que als que ens dediquem al món de l'educació ens agradaria que tot ho poguéssim fer l'escola, però és en un espai molt més ampli de l'educació informal que es pot treballar amb molt més gran abast tots aquests conceptes i valors. Per això, el nostre Grup pensa que aquesta llei hauria de marcar unes fites importants en l'associacionisme, en el tractament del lleure, com a servei de qualitat, l'associacionisme del treball voluntari, que no pot passar per l'activitat diària, i que aquí hi ha un cert perill de comprar el voluntari a partir del treball del dia a dia, i també l'associacionisme del jove, que s'implica en un projecte comú de vida social vers l'educació dels més petits. Des d'aquestes aportacions i raonaments donem a entendre que nosaltres prenem i donem el vot afirmatiu a la presa en consideració d'aquesta proposta, però no a cada punt de la redacció actual del text, i ens sembla que aquestes mancances i aquest enriquiment que pot tenir aquesta mateixa proposta que ens presenta Esquerra, la puguem fer en aquesta Ponència conjunta que ens ha facilitat el Grup d'Esquerra Republicana...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Baig i Torres

..., però també comptant amb les aportacions del moviment de l'associacionisme educatiu, que indubtablement...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Baig i Torres

...enriquiran i donaran realisme al text de la futura Llei.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

A vostè, senyora diputada. Ara, en nom de Convergència i Unió, té la paraula la il·lustre diputada senyora Neus Munté.

La Sra. Munté i Fernández

Moltes gràcies, senyor president. Senyors, senyores diputades, vagi per endavant que el Grup Parlamentari de Convergència i Unió es posicionarà a favor de la presa en consideració de la Proposició de llei d'Esquerra Republicana per promoure el reconeixement i el foment de l'associacionisme educatiu, i ho farem per diferents raons que intentaré, breument, exposar a continuació.

La primera, i més òbvia, és perquè compartim la necessitat de promoure les activitats educatives no formals i atorgar-los un suport preferent, i perquè compartim la iniciativa del Grup d'Esquerra Republicana que el que ha fet és recollir un sentir, una demanda del sector, en interès del conjunt de la nostra societat. El Govern de Catalunya, com ja s'ha dit abans, és sensible, també, a aquesta demanda, i després d'un treball, durant mesos, sobre aquesta qüestió, presentarà properament davant aquest Parlament un Projecte de llei en el mateix sentit. I és que, efectivament, actualment el concepte d'educació no es redueix només a l'àmbit escolar, al que són estrictament les aules. De fet, l'escola és un dels agents, ben segur que el més complet, per educar, per formar, per transmetre valors i integrar. Ara bé, en el camp de l'educació intervenen altres agents que passen les parets de l'escola i que són també instruments de canvi i de transformació social, peces clau per a la formació de persones autònomes, solidàries, responsables i compromeses.

És precisament aquí on trobem les entitats i associacions d'educació en el temps de lleure, que realitzen una tasca essencialment voluntària, educativa, de base associativa amb infants, joves i adolescents des d'una formació del tot vocacional i estructurada amb programes, objectius i mètodes.

La xarxa constituïda per l'associacionisme educatiu és un agent destacat de l'educació de les persones i un

element cabdal per a la maduresa i la consolidació de la nostra societat, la societat catalana present i futura, que no ha gaudit, fins ara, de la suficient protecció jurídica, que ara entre tots ens disposem a treballar, però que no vol dir, no suposarà tampoc, de cap manera, superprotecció, ni tampoc un ofegament normatiu.

Una de les qüestions que entenem que cal abordar, i que és tractada en la Proposició de llei que estem discutint, és el reconeixement de les organitzacions d'associacionisme educatiu a partir del compliment de determinats requisits; la regulació dels diferents tipus d'activitats, que, per part d'aquestes organitzacions, es realitzen; el foment d'aquestes organitzacions i les mesures de suport que facilitin el desenvolupament de la seva tasca o bé –i no perquè estigui en últim terme el menys important, sinó tot el contrari– la formació dels seus educadors.

És aquesta, també, la línia plantejada, ja fa temps, pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, com ja ha esmentat l'il·lustre diputat senyor Benach, que, des de l'any 99 treballa per cercar el màxim de consens entre les diferents entitats educatives i per detectar quines són les necessitats comunes a totes elles.

Entenem, doncs, que es fa imprescindible, avui per avui, promoure una normativa que reforci l'associacionisme educatiu en el temps de lleure, que estableixi condicions i requisits per al seu desenvolupament i que contempli, també, mesures de suport per part de les administracions públiques. Per fer-ho possible és evident que caldrà cercar el màxim de consens entre les diferents sensibilitats existents, perquè tothom s'hi pugui sentir còmode, tal com feia referència la senyora Font.

I és a partir de la present Proposició de llei, del Projecte que el Govern presenti i de la Ponència conjunta, que estem absolutament d'acord que s'ha de constituir i amb els termes que esmentava el senyor Benach en la seva intervenció, que podrem aconseguir entre tots l'objectiu realment perseguit: revaloritzar el paper de l'associacionisme educatiu a Catalunya i promoure un major reconeixement social de la seva funció formativa.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

A vostè, senyora diputada.

Anem a cridar a votació. *(Pausa.)*

Senyores i senyors diputats, sotmetem a votació la presa en consideració de la Proposició de llei de reconeixement i foment de l'associacionisme educatiu per a infants i adolescents en el temps de lleure.

Comença la votació.

Ha estat aprovada per la unanimitat dels cent vint-i-cinc diputats presents.

Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei orgànica, per via de l'article 150.2 de la Constitució, de transferència a la Generalitat de Catalunya de les competències en matèria d'autorització per a la convocatòria de referèndum (presa en consideració) (tram. 270-00014/06)

El cinquè punt de l'ordre del dia és el debat i votació de la presa en consideració de la Proposta de resolució per la qual s'acorda presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei orgànica, per via de l'article 15.2 de la Constitució, de transferència a la Generalitat de Catalunya de les competències en matèria d'autorització per a la convocatòria de referèndum. La presenta, en nom del Grup d'Esquerra Republicana, l'il·lustre diputat senyor Joan Ridao. (*Remor de veus.*)

El Sr. Ridao i Martín

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Esperi's un segon, senyor diputat. (*Veus de fons.*) Té tota la raó del món, però el que ho ha transcrit ho ha fet malament, i un servidor he sigut transmissor de l'error. (*Persisteix la remor de veus.*)

Prego silenci, si us plau. Té la paraula, senyor diputat.

El Sr. Ridao i Martín

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el referèndum com a instrument democràtic d'expressió de la voluntat popular té una llarguíssima i dilatada història des que, per primera vegada, l'any 1778, va ser utilitzat a l'Estat de Massachusetts per aprovar la seva Constitució.

En l'actualitat, catorze dels dinou Estats d'allò que abans es deia l'Europa occidental, disposen de regulacions específiques sobre el procediment de referèndum, procediment al qual hi han recorregut en diferents ocasions. Recentment hem tingut el cas de França, d'Irlanda, de Dinamarca, per sancionar el tractat de Maastricht; per part d'Àustria, de Finlàndia, de Suècia i Noruega, a plantejar-se la seva adhesió a la Unió Europea; Suïssa, hem vist que està acostumada a convocar entre dos i tres referèndums a l'any, i, fins i tot, Liechtenstein, amb relació a l'espai econòmic europeu, ha celebrat recentment un referèndum.

No tant recentment, a Itàlia, des de la immediata postguerra mundial, s'han convocat fins a trenta-nou referèndums; a Irlanda, divuit; a Dinamarca, dotze; a França, set. I és aquest un fet i una dada que contrasta, i de molt, amb la nostra modesta tradició plebiscitària. Modesta tradició plebiscitària perquè només en el segle xx, i cap vegada durant aquest segle xxi, Catalunya ha pogut pronunciar-se en referèndum: ho va fer el 2 d'agost de l'any 31, per ratificar el Projecte d'Estatut de la República; ho va fer amb la Constitució de l'any 1978; ho va fer amb l'Estatut del 79, i ho va fer amb l'arxiconegut, famós, referèndum de l'OTAN.

El precedent republicà no és només una referència erudita, per descomptat, ni és una referència purament històrica, sinó que, per a nosaltres, com a catalans, és una autèntica fita, perquè aquesta va ser una conquesta política i social només truncada per la dictadura, perquè constitucionalment la Generalitat republicana tenia la possibilitat..., hauria pogut, millor dit, tenir la possibilitat de convocar referèndums, de convocar la ciutadania a les urnes.

El balanç, en aquests moments, és tan modest perquè, a pesar de l'articulació autonòmica de l'Estat i de la nova distribució territorial del poder, operada amb la Constitució de l'any 78, l'ordenament jurídic és molt restrictiu, tot i que, en cap moment, no ens diu quin ha de ser l'àmbit d'aplicació al referèndum, com tampoc no ens diu quines han de ser les majories necessàries per produir un resultat vinculant. No ens dóna criteris interpretatius que ens permetin de concretar l'al·locució indeterminada que hi ha en el text de la Constitució, decisions polítiques d'especial transcendència, com a matèria objecte de consulta. L'ordenament jurídic, ho repeteixo, la Constitució i la Llei orgànica, l'any 80, que desplega la Constitució, atorga al referèndum un caràcter merament consultiu, reserva en exclusiva la competència a l'Estat, article 149, i, a més a més, ens circumscriu al marc estatal l'àmbit d'aplicació al referèndum, a excepció de les consultes locals o dels referèndums per constituir comunitats autònomes per a l'aprovació i reforma dels seus respectius estatuts o per ratificar l'eventual incorporació de Navarra al País Basc.

Per contra, si donem un cop d'ull al conjunt de països, no només de la Unió Europea, sinó del conjunt de països descentralitzats del món, veurem que el procediment de referèndum és utilitzat en àmbits inferiors a l'Estat. Ho és en el cas del Canadà, en el cas dels Estats Units; a Dinamarca, pel que fa a les illes Fèroe; a França, des de l'any 1958, la Constitució de la cinquena República permet convocar referèndums per a la cessió o incorporació de territoris d'ultramar, recentment una llei del Govern conservador referent permetrà i planteja les consultes d'àmbit regional; a Irlanda es contempla la consulta a determinades collectivitats específiques; al Regne Unit —ho hem vist— hi ha hagut recentment referèndums per a la *devolution* d'Escòcia, per al País de Gal·les i també per suport al procés de pacificació de l'Ulster. Però també en algunes regions italianes com el Vèneto, on l'alcalde Massimo Cacciari ha reclamat obertament una constitució. O hem vist també com, en el cas de l'eventual reforma de la Constitució republicana italiana, en regions com la Sardenya, la consulta i el referèndum està previst per tal de ratificar no només el futur Estatut regional, sinó, fins i tot, la reforma de la Constitució.

I vull cridar l'atenció sobre l'exemple de França; la França tan pròxima, tan coneguda i tradicionalment tan jacobina, que ha engegat aquest procés per revisar la Constitució i donar més poder a les vint-i-sis regions de l'hexàgon i, entre elles, la capacitat de convocar referèndums. Això suposa un pas important per reformar el tradicional, el seu secular centralisme. Es preveu per a l'any vinent, per al 2003, que França segueixi sent —no

faltaria més!— una república indivisible, laica, democràtica i social, tal com resa, en aquest cas, la disposició que obre la Constitució gaullista del 58; però, per primera vegada, proclamarà que l'organització de l'Estat és descentralitzada i reconeixerà la potestat de convocar referèndums al conjunt de regions de la República.

Sembla que..., a la vista de l'escàs o el nul recurs al referèndum a l'Estat espanyol, a la vista de la negativa a convocar referèndums territorialment per part de l'Estat, doncs, que això contrasta, i de molt, amb l'opinió que en aquests moments hi ha a Europa i al món sobre el referèndum com a procés de decisió col·lectiva que permet a la ciutadania a expressar-se directament, que plasma amb major claredat la voluntat de la majoria, que permet disposar d'uns ciutadans i ciutadanes més vigilants i productius en democràcia; que, al mateix temps, té un clar vessant pedagògic desvetllant l'interès del poble per la política i per la democràcia, i, tal com estan en aquests moments les coses, la veritat és que aquest hauria de ser, per a tots nosaltres, un objectiu prioritari.

Sense anar més lluny, d'aquí a poc, segurament demà, aquest Parlament ratificarà solemnement les conclusions en la Comissió d'autogovern, que inclouen, entre altres aspectes, la reforma de l'Estatut. Aquest procés de reforma, segons acord recent del Parlament, no ha de quedar únicament circumscrit a l'àmbit de la representació política d'aquest Parlament, sinó obert a la participació social.

Doncs, bé, nosaltres proposem des d'ara que la ratificació definitiva del Projecte ha de realitzar-se a través de referèndum. El Projecte d'Estatut de Núria, elaborat per la ponència dels quaranta-sis, va ser àmpliament plebiscitada pel conjunt de municipis d'aquest país i, posteriorment, també, pel poble català abans d'arribar a les Corts Generals.

Es tracta, entenem, de donar una empenta definitiva i una legitimitat indiscutible a aquest històric procés, obrint les portes a la discussió sobre el nou Estatut per donar una resposta popular, àmplia i contundent, davant de qualsevol probable intent de retallada o de contrareforma, per part de l'Estat, quan sigui discutit el Projecte d'Estatut de Catalunya com a llei orgànica a les Corts Generals.

Per tot això, i per altres raons, proposem el traspàs per la via de l'article 150.2 de la Constitució de la convocatòria de referèndums a la Generalitat. En general, en coherència, amb una integració que entenem ha de ser àmplia de l'Estat democràtic, amb l'objecte de revitalitzar la participació ciutadana en la vida política i dinamitzar la societat, apropant-la als centres de decisió i, per tant, al conjunt de la ciutadania. I, en particular, incentivant la participació en l'espai català per a la consecució d'un dret efectiu de participació directa de la ciutadania en la substanciació i en l'adopció d'acords i de decisions de particular transcendència política que afectin l'àmbit estricte del nostre territori.

No entenem que avui en dia hi hagi arguments com per oposar-se a aquest dret democràtic. No ens sembla suficient avui per oposar-s'hi invocar i recordar el dubtós crèdit democràtic que tenen els plebiscits i referèn-

dums fets durant l'etapa franquista; ni ens sembla suficient apel·lar, avui en dia, a la necessitat de reforçar el sistema de partits polítics de l'any 78 com per posar en dubte els instruments i les tècniques de democràcia directa i de donar primacia absoluta a la democràcia representativa; ni ens sembla lògic tampoc d'esgrimir l'espantall de la por a una consulta sobre el futur estatut polític de Catalunya, confontent, necessàriament, aquesta proposta amb el dret d'autodeterminació.

Els demòcrates, la gent que creiem veritablement en aquest dret humà, que és el dret a l'autodeterminació, no ens calen, ni tan sols, referèndums legals, encara que, evidentment, no estan de més. I vull que se m'entengui. Entenem que el dret a l'autodeterminació és un dret elemental polític de les persones, tot poble posseeix i ha d'exercir la facultat de decidir el marc polític que li correspon. Tard o d'hora un poble és el que vol ser, perquè el que vol ser és el que li correspon, i ni totes les constitucions del món, ni totes les lleis del món, ni, per descomptat, l'ús de la força —com probablement pot arribar a passar en el País Basc d'aquí a poc temps— podran mai anteposar-se a la voluntat lliure i democràtica d'un poble decidint sobre si mateix, perquè és el procediment que creiem més purament democràtic a l'hora d'exercir el dret d'autodeterminació.

En una perspectiva democràtica, la voluntat majoritària de cessació d'un territori, si és això el que preocupa algú quan avui estem discutint el traspàs del dret de referèndum, no quedaria exempta de valor jurídic encara que no es reconegui el dret a referèndum. En aquest sentit, cal tenir en compte la recent doctrina emanada de la cort suprema del Canadà en relació amb relació al cas del Quebec, on s'argumentava de forma clara que a pesar, com en el nostre cas, que la constitució del Canadà no permet l'ús del referèndum territorialment, i que els resultats del referèndum no tenen efectes en aquell país de conseqüències legals en l'esquema constitucional, de forma indubtable, de forma inqüestionable, és evident que un referèndum podria proveir un mètode democràtic per poder conèixer els punts de vista de l'electorat sobre una qüestió de particular importància política.

Però no és això del que estem parlant avui, avui el que estem, exclusivament, senyores i senyors diputats, és demanant el traspàs el traspàs a la competència per convocar referèndums, només perquè això entenem que constituiria un instrument adequat per desenvolupar el potencial democràtic dels ciutadans i ciutadanes d'aquest país. Perquè pensem que entre les competències generals d'autoorganització de què disposa la Generalitat de Catalunya per regular les seves pròpies institucions d'autogovern, hi ha de tenir cabuda aquest instrument democràtic i participatiu.

Gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies a vostè, senyor diputat. En nom d'Iniciativa per Catalunya Verds, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, president. Nosaltres votarem a favor d'aquesta presa en consideració, malgrat que no compartim totes les afirmacions que hagi pogut fer el senyor Ridao des de la tribuna, però sí, evidentment, compartim un afany d'explorar al màxim els mecanismes de democràcia directa.

En primer lloc, hi votarem a favor perquè nosaltres hem proposat això mateix, conjuntament amb Esquerra Republicana i amb el Grup dels Socialistes - Ciutadans pel Canvi, en l'anomenat «Document tripartit sobre l'autogovern», per tant, no faltaria més que allò que hem elaborat conjuntament no li donéssim suport aquí en el plenari, encara que ho plantegi un grup en solitari.

En segon lloc, perquè en el dictamen dit del lletrat sobre l'autogovern de Catalunya, que demà discutirem i espero que aprovarem, també s'inclou, en aquest cas en comissió amb el suport de Convergència i Unió, de Partit Socialistes - Ciutadans pel Canvi, Esquerra Republicana i nosaltres mateixos, aquesta qüestió de l'autorització per convocar referèndums. Aquests dos motius sols ja serien més que suficients per donar a entendre que no solament ens sentim plenament d'acord en allò que es proposa, sinó que ens semblaria, potser, més lògic que haguéssim seguit l'*iter* normal d'aquesta proposta, que és el descabellament del que ja s'ha fet conjuntament. Primer, de forma tripartida, i després, en la Comissió d'Autogovern.

Nosaltres considerem que, malgrat tot, hi ha una part de literatura dolenta sobre els referèndums, no pas pel franquisme. Hi han països on el referèndum s'ha devaluat, em refereixo, per exemple, a Itàlia, o de vegades, a Suïssa, on s'arriben a convocar referèndums on no s'arriba ni al mínim quòrum d'acceptació de la població perquè allò pugui tenir valor. Per tant, no voldríem caure en la posició balsàmica de creure'ns que el referèndum és ja un món angelical de democràcia directa. També volíem afegir que caldria explorar, com també s'ha proposat en aquesta cambra, mecanismes de democràcia electrònica, que són encara molt més innovadors que el referèndum, i que donarien lloc a una participació molt més directa i molt més sovintejada.

Pel que fa al tema en si, independentment del fet que si es pren en consideració –torno a dir– hi haurà un temps de discussió, esmenes, etcètera, creiem que la convocatòria hauria de ser facultat no només de la Generalitat, hauria de ser dels ajuntaments. Per què no podem preveure referèndums convocats pel poder local? Els mateixos arguments que s'han utilitzat aquí per defensar la capacitat de la Generalitat per convocar referèndums serveixen, per col·locar-ho en temes d'interès municipal, a l'àmbit local. La mateixa argumentació, i és més, encara aproximarien més la democràcia a la ciutadania.

Considerem que, a més, això comporta quelcom que està en l'esperit del document tripartit i que no està plantejat encara explícitament en aquesta cambra, que és que el cens hauria de ser competència de Catalunya. O sigui, no hi hauria d'haver una competència només que estatal del cens; el primer mecanisme per convocar un referèndum és saber qui hi pot participar, i aquest qui hi pot participar hauria de ser matèria de la Gene-

ralitat i del poder local, torno a dir, perquè de vegades sempre ens pensem que la subsidiarietat s'acaba a la Generalitat.

I en tercer lloc, ens semblaria que valdria la pena ampliar la temàtica del referèndum –i, evidentment, això ja són paraules bastant més majors que les que es plantejen– en què, com ha dit molt bé el senyor Ridao, a l'igual que a l'ordre constitucional hi han referèndums no només preceptius sinó vinculants, creiem que és hora, i som prou madurs tots els ciutadans i ciutadanes de l'Estat espanyol, per veure que el referèndum purament consultiu és quelcom una mica massa preventiu de l'època de la transició, però no pas a l'alçada d'aquests moments.

Gràcies, president.

El president

A vostè, senyor diputat. En nom del Grup Popular, té la paraula la il·lustre diputada senyora Dolors Nadal.

La Sra. Nadal i Aymerich

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. La proposta de resolució per la qual s'acorda presentar al Congrés dels Diputats una proposició de llei orgànica, presentada pel Grup d'Esquerra Republicana, persegueix, efectivament, la transferència a la Generalitat d'una competència executiva de l'Estat. Es tracta d'autoritzar les consultes populars per via de referèndum, per tal de sotmetre les decisions polítiques d'especial transcendència a la ciutadania de Catalunya.

El Grup Popular considera que aquesta proposta de resolució no té fonament constitucional, perquè no respecta el principi d'unitat de sobirania que reconeixen els articles 1, apartat 2, i 2 de la Constitució, ni el principi de territorialitat predicable de les competències autonòmiques i de l'exercici d'aquestes.

Prèviament, però, a argumentar l'oposició del Grup Popular a aquesta iniciativa legislativa, convé precisar, encara que sigui de forma molt breu, quina és la regulació de la institució del referèndum que preveu el nostre ordenament.

D'entrada, i partint de la base que és la mateixa Constitució la que regula disciplina i atribueix la competència en la matèria que ens ocupa, cal dir que la proposta de resolució no distingeix entre els diferents tipus de referèndum que regula la mateixa Constitució, senyor Ridao.

Efectivament, la Constitució diferencia entre referèndums consultius, regulats a l'article 92, caracteritzats per ser no vinculants per al poder públic que els convoca i per limitar-se a determinades decisions polítiques.

Per una altra banda, i completament diferenciats, la Constitució preveu els referèndums preceptius, i també aquells facultatius, segons els diferents supòsits, referits a qüestions concretes o a situacions que la mateixa Constitució estableix específicament que poden ser objecte de referèndum, m'estic referint als de reforma constitucional, dels articles 167 i 168, també als de reforma estatutària, de l'article 152, apartat segon.

Es tracta, en definitiva, de dues modalitats que es refereixen a la mateixa institució i que, com vostè coneix molt bé, es desenvolupen a través de la Llei orgànica 2/1980, de 18 de gener. Aquest règim es completa amb l'atribució a l'Estat de la competència exclusiva sobre autorització per a la convocatòria de consultes populars per la via de referèndum; competència que exerceix el Congrés dels Diputats, òrgan constitucional, que és qui autoritza la convocatòria de referèndum, precisament, al president del Govern, perquè, a la vegada, el president del Govern pugui plantejar-ho al rei.

En resum, estem davant d'una institució de democràcia directa i participativa –s'hi ha referit abans– sobre la qual té atribuïda competència exclusiva l'Estat. I al respecte, senyores i senyors diputats, crec important fer tres consideracions. La primera és que convé clarificar que el referèndum és una manifestació de la voluntat popular, o si es vol, una manifestació de l'exercici de la sobirania popular. En aquest sentit cal portar a collació, com deia, l'article primer de la Constitució, que expressament atribueix al poble en el seu conjunt, atribueix al poble espanyol en el seu conjunt la sobirania nacional de la qual emanen, per cert, tots els poders de l'Estat.

I, precisament, aquesta sobirania de què parla l'article 1, apartat 2 de la Constitució, és única. Això no impedeix en cap cas, sinó al contrari, és perfectament compatible amb el reconeixement de l'autonomia política, de la capacitat política de les comunitats autònomes, i, en el cas que ens ocupa, senyores i senyors diputats, en el cas de Catalunya, reconeixement que en cap cas pot implicar, com deia, una sobirania pròpia o una sobirania fragmentada.

En aquesta línia s'ha manifestat clarament, reiteradament, el Tribunal Constitucional, ja des de les primigènies sentències 4/1981, de 2 de febrer, i 25/1985, de 14 de juliol, ambdues abrandades, ardents defensors de la pluralitat territorial de l'Estat, però que deixen palès, clarament, que el límit de l'autonomia és la unitat de la sobirania. Ho hem repetit moltes vegades, senyores i senyors diputats, que hi ha atributs que són propis de la sobirania i hi ha atributs que són propis de l'autonomia, i, precisament, la capacitat de convocar a referèndum és un atribut propi d'aquesta part integrant de la sobirania que, com deia, no pot ser objecte de fragmentació. Per tant, en aquest context, difícilment té cabuda una iniciativa com la que ara es discuteix en aquesta cambra, és impossible en el marc constitucional de què disposem actualment que una comunitat autònoma pugui convocar referèndums sense vulnerar el principi d'unitat de sobirania.

En segon lloc, i pel que fa el tenor literal de la iniciativa presentada pel Grup d'Esquerra, observem algunes contradiccions, algunes qüestions que, com a mínim, s'obten. La més destacada es conté en el mateix article 2, apartat 1, quan es refereix als principis de coordinació i col·laboració amb l'Administració de l'Estat, i diu el text: «Especialment quan afecti o repercuteixi fora de l'àmbit territorial d'aquella», referint-se, expressament, a Catalunya.

La proposta, senyores i senyors diputats, no només vulnera el principi d'unitat de sobirania, com ha quedat

reflectit anteriorment, sinó que a més a més vulnera el principi de territorialitat aplicable a les comunitats autònomes i a l'exercici de les nostres competències, perquè, volen dir-me, senyores i senyors diputats, quins referèndums podem convocar des de Catalunya? Quins referèndums pot convocar la Generalitat de Catalunya sobre decisions polítiques de transcendència especial per a la ciutadania catalana que tinguin repercussió o afectin un altre àmbit que no sigui la Comunitat Autònoma de Catalunya?

Vostès creuen que podem convocar un referèndum que afecti, que tingui efectes sobre Andalusia, La Rioja o Galícia, que és el que es planteja en la proposta del senyor Ridao? Perquè, certament, si nosaltres ho fem respecte dels altres, els altres ho podran fer respecte de Catalunya.

Si la Generalitat pot convocar un referèndum la decisió del qual pot afectar un àmbit que va més enllà del nostre territori, imagini's per un moment, què pot passar si Andalusia, Galícia, La Rioja comencen a convocar referèndums que tenen impacte sobre el que és la nostra capacitat política. Què ha de dir aquest Parlament si ens convoquen referèndums que minven o que afecten la capacitat política d'aquest Parlament, senyores i senyors diputats?

Per tant, és totalment –i permeti'm l'expressió, senyor Ridao– absurd, a judici del Grup Popular, el plantejament que es fa en la proposta d'Esquerra Republicana.

En tercer lloc, voldria posar de manifest que la pròpia exposició de motius del Grup d'Esquerra conté referències errònies al dret comparat. I no falta anar gaire lluny, el senyor Ridao ha esmerçat part del seu temps parlant de la República francesa.

La Constitució de la República francesa, de 4 d'octubre de 1958, va ser objecte de revisió, va ser revisada, concretament, el 8 de juliol de l'any 99. I, senzillament, senyor Ridao, els articles 78 a 87 han estat derogats, no existeixen, senyor Ridao; vostè invoca articles que no existeixen. I suposo que no es deu voler referir, el Grup d'Esquerra Republicana, a uns altres articles que estan en unes disposicions transitòries que fan referència a Nova Caledònia –el senyor Ridao s'està referint a Nova Caledònia? –, perquè els articles que invoquen en la seva proposició, senyor Ridao, han estat directament derogats; qüestió diferent és el que vostè ha plantejat... *(Pausa.)* Jo també la tinc, senyor Ridao. Vostè –vostè– m'ho ensenya; jo també la tinc, senyor Ridao. Vostè es deu estar referint, com dic, a unes disposicions transitòries que fan referència a Nova Caledònia, perquè els articles que vostè invoca han estat derogats.

Però és que a més a més no conclou aquí els seus errors. Vostè invoca també l'article 241.3 de la Constitució de la República Portuguesa, de 2 d'abril de 1976. El Grup Parlamentari no entén d'on surt aquesta referència al dret comparat, perquè senzillament no existeix cap apartat 3, de l'article 241, de la Constitució de la República Portuguesa. Hi ha una altra referència, i més endarrere, que fa referència a les possibilitats de convocar referèndums per part dels ens locals, però en cap cas en els termes i amb les condicions que vostè ho planteja.

I, francament, senyores i senyors diputats, el Partit Popular, amb aquests dos exemples, ha deixat de mirar les referències que feia el Grup d'Esquerra Republicana, perquè em sembla que ja en teníem ben bé prou; ben segur que si haguéssim seguit mirant hauríem pogut trobar moltes més sorpreses.

En qualsevol cas, senyor president, senyores i senyors diputats, pels arguments que he utilitzat, el Grup Popular anuncia el vot en contra de la proposta feta pel Grup d'Esquerra Republicana.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula l'il·lustre diputat Josep Maria Vallès.

El Sr. Vallès i Casadevall

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, anuncio d'entrada el vot favorable del nostre Grup a aquesta Proposta de resolució.

En primer lloc, ja s'ha dit aquí, perquè figura entre les propostes que hem subscrit en el document sobre aprofundiment de l'autogovern conegut com el tripartit i perquè figura també entre les recomanacions que inclou l'Informe de la mateixa Comissió, aprovat per àmplia majoria fa pocs dies i que se sotmetrà també a la consideració de la cambra en aquest mateix Ple.

Per què hem incorporat a les nostres propostes sobre autogovern la intervenció de la Generalitat en l'autorització i organització de consultes populars? Ho hem incorporat per un doble criteri, diríem, de caràcter substantiu i derivat dels principis polítics que defensa el nostre Grup, especialment, el principi que ens fa promoure una major proximitat de la presa de decisions polítiques a la comunitat que n'és més afectada, i amb el que ens fa aspirar a una democràcia de caràcter més participatiu.

Nosaltres pensem que cal respectar i assegurar el que s'ha denominat «principi de subsidiarietat»: les decisions sobre assumptes d'interès comunitari han de poder ser preses per la mateixa comunitat afectada en el nivell institucional que li sigui més proper. I això no significa forçosament exercici de sobirania, exercici de sobirania nacional; concepte, per altra banda, que la doctrina cada cop posa més en qüestió.

Pensem, igualment, que és necessari afavorir els procediments de la democràcia directa o participativa, que són perfectament combinables amb la representació política. L'opinió d'una ciutadania cada cop més instruída, cada cop més informada, ha de ser tinguda en compte en assumptes que fins ara semblaven reservats als experts, als funcionaris o als càrrecs electes. Quan tanta importància donem, els polítics i els periodistes, a enquestes d'opinió i sondatges de qualitat i credibilitat més que dubtosa, no ha arribat l'hora de celebrar consultes de caràcter oficial, amb garanties d'accessibilitat universal, amb pluralisme en les opcions i amb transparència en els processos? Nosaltres creiem que sí.

Per tant, subsidiarietat o proximitat i democràcia participativa avalen l'exigència que la Generalitat pugui

organitzar i autoritzar consultes d'àmbit català a la manera com ho fan altres països o com ho fan altres administracions.

La Proposta de resolució que debatem fa ús del dispositiu constitucional, que és l'article 150.2, per a transferir a la Generalitat les facultats estatals en aquesta matèria. Em sembla un dispositiu adequat, que ja consta també en l'Informe de la Comissió que s'ha aprovat fa pocs dies.

I arribat a aquest punt, permeteu-me que digui que en la inclusió de la qüestió en els informes esmentats em permetria qualificar de precipitada la iniciativa parlamentària que ara considerem. I per això em faig una pregunta retòrica, que l'adreço particularment al Grup proponent: «No hauria estat més adequat treballar el tema de manera combinada amb els altres aspectes de l'Informe de l'autogovern?» Però no farem qüestió d'un assumpte de formes i, com ja he dit, donem suport a la Proposta per coherència amb els nostres plantejaments de fons.

Deixarem al tràmit de ponència, que haurà de seguir si la Proposta de resolució és aprovada, la presentació d'esmenes i correccions tant a l'exposició de motius com a l'articulat; correccions que ens sembla que el text exigeix.

Per tot això, i acabo, senyor president, senyores diputades, senyor diputats, reitero el vot favorable de Socialistes - Ciutadans pel Canvi a aquesta Proposta de resolució.

Moltes gràcies.

El president

A vostè, senyor diputat. En nom de Convergència i Unió, l'il·lustre diputat senyor Jaume Camps...

El Sr. Camps i Rovira

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, a mi sincerament, i sense cap to –sense cap to– de sarcasme, tot al contrari..., a mi em meravellen cada dia que els veig intervenir les intervencions de la senyora Dolors Nadal i del senyor Ridao; són absolutament exhaustives, omnicomprensives, multifrontals, polivalents, i els en felicito. I perdonin aquesta daixò, i prenguin-s'ho totalment seriosament, perquè ho dic de cor.

I encara..., jo no sé si es dona la pruija de voler buscar què es poden haver deixat. Jo, per casualitat, he trobat un tema, un supòsit extraconstitucional de referèndum, del qual no han fet menció. I no puc resistir la temptació de dir-ho. A part que la Llei 12/80 preveu el referèndum municipal, m'ha semblat entendre..., i, al senyor Ribó, que ara no hi és, voldria demanar-li algun aclariment, perquè m'ha semblat que no contemplava el referèndum municipal previst a la disposició addicional de la Llei 12/80; vull dir que ja està previst, no està previst a la Constitució, però és un cas de referèndum extraconstitucional.

N'hi ha un altre, que ni el senyor Ridao ni la senyora Nadal hi han fet menció, que és el que es deriva de l'article 8 de l'Estatut basc, sobre *enclaves territoriales*,

sobre la inclusió d'enclavaments territorials. Aquest és un cas que, com que se l'han descuidat, i a efectes d'acta, m'agradaria fer-ne esment.

Bé, entrant en el tema, nosaltres hi votarem favorablement. I hi votarem favorablement entre altres coses perquè jo vaig fer un article a l'*Avui* fa dos o tres setmanes (*remor de veus*) en el qual parlava de les consultes populars de la Generalitat. I ves per on!, una iniciativa parlamentària, la paternitat d'Esquerra Republicana de la qual no puc pas dubtar, però que dormia el somni dels justos de feia tres anys, ha aparegut de sobte.

No és que jo em vulgui, en absolut, enorgullir de la meua capacitat de convocatòria dialèctica i pensar que els meus pobres i modestos escrits a l'*Avui* poden suggerir iniciatives parlamentàries a Esquerra Republicana, però realment sembla una casualitat estranya. Parlo de referèndum populars..., patapam!, resulta que en la gran recambra d'Esquerra Republicana d'iniciatives per aprofundir en l'autogovern, com no?, hi havia aquesta, i després de tres anys de dormir el somni dels justos ha aparegut de sobte.

I hi votarem a favor. Per què? Ho ha dit el senyor Vallès: nosaltres hi estem d'acord; en el document..., no en el document tripartit, en el qual no vam participar perquè quedava molt per sota de les nostres expectatives (*remor de veus*), però, en canvi, sí que en el document propi de Convergència i Unió hi és, i, per tant, hi votarem –i en el document del lletrat, també.

I permeti'm una petita crítica en les formulacions constitucionals del referèndum, del referèndum consultiu. Estem parlant, senyora Nadal, evidentment, de referèndum consultiu, no parlem dels referèndums vinculants que preveu la Constitució, d'adhesió de Navarra, de la redacció dels estatuts...; parlem del referèndum consultiu per a temes transcendents.

Aquesta és una baixada de veles importantíssima del legislador constitucional. En l'avantprojecte de Constitució es preveia un referèndum vinculant i es preveia un referèndum realment com Déu mana, és a dir, un referèndum que permetia consultar, abans de la sanció d'una llei, per si el poble estava d'acord amb aquella llei votada en Corts i permetia l'abrogació o derogació d'una llei un cop aprovada. Aquest és el referèndum de veritat.

Perquè, que vol dir un referèndum consultiu? Un referèndum consultiu és un «enganyatontos», una miqueta, si m'ho permeten: si la decisió no és vinculant i s'obté una gran majoria en favor del capteniment del referèndum, quin governant prendrà una decisió contrària a aquesta decisió majoritària?, i si, en canvi, la consulta es fa sobre una qüestió en què l'electorat està dividit en la seva opinió, quin governant, si no és vinculant, prendrà el risc de prendre una decisió de la qual el poble no li ha assenyalat un camí clar?

Per tant, jo vull posar una certa aigua al vi, com feia el senyor Ribó també, sobre el referèndum que preveu la nostra Constitució, perquè realment, i aquestes ja serien figures d'un altre paner, el que caldria és reformar la Constitució i que el referèndum fos realment vinculant, que és que això seria el que realment s'hauria de fer.

Però, almenys, home, jo crec que els sistemes de democràcia directa és el futur. Avui dia la crida quadriennal a les urnes és escadussera. El poble vol més participació; mecanismes com la iniciativa legislativa popular, com els pressupostos participatius, com el mateix referèndum consultiu, són mecanismes de democràcia directa que hem d'anar incentivant per arribar a una iniciativa, a una participació més important del poble.

Se'm dirà: «Escolti, i per què no fan sondejos?» Ho ha dit el senyor Vallès: no es fan sondejos perquè són molt més barats i molt més curts, perquè realment organitzar un referèndum té un cost importantíssim. Evidentment la manca de fiabilitat, l'opacitat d'aquest tipus de sondejos, fa que encara avui per avui el referèndum sigui necessari, sigui convenient. I, si més no, la futura consulta electrònica..., segurament d'aquí a no gaires anys viurem una autèntica democràcia electrònica en què les decisions del governant seran consultades de forma sovintejada via informàtica a través de cada elector.

En tot cas, fem un pas endavant i si qualsevol ajuntament, el més petit ajuntament, té capacitat per a temes d'interès municipal de convocar un referèndum i ai las!, no el convoca, cosa estranya i sorprenent, almenys que la Generalitat pugui tenir les mateixes possibilitats que té el més petit ajuntament de Catalunya, que és convocar un referèndum per a temes d'interès general. Seria tan interessant, per exemple, conèixer amb un referèndum si Catalunya, que li falta aigua, a Barcelona, vol o no l'aigua del Roine. S'imaginem fer un referèndum consultiu d'aquesta forma? Seria molt important i seria d'interès transcendental català. Seria important saber, per exemple, si la ciutadania de Catalunya vol o no un nou Estatut, amb uns continguts prefigurats; seria important saber-ho.

Per tot això, perquè realment s'incorpora un mecanisme i perquè és un mecanisme de democràcia directa participativa important per al futur de la ciutadania d'aquest poble i perquè l'article 150.2 de la Constitució permet aquesta via, nosaltres donarem suport a aquesta iniciativa d'Esquerra Republicana, benvinguda sigui.

Ara, els demanem també que no vagin espigolant cada cosa que hem aprovat a la Comissió d'Autogovern, perquè, si no, ens trobarem cada Ple votant una iniciativa nova. Fem-ho en un paquet en el nou Estatut, però no ho fem a pessics ple a ple.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. (*El Sr. Ridao i Martín demana per parlar*.) Em demana la paraula per?

El Sr. Ridao i Martín

Sí, si m'ho permet, senyor president, per un parell de contradiccions amb la senyora Nadal.

El president

Molt bé.

El Sr. Ridao i Martín

La primera és que ella feia referència a la Constitució francesa de la Cinquena República, del 58, reformada.

El president

És allò de Nova Caledònia, em sembla...

El Sr. Ridao i Martín

Exacte. Doncs, molt bé, jo no sé si la senyora Nadal ha pres bona nota de la data que té aquesta iniciativa, que és de l'any 99, el mateix any en què la Constitució republicana francesa del 58 va ser modificada.

En segon lloc, no sé exactament quin text de Constitució portuguesa ella, doncs, ha consultat, perquè, de fet, la Constitució que nosaltres invoquem és el text de l'any 1976, que va ser reformat l'any 92, i, per tant, jo després amb molt de gust li faré arribar el text que he compulsat i, fins i tot, un article que es diu «Reflexões àcerca do referendium em Portugal», escrit per un teòric sobre la matèria que es diu Antonio Cabral Moncada, que crec, doncs, que li interessarà, i segurament en llegirà les línies amb molta fruïció, no?

I, finalment, ella ha invocat reiteradament el principi d'unitat de sobirania. Bé, la senyora Nadal mateixa ha posat diferents elements que excepcionen aquest principi d'unitat de sobirania que consagren els articles 1 i 2 de la Constitució. S'ha fet referència, reiteradament...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Ridao i Martín

...acabo, senyor president, a les consultes locals; s'ha fet referència al referèndum d'iniciativa de procediment autonòmic, el cas, per exemple, conegut d'Andalusia i l'episodi també conegut amb Almeria; s'ha fet referència també al referèndum per l'eventual incorporació del País Basc i Navarra en una sola comunitat autònoma, i, finalment, s'ha fet referència, també, pel senyor Camps...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Ridao i Martín

...al referèndums dels diferents enclavaments...

El president

Hauria d'acabar ara, eh?

El Sr. Ridao i Martín

Hi ha més excepcions a aquest principi d'unitat de la sobirania que invoca la senyora Nadal?

El president

Gràcies, senyor diputat. Senyora diputada...

La Sra. Nadal i Aymerich

Miri, senyor president...

El president

Sí?

La Sra. Nadal i Aymerich

...el Grup Popular el que ha posat de relleu és que els articles que invoca el senyor Ridao senzillament estan derogats, estan derogats tal com ell els invoca, però, en qualsevol cas, en la meua opinió i amb tots els respectes, senyor Ridao, l'únic que demostra és que una iniciativa com la que vostè ha presentat, una iniciativa que, en opinió del Grup Popular, no val la pena, es demostra que tampoc no val la pena fer-la bé, quan vos-
tès no l'han fet bé.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Cridem a votació.

(Pausa llarga.)

Senyores i senyors diputats, ens posem en disposició de votar la presa en consideració de la Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés de Diputats la Proposició de llei orgànica per la via de l'article 150.2 de la Constitució, de transferència a la Generalitat de Catalunya de les competències en matèria d'autorització per a la convocatòria de referèndum.

Comença la votació.

Ha estat aprovat per 113 vots a favor, 12 en contra i cap abstenció.

Alteració de l'ordre del dia

Interpellació al Consell Executiu sobre la concertació dels serveis sanitaris a Catalunya (tram. 300-00385/06)

Senyores i senyors diputats, ha arribat aquí, a aquesta presidència, el clam unànime de tots els portaveus que tractem el punt número 12 immediatament, cosa que farem, que és una interpellació al Consell Executiu sobre la concertació dels serveis sanitaris a Catalunya. La presentarà la il·lustre diputada senyora Maria Àngels Esteller Ruedas, del Grup Parlamentari Popular, que té la paraula.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.)

(Pausa.)

El vicepresident primer

Si us plau, senyores i senyors diputats, hem de prosseguir amb l'ordre del dia amb la interpellació que ja està anunciada. Prego que surtin al més ràpidament possible i permetin la substanciació d'aquesta interpellació. Senyora Esteller, té la paraula.

La Sra. Esteller Ruedas

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, honorable conseller, a Catalunya comptem amb una societat civil dinàmica, cohesionada, emprenedora, que al llarg dels anys ha impulsat el seu desenvolupament econòmic i social a través de diverses iniciatives en la prestació de serveis de diversa naturalesa a la societat per suplir la manca d'inversions que en una època va fer l'Administració a Catalunya.

Aquesta necessitat va articular una societat que va saber aprofitar les oportunitats que se li presentaven i va fer possible que Catalunya tinguí un model sanitari propi, constituït per centres benèfics i assistencials que al llarg de molts anys van formar la xarxa àmplia que va cobrir les necessitats assistencials a la població. Els titulars d'aquests centres eren mutualitats, l'església, les fundacions privades i els municipis. En definitiva, l'anomenada «societat civil», que va aprofitar aquesta xarxa per donar cobertura als seus afiliats.

Després de les transferències sanitàries es va seguir potenciant la diversitat i utilitzant els recursos existents per donar una cobertura sanitària a la població, i tots els instruments de planificació dels anys 80 tenen la finalitat d'aprofitar els recursos existents i establir les necessitats que cal cobrir. L'Administració aleshores va utilitzar indistintament els recursos propis i els que configuren la xarxa hospitalària d'utilització pública i va adoptar un model organitzatiu fonamentat en tres xarxes diferenciades: l'atenció primària, l'hospitalària, la salut mental i la sociosanitària.

Vull destacar aquests antecedents perquè aquest és el model nascut de la societat civil per pròpia iniciativa, i no un model de la Generalitat. És cert que després va configurar el model sanitari català utilitzant els recursos ja existents, però no el va impulsar la Generalitat, no es poden patrimonialitzar el model, tot i que, com deia, el van assumir a través de diferents lleis. Creiem que és important no caure en aquesta confusió i posem de manifest que patrimonialitzant aquest model es cau en un cert intervencionisme.

Posteriorment, la Llei d'ordenació sanitària va establir el marc conceptual, les bases del model assistencial i el model organitzatiu, i va consagrar la presència de la societat civil catalana en l'àmbit de la sanitat i la separació de funcions de les compres, de serveis i de provisió. Per assumir l'organització i ordenació del sistema sanitari a Catalunya, la LOS va crear el Servei Català de la Salut, que tenia com a principals objectius integrar els recursos sanitaris existents i la cobertura pública optimitzant mitjans econòmics i coordinant els diferents dispositius. També es va introduir la separació formal i real entre la planificació, el finançament i la provisió de serveis, que té com a principal conseqüència la necessitat d'establir acords, convenis i concerts amb els diferents proveïdors. A partir d'aquest moment, les funcions del Servei es centren en la compra de serveis sanitaris mitjançant la concertació.

El sector concertat té un pes específic a Catalunya, perquè la xarxa proveïdora d'accés públic a Catalunya realitza aproximadament el 72% de l'activitat d'hospitals d'aguts, el 100% de la sociosanitària, el 100% de la salut mental,

el 69,6% de les consultes externes i el 76,8% de les urgències. Això s'organitza mitjançant el contracte de serveis entre els diferents proveïdors i el Servei Català de la Salut, però es fixen unes condicions que perjudiquen la seva viabilitat financera, perquè hi ha un endarreriment considerable en la signatura de contractes, en la publicació de les tarifes –l'any passat es van publicar el 30 de setembre–, endarreriment també en el pagament de les regulacions.

Per una altra banda, compren el servei sanitari per sota del cost, tenen molt marge residual, un percentatge que compren encara molt per sota del cost i el paguen amb molt endarreriment, que supera els nou mesos. L'endarreriment en el pagament i el sotacost fa que es carregui sobre el sector concertat el deute sanitari, que ascendeix a 450 milions d'euros.

Em vull centrar en els criteris i la durada dels contractes i el sistema de pagament. Al Servei Català de la Salut li correspon fixar els criteris generals i establir i gestionar els convenis i contractes de gestió de serveis sanitaris. Per tant, cal revisar també els criteris de contractació actual, perquè està compartimentada en línies de producte que no només no afavoreix la continuïtat assistencial, sinó que és un impediment per a l'organització dels proveïdors.

Pel que fa al sistema de pagament, senyor conseller, el Decret 435/2001 estableix, en el seu article 8, que el Servei Català de la Salut té com a objectiu millorar l'eficiència dels centres, serveis i establiments sanitaris, promovent la qualitat assistencial i la distribució equitativa dels recursos, i que mitjançant una ordre s'establiran modalitats de pagament i les tarifes que regiran la prestació dels diferents serveis.

Considera l'honorable conseller que l'actual model de pagament i les tarifes aprovades el mes de setembre, amb un endarreriment de nou mesos des de la seva aplicació, són elements que facilitin assolir l'eficiència d'aquests centres?

Honorable conseller, vostè sap que els centres sanitaris a principi d'any desconeixen les tarifes, el volum de compra de l'activitat. Com poden gestionar bé els recursos? Com poden planificar els mitjans materials i humans i el personal sanitari suficients per fer front a aquesta activitat?

Per altra banda, l'activitat també es veu trasbalsada, a més a més, per la compra addicional i selectiva per fer front a reduir les llistes d'espera, i de què tenen coneixement amb molt retard.

El Departament de Sanitat està carregant en el sector concertat la seva mala planificació. Considerem que no planifica amb suficient antelació els recursos i aquesta situació de gestió s'agreuja amb el sistema de pagament que utilitza, un sistema que ha evolucionat, sense cap mena de dubte, al llarg dels anys; s'ha passat del pagament per estades al pagament per unitat bàsica d'assistència; actualment està integrat també el pagament per unitat bàsica corregit i juntament amb el pagament d'alta.

No obstant això, encara el sistema vigent no és l'idoni. Impedeix desenvolupar una bona gestió dels centres, especialment pels recursos que s'hi dediquen, i es pot

qualificar, en opinió del Grup Popular, de ser un sistema una mica pervers, i ara m'explicaré.

Per una banda, considerem que els recursos que s'hi destinen, preu per unitat, són inferiors al seu cost, però aquesta situació s'agreuja amb el sistema de pagament de la marginalitat, que suposa que l'activitat que es realitza per sobre de l'activitat concertada es paga el 46, 28, i, fins i tot, arriba al 10% del seu cost, excepte als hospitals de Barcelona i als monogràfics, on, evidentment, l'excés d'altres inferior al 15% de les contractades es paguen al 35 i les altres per sobre del 15, al 10%, per no parlar de les consultes externes, que arriben al 9%, les urgències també al 8%, l'hospital de dia al 9.

Amb aquesta situació el que volem dir és que considerem que, com es poden reduir les llistes d'espera si hi ha tanta marginalitat? Com poden fer els hospitals front a cobrar només una part del seu cost i mantenir la seva viabilitat? Considerem que la situació d'aquesta activitat concertada és insuficient. Cal tenir en compte que els proveïdors del sistema sanitari, i especialment el sector concertat, són els que fan un major esforç en l'eficàcia i són els que han estat afectats per la insuficiència de recursos en els darrers anys.

Honorable conseller, el contracte de compra de serveis cal que sigui el més senzill, concret i sintètic possible. Hi han de constar quins són els serveis que es compren, amb quines característiques i a quin preu; ha de ser coherent amb el Pla de serveis i just per al centre i els seus pacients, amb terminis d'eficàcia i, per tant, pagaments assumibles que no facin afegir un cost financer als proveïdors; cal distribuir els recursos disponibles entre els diferents proveïdors en base a criteris objectius i homogenis per a tots, flexibles i adaptables a l'entorn, i que siguin clars i intel·ligibles; el model de contraprestació ha de contribuir a incentivar les línies de productes desitjables i la qualitat, així com l'eficiència i els resultats; cal avançar cap als sistemes d'informació per avaluar qualitat i cost, per poder comprar a mitjà termini per processos, tant en l'àmbit hospitalari com en l'ambulatori, amb durada plurianual que permeti organitzar els centres amb estabilitat, i, en conseqüència, orientar la compra de serveis cap als proveïdors més eficients.

Per altra banda, considerem que cal minimitzar, i si és possible eliminar, les subvencions. El sistema de subvencions tant en l'explotació com al capital introdueix un element distorsionador en la gestió. Cal, per tant, minimitzar aquestes subvencions per acabar eliminant-les totalment en un període determinat. Donat que existeix un únic pressupost a distribuir entre tots els proveïdors per a la compra de serveis, les subvencions equivalen a la reconducció de recursos disponibles per als proveïdors més eficients en benefici dels que ho són menys.

Per altra banda, des de la promulgació de la LOS fins avui ha evolucionat el model cap a una direcció que pot posar en risc la viabilitat del mateix model, perquè, com deia, sobre el sector concertat descansa la majoria de l'activitat hospitalària.

L'Administració utilitza també, en opinió del Grup Popular, diferents instruments d'intervenció sobre

aquest sector, intervenció que no permet gestionar amb autonomia desitjable. Considerem que s'hauria de separar veritablement les figures de compradors de la de proveïdor de serveis i, en conseqüència, evitar les interferències per part del comprador en la gestió dels proveïdors. S'està produint, en opinió del nostre Grup, un desplaçament de la societat civil de la propietat en intervenir excessivament l'Administració en l'organització i gestió dels centres. Considerem que caldria reduir l'intervencionisme i equilibrar la presència de la societat civil i el seu patrimoni amb la presència de l'Administració, per tal de donar resposta als reptes del nostre sistema públic.

En aquest context, cal afirmar un entorn que garanteixi la gestió dels recursos, lluny de posicions dirigistes i intervencionistes, per posicions que en alguns casos entorpeixen el desenvolupament de la societat d'acord amb la seva pròpia iniciativa. Atesa la complexitat dels serveis sanitaris, entenem que l'organització interna dels proveïdors s'ha de fer des del valor irrenunciable de l'autonomia dels centres.

Honorable conseller, amb el tracte envers el sector sanitari, tant pel que representa un problema financer, que aquí podem entendre, però, no tan sols per incrementar el recurs del Departament, sinó també, per ordenar-lo en benefici, prioritzant unes determinades polítiques dins dels pressupostos ja establerts, el sector concertat, creiem que cal adoptar una sèrie de mesures a base de gestionar millor el que és tota la contractació dels concerts per garantir la viabilitat del model sanitari que ens és propi a Catalunya.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats, honorable conseller.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora Esteller. L'honorable conseller senyor Xavier Pomés té la paraula.

El conseller de Sanitat i Seguretat Social (Sr. Xavier Pomés i Abella)

Moltes gràcies, senyor president. Senyora diputada, senyors diputats, ha fet un repàs molt ràpid, molt exhaustiu de tot el tema de concertació. En algunes coses –sobretot de cara al futur– puc estar d'acord amb vosaltres, en altres a mi m'agradaria matisar, sobretot quan parla de perversió i després quan parla de marginalitat, que també m'agradarà explicar una miqueta.

És cert que hi ha hagut anys, i concretament aquest any, que el tema de quines serien les tarifes que serien vigents per a la concertació, tant de l'atenció especialitzada, com en salut mental o sociosanitaris, es van publicar el 30 de setembre. Aquest és un dels elements que nosaltres mirarem de variar de cara a anys successius, de manera que la tarifa es pugui conèixer per endavant.

També és cert que ara encara es produeix una situació, moltes vegades no desitjada –jo diria– per la mateixa Administració, que és que alguns centres, tot i saber quin serà el nivell de concertació, perquè, doncs, potser al mes de febrer o març ja se'ls dona una primera

proposta de quina és la concertació que se'ls vol comprar aquell any, perquè l'assignació i la signatura definitiva del concert es retarda per veure si amb la negociació es poden aconseguir després millores econòmiques; per exemple, a hores d'ara encara hi han exactament sis centres sanitaris que, malgrat haver-los, de manera reiterada, dit que no es modificaria l'oferta, perquè es considera que és l'ajustada, continuen mantenint unes negociacions per veure de variar aquest concepte.

En el tema de l'eficiència, jo aquí seria una de les matissacions que voldria fer-li. Jo crec que tots aquests passos que s'han anat donant en l'evolució, el tema de les UBA, el tema de la concertació que en aquests moments hi ha per unitats mèdiques equivalents, jo crec que sí que ha introduït elements d'eficiència en el sistema. Hi ha introduït elements d'eficiència, i això es pot veure, doncs, si vostè agafa una fulla, un llençol, en què es veu quina ha sigut l'evolució de cada un dels centres per separat o, si vol, de quin ha sigut el funcionament de l'agregat, del conjunt, per exemple, d'hospitals a Catalunya pel que fa a procediments quirúrgics, altes quirúrgiques, pel que fa a nombre de dies d'estada mitjana, pel que fa, per exemple, a proves complementàries, pel que fa, també, a consultes externes.

Sí que és cert que el tema de la marginalitat és un tema que ens preocupa, i ens preocupa doblement, perquè podria ser que en alguns casos estiguéssim creant una situació de certa dificultat en algun centre, però també és veritat que potser ens haurà d'introduir altres anàlisis en el conjunt del sistema, perquè hi pot haver determinats centres que sàpiguem que d'alguna manera no desitjada, per part d'ambdós, comprador, en aquest cas, i proveïdor, s'estigui incentivant una part d'aquesta marginalitat perquè significa, tot i uns percentatges de pagaments baixos, doncs, una millora quantitativa en els ingressos, eh?, des del punt de vista de pressupost global.

Una de les..., per exemple, i això ho dic referent a una de les qüestions que nosaltres, de cara a aquest any que ve, en aquest camp que seria de l'atenció mental, volem fer, no?, fins ara, l'atenció mental, en els darrers deu anys, els concerts amb salut mental, sigui en centres tancats, com en hospitals de dia, centres de dia, consultes externes, etcètera, ha tingut un increment notori. I vostè suposo que estarà d'acord amb aquesta asseveració que li faig. Aquest increment notori ha anat perquè, entre altres coses, s'ha desplegat una xarxa de recursos que era necessària per a la correcta atenció d'aquest tipus de patologies.

De totes maneres, aquest any 2003, nosaltres pensem que una de les coses que potser és convenient no és d'anar incrementant la partida de concertació en base a un increment quantitatiu de l'activitat, sinó que el que hem d'anar a buscar són, en tot cas, increments qualitatius, qualitatius que vindrien sobretot per la via de tarifes i per la via de consolidació d'equips assistencials de professionals, siguin metges, siguin infermeres, siguin psicòlegs, treballadores socials, el que sigui. Per què? Perquè, si no, ens podríem trobar en el futur que el que féssim és una xarxa molt gran, molt desplegada, però potser poc –entre cometes– capitalitzada des del punt de vista de recursos humans, sobretot del tema de

professionals. És a dir, moltes vegades la necessitat de créixer, la necessitat de substituir tecnologia vella per nova tecnologia, la necessitat de fer inversions, doncs, els centres la busquen mitjançant la compra de més activitat; compra de més activitat que no sempre respon a necessitats objectives de planificació d'atenció sanitària.

Per tant, amb el tema de marginalitat, haurem de fer una anàlisi d'aquesta marginalitat, que li admeto que en alguns casos pugui estar justificat fer una variació, però en altres casos potser del que es tracta és de veure si, en lloc de més compra de serveis, el que s'ha de fer és un ajustament de determinats procediments, de determinades tarifes, de determinades compres de serveis.

Estaria d'acord amb vostè –i això és un tema que en aquests moments jo he encarregat ja al responsables del Departament– que els concerts realment haurien de ser més senzills. En aquests moments, l'articulat del mateix concert arriba un moment en què la suma total a percebre per aquest proveïdor es fa difícil de saber agrupar per quins conceptes, perquè cada vegada anem introduint elements nous, però sempre amb uns apartats molt, molt identificats. Potser hauríem de tornar a anar a un sistema, en part més global, tot i tenir clar que sí que haurem de continuar mantenint uns epígrafs especials pel que fa a determinades compres de serveis per actuar de forma prioritzada amb llistes d'espera, que, en aquest cas, sí que les llistes d'espera, l'any passat, doncs, es va fer uns concursos per tractar de temes de cataractes, per exemple, i començar a fer uns elements de xoc.

Però –hi insisteixo– el tema d'aquestes qüestions, com el tema de l'eficiència, no responen a una descapitalització del sistema, sinó que potser respondrien més a una planificació que entre tots ens va produint la necessitat d'anar comprant més o consumint més.

La marginalitat també estava pensada, en un determinat moment, per evitar la molta reiteració, per exemple, de segones visites o de visites que podem arribar a considerar innecessàries. Jo, l'altre dia –i ho deia aquí mateix, em sembla, en aquesta tribuna–, home, em va sorprendre una dada molt important: any 2001, 41 milions 300.000 visites ambulatories en les diferents consultes externes del conjunt de Catalunya; això són 6,5 visites per cada un dels ciutadans de Catalunya. Ens sembla que és una xifra que realment ens ha de fer reflexionar sobre aquests conceptes. És a dir, jo no nego que en alguns casos hi hagin unes situacions justes, fins i tot alguns dèficits, però em sembla que en altres casos la mateixa dinàmica del sistema ens pot produir –en aquest cas, sí– desviacions que haurem de mirar de corregir.

Dues últimes qüestions. El tema de subvencions. El meu concepte és que, si a algun centre se li dona una subvenció, és sempre contra un determinat pla d'empresa, en el qual s'obliga aquell centre sanitari. És a dir, hi han centres sanitaris que per les qüestions que siguin, per qüestions estructurals, per qüestions, potser, que se li demanda que vagi variant la seva activitat en els següents dos o tres anys, o perquè ha de fer una renovació tecnològica, doncs, se li fa un pla d'empresa, a partir del qual llavors sí que es dona unes subvencions,

però sempre per aconseguir uns determinats resultats, no una subvenció genèrica o indeterminada, sempre és en aplicació d'un pla d'empresa.

I per últim, el tema de la intervenció. Jo no vull ser gens intervencionista, li ho garanteixo, és a dir, el que sí que vull és ser garantista, en el sentit de garantir que tots els ciutadans, vagin al centre sanitari que vagin, a les consultes externes que siguin, en el centre hospitalari, tinguin garantida una atenció del sistema nacional de salut, del Servei Català de la Salut, amb les mateixes condicions de qualitat, amb les mateixes condicions d'oferiment de serveis, però en cap cas la intervenció ha de ser més que aquesta, que es compleixi un decret d'acreditació, que hi hagi una normativa i que després, per últim –i acabo–, que els diners públics que s'han emprat per a aquest centre estiguin correctament utilitzats i en cap cas serveixin per a altres qüestions. Això, per tant, jo crec que no és un intervencionisme, sinó, en tot cas, una garantia.

Dit això, tot allò que sigui fomentar, en aquest cas, doncs, com vostè diu, la participació en aquest sistema, sistema mixt de provisió de públic, quant a Institut Català de la Salut o d'altres fundacions, mutualitats, etcètera, escolti, em tindrà sempre al seu costat. Res més.

Moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor conseller. Senyora Esteller, té la paraula per a un segon torn.

La Sra. Esteller Ruedas

Sí, gràcies, senyor president. Honorable conseller, estem d'acord amb una cosa, vostè ha dit que l'increment del concert no té perquè significar, o no s'ha de millorar la seva viabilitat incrementant l'activitat, no? Vull dir... Per altra banda, estem d'acord, entre altres coses, perquè vostè sap molt bé que per unitat no es cobreix la totalitat del cost. Llavors, en incrementar l'activitat no vol dir que s'incrementin substancialment els recursos, i moltes vegades el cost per unitat és inferior al cost que costen per unitat les tarifes que té l'ICS, per exemple, no? El mateix tipus d'operació, o d'intervenció a l'ICS és molt superior, el cost, que el que té el sector sanitari, amb uns cent vuitanta euros, aproximadament. Clar, això multiplicat per molt, doncs representa una quantitat substancial.

Per altra banda, respecte al que és la signatura de contractes i la publicació de tarifes, l'any passat sí que es van publicar al mes de setembre i, probablement, fins i tot, molts encara estan treballant amb tarifes de l'any anterior, perquè hi ha alguns que encara no han signat els contractes, en data d'avui no han signat el contracte de l'any 2002, i això, clar, els produeix –com vostè deia– un endarreriment a l'hora de cobrar per unes determinades tarifes amb unes clàusules de revisió que els suposa unes pèrdues i un cost d'insuficiència de recursos important, no?

Perquè també hem parlat de terminis del que és la quantitat dels recursos que es destina, de la marginalitat, que no tan sols és per a les hospitalitzacions, sinó

que, a més a més, en les consultes externes, en la cirurgia menor, fins i tot el 9% de la intervenció es paga. Això, hi han molts que et diuen: «Bé, com puc fer front a les llistes d'espera quan ja he cobert tota l'activitat i després d'aquest increment d'activitat a mi em paguen un 10%, un 28%, depèn en el tram en què jo em trobi?» O, fins i tot, per una urgència. Les urgències les fan totes, però amb una cirurgia menor ambulatoria amb un 9% del seu preu, no?...

Vull dir que, tot i això, crec que el que s'ha de millorar ara són les tarifes, incrementar aquestes tarifes per evitar, sense cap mena de dubte, que hi hagi insuficiència de recursos que després es tradueix en un deute a curt termini que ara està valorat en uns quatre-cents milions d'euros –valorat pel sector concertat, el deute que suporten crec que és important–, i que, a més a més, moltes vegades el que els impedeix és fer unes determinades reformes i uns determinats plantejaments d'estructura que posen en qüestió, fins i tot, la seva pròpia gestió, tot i que la gestió és bastant bona. El que passa és que ells voldrien moltes vegades que fos millor, no?

Per altra banda, també hem de parlar, principalment, del que és la gestió dels concerts, no?, perquè els terminis de pagament..., es paga amb molt retard –molt retard. La Llei de contractes estableix els noranta dies, però molts s'estan pagant a cent vint dies i fins i tot les regularitzacions només es paguen el mes de juliol i octubre, però moltes vegades es fan les regularitzacions d'un any anterior, no?

És en aquest sentit que nosaltres considerem que hem de millorar en dues direccions. Per una banda, publicant amb suficient antelació les tarifes; poder, també, signar els contractes en el primer trimestre de cada any per tal que tothom sàpiga l'activitat que haurà de fer i es puguin planificar suficients recursos materials i humans a l'hora de poder dur a terme aquesta activitat. I, per altra banda, també, gestionar, desburocratitzar el que són aquests contractes, que siguin més senzills, més clars, a l'hora que s'hi puguin acollir, perquè, si no, per altra banda, ens trobem que crea una certa incertesa a l'hora de gestionar tot el sistema concertat, que creiem que no és idoni, no?

Perquè m'agradaria saber, senyor conseller, aquest any que ve, en quins terminis tenen previst signar, com deia, aquest contracte. Del pressupost de l'any 2003 vostè m'ha dit que probablement les tarifes s'incrementarien. Si ja tenen previst quina és la previsió d'increment... (*Veus de fons.*) No ho tenen, no? Perquè el pressupost d'aquest any ha crescut en un..., no arriba al 8%; però, en canvi, voldríem saber quin és l'increment que es tindria per a les tarifes i quin és l'increment i el percentatge que tindria per a l'activitat, no?

I també la necessitat que, potser, tot i que l'actual Decret ja recull que els contractes puguin ser a cinc o sis anys, en canvi, cada any hi han les revisions contractuals. Llavors, voldríem saber també si té previsió pel fet que siguin contractes plurianuals, quant al que és l'ordenació, l'aprovació de la despesa, per tal que només es puguin prorrogar aquelles petites variacions; però que, en canvi, això sí que els garantiria una certa estabilitat en el sistema sobre l'activitat que han de fer.

Ens agradaria saber què és el que opina sobre la despesa plurianual, que, evidentment, sense cap mena de dubte significaria una estabilitat financera i podríem planificar, a curt i a mig termini –que ja seria molt–, per tal de millorar la seva gestió amb eficàcia i eficiència.

Gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora Esteller. El Senyor conseller té la paraula per al seu segon torn.

El conseller de Sanitat i Seguretat Social

Moltes gràcies, senyor president. Senyora diputada, senyores i senyors, com que encara no tenim el pressupost no li puc dir quin serà l'increment de tarifes, perquè jo... És a dir, jo he d'esperar que aquest Parlament, precisament, aprovi el pressupost, i llavors serà quan sabré ja exactament de què disposem.

Miri, si vol ja li passaré una nota en què existeix com una mena de mala fama que els hospitals de l'ICS són més cars que els hospitals del no ICS, o, diguem-ne de la XHUP.

Jo li passaré un diagrama a vostè de quin és el cost d'unitat mèdica equivalent d'uns hospitals de l'ICS, concretament, per exemple, doncs, de l'Hospital de la Vall d'Hebron o de l'Hospital de Bellvitge, en comparació amb altres hospitals de la xarxa; evidentment, doncs, dels mateixos nivells de complexitat, i s'emportarà sorpreses, i espero que agradables per la part de l'ICS.

És a dir, potser sí que fa uns anys hi havia, doncs, unes diferències, jo diria que potser no molt importants, però sí que hi havia unes diferències en contra de l'ICS. Això, darrerament, per les dades que tinc, s'ha corregit de forma bastant satisfactòria. Per tant, estem parlant de costos homologables.

Pel que fa a les tarifes de l'any 2002, que encara són tarifes de l'any 2001, és cert que ja li dic que hi han set hospitals en aquests moments –set hospitals– que, doncs, perquè la proposta de conveni que se'ls va enviar en el seu moment, doncs, continua sense satisfer-los, no l'han volguda signar. I, per tant, sí que aquests hospitals estan cobrant la tarifa 2001. Les persones que ja han regularitzat i han firmat el seu concert, doncs, a més ja han tingut una fórmula de compensació, fins i tot, en algun cas, doncs, de regularització per poder fer front a les despeses que poguessin tenir, sobretot de cara, ara, doncs, al mes de desembre.

En el tema de llista d'espera, vostè deia una cosa que no és exactament així. És a dir, quan es..., hi han unes singularitats en el sistema de compres, no? I, pel que fa a les llistes d'espera, el Servei Català de la Salut contracta en els centres de la XHUP el que se'n dirien «altes selectives i altes addicionals». És a dir, aquestes altes addicionals es contracten, en tot cas, amb clàusula diferenciada, per a un acte concret, i, a més, amb una tarifa específica per a cada procediment. Per tant, no

entraria en aquesta bossa de marginalitat, sinó que seria una d'aquestes clàusules, una més de les que hi ha en aquest llistat de concerts, que diem que és una miqueta feixuc, potser, no? I, per exemple, amb aquestes actuacions del que es tracta és d'anar buscant això de les llistes d'espera, que li deia abans, hi ha hagut un contracte diferenciat, doncs, per a cataractes, dos per a cataractes i un per a cirurgia cardíaca; però sempre són amb clàusula addicional que no carrega absolutament per res.

El tema del pagament dels concerts, els concerts dels hospitals, els concerts..., el sistema general de concertació es paga a setanta-cinc dies; no, a cent vint!, a setanta-cinc dies. És a dir, li garanteixo que això és una de les coses més..., com ho diríem?, més sagrades que des del Departament de Sanitat, i Economia i Finances es porta a terme, perquè se sap que d'aquí existeixen també unes necessitats de tresoreria per fer front a unes nòmines de personal, a uns proveïdors, etcètera. I, per tant, doncs, en aquest sentit el que es fa és pagar a setanta-cinc dies.

I, finalment, allò del contracte a màxim sis anys, no?, amb una revisió de clàusula addicional..., aquest és un tema que sí que podem plantejar. Però que vostè diu: «Home, d'aquesta manera els centres tindrien possiblement una major tranquil·litat en la planificació dels seus recursos.» És cert. Però jo li faig una pregunta així, que deixo en l'aire, no? En cinc anys..., miri vostè cinc anys enrere i miri les variacions que hi han hagut en les necessitats i en les tendències assistencials, i amb la incorporació, doncs, no ja de noves patologies, sinó de noves necessitats.

Estem en un moment en què jo diria que el tema sanitari està molt canviant –molt canviant–, i, per tant, introduir elements que d'alguna manera ens imposessin rigidesa, potser no seria bo. Entenc també que el que no pot ser és que vostè digui: «Bé. Jo sé ara què tindrà l'any que ve, però no sé què tindrà d'aquí a dos anys.» És un tema que també hem de saber matisar. Però, vull dir, tan perillós és dir «anem a contracte any rere any», que això no pot donar una bona planificació a cap empresa..., tota empresa, com a mínim ha de treballar tres anys, no?, una planificació de tres anys, com fer-ho al revés. És a dir: «No, no..., anem a fer una contractació per sis anys que, en tot cas, variem petites clàusules addicionals, perquè això, en tres o quatre anys se'ns pot capgirar del tot.» I, per tant, també hem de saber què.

Aquestes serien una mica les línies en què en aquests moments ens movem. En principi, res més.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, honorable conseller. Se suspèn la sessió que es reprendrà demà a les deu.

La sessió se suspèn a les nou del vespre.